

Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2021-2027 m. programa (Projektas Nr. 4)

CCI	
Pavadinimas anglų k.	Programme of the Lithuanian fisheries sector for 2021-2027
Pavadinimas nacionaline (-ėmis) kalba (-omis)	Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2021-2027 m. programa
Redakcija	
Pirmieji metai	2021
Paskutiniai metai	2027
Tinkama finansuoti nuo	2021
Tinkama finansuoti iki	2029
Komisijos sprendimo numeris	
Komisijos sprendimo data	
Valstybės narės sprendimo dėl keitimo numeris	
Valstybės narės sprendimo dėl keitimo įsigaliojimo data	
Nedidelis lėšų perkėlimas (19 straipsnio 5 dalis)	Ne
NUTS regionai, kuriuose vykdoma programa (netaikoma EJŖŽF)	
Susijęs fondas (-ai)	☐ ERPF
	☐ Sanglaudos fondas
	☐ ESF+
	☒ EJŖŽF
Programa	☐ pagal investicijų į darbo vietų kūrimą ir augimą tikslą – tik atokiausiems regionams

1. Programos strategija: pagrindiniai vystymosi uždaviniai ir atsakomosios politikos priemonės

Žuvininkystės sektoriai – žvejyba, akvakultūra, perdirbimas – yra skirtingi ir susiduria su įvairiomis gamtinėmis, geografinėmis, ekonominėmis ir socialinėmis situacijomis ir iššūkiais. Įgyvendinant Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2021–2027 metų programą (toliau – Programa) siekiama reaguoti į šiuos iššūkius, tame tarpe kuriant sinergiją Baltijos jūros baseino lygiu, ir sutelkti dėmesį į galimus veiksmus, kuriems gali būti teikiama Europos jūrų reikalų, žuvininkystės ir akvakultūros fondo (EJRŽAF) parama. Programa siekiama sukurti lanksčias paramos sistemas, padėsiančias pereiti nuo daugybės labai specifinių mažų priemonių prie išsamesnių veiksmų planų, kuriuos būtų galima lanksčiai naudoti pasikeitus aplinkybėms.

Galimi veiksmai Programoje taip pat vertinami platesniame Europos Komisijos (EK) naujųjų politinių prioritetų kontekste. EK priėmė Europos žaliąjį kursą¹ kuriuo bus siekiama modernios, efektyviai išteklius naudojančios ir konkurencingos ekonomikos ES. Kaip numatyto Naujas požiūris į tvarią ES mėlynąją ekonomiką², Tvari mėlynoji ekonomika, tame tarpe su mažos apimties žvejyba susijusios bendruomenės, galėtų ženkliai prisidėti siekiant šio tikslo sprendžiant klimato pokyčių sukeltas problemas, prisidedant prie aplinkos ir biologinės įvairovės saugojimo. Bendrosios žuvininkystės politikos (BŽP) įgyvendinimas ir EJRŽAF bus pagrindinės priemonės, leisiančios įgyvendinant Programą prisidėti prie šių pastangų, tuo pačiu padedant siekti socialinių ir ekonominių tikslų žvejams ir jų šeimoms. Programa taip pat remiasi neseniai priimta nauja ES biologinės įvairovės strategija³, kuria siekiama „sugrąžinti gamtą į mūsų gyvenimą“, ir „Nuo ūkio iki stalo“ strategiją⁴ už teisingą, sveiką ir aplinkai nekenksmingą maisto sistemą. Šios dvi strategijos viena kitą sustiprina, įtraukia gamtą, gamintojus, verslą ir vartotojus, kad jie galėtų kartu siekti konkurencingai tvarios ateities, bei numato ambicingus tikslus ir įsipareigojimus. Jomis siekiama stiprinti žemės ir jūros aplinkos apsaugą, atkurti ekosistemas, padidinti jų atsparumą neigiamiems poveikiams (COVID-19 krizė atskleidė, kokia svarbi mūsų visuomenei yra gerai veikianti maisto tiekimo grandinė) ir įtvirtinti ES kaip lyderę tarptautinėje arenoje tiek biologinės įvairovės ir buveinių apsaugos, tiek tvarios maisto grandinės kūrimo srityje.

Siekiant galimybių iš ribotų biologinių išteklių išgauti daugiau vertės, ypač pakrančių regionuose įgyvendinant bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą (BIVP), bus siekiama pritaikyti bioekonomikos metodų galimybes, pasinaudojant Bioekonomikos strategija⁵. Pasinaudojant jūrų organizmų ir ekosistemų atsinaujinančiu potencialu, mėlynoji bioekonomika gali padėti pagerinti aprūpinimą maistu ir kurti naujoviškus produktus, pritaikytus tvaresniam gyvenimo būdui.

Įgyvendinant Programą šie aktualūs uždaviniai ir bus sprendžiami sąveikaujant su specifiniais BŽP iššūkiais siekiant tvaraus žuvininkystės ir žvejojamų jūrų biologinių išteklių valdymo.

Pagrindiniai BŽP iššūkiai:

1 Mažinti žvejybos poveikį ekosistemoms

1.1 Žvejybos poveikio mažinimas

¹ COM (2019) 640 (galutinis).

² COM/2021/240 (galutinis)

³ COM (2020) 380 (galutinis).

⁴ COM (2020) 381 (galutinis).

⁵ COM (2018) 673 (galutinis).

Per pastaruosius kelerius metus ES lygiu pasiekta pažanga įgyvendinant BŽP reformą, o žvejybos galimybės buvo mažinamos siekiant tvaraus lygio, nustatyto BŽP tiksluose, grindžiamu maksimaliu tvarių laimikiu (MSY).⁶ Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos⁷ antrasis antrojo tikslo uždavinys – užtikrinti, kad komerciniams tikslams naudojamų žuvų populiacijų eksploatavimo intensyvumas neviršytų saugių biologinių ribų, ir išsaugoti Baltijos jūros mitybos tinklo struktūrą. Pagrindiniai rodikliai, atspindintys verslinių žuvų išteklių dydžio ir populiacijų būklę, skaičiuojami ne nacionalinių jūrinių teritorijų pagrindu, o visai išteklių grupei, atitinkamai žvejybos galimybės skirstomos ir, esant poreikiui, priemonės, skirtos šių rūšių subalansuotoms populiacijoms palaikyti, taikomos ne tik Lietuvai priklausančioje jūros akvatorijoje, bet ir atitinkamos išteklių grupės užimamoje jūros teritorijoje. Įgyvendinant minėtą Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programos uždavinį, siekiant apsaugoti žuvų išteklius nuo pereikvojimo, pirmiausiai numatoma stiprinti žvejybos kontrolę.

2018 m. ir 2019 m. metinėse ataskaitose dėl Lietuvos žvejybos laivyno pajėgumų ir žvejybos galimybių pusiausvyros (Pusiausvyros metinė ataskaita) (parengta ir pateikta EK 2020 m. ir 2021 m.) nustatyta, kad net 5 iš 9 Baltijos jūros žvejybos segmentų labai priklauso nuo Atlantinės menkės (toliau – menkės) žvejybos ir juose pastebimas žvejybos galimybių ir žvejybos pajėgumų disbalansas. Buvo parengtas ir pateiktas EK Veiksmų planas dėl žvejybos galimybių ir žvejybos pajėgumų disbalanso (Veiksmų planas), kuriame numatytas laivų pajėgumų kiekis (apie 20 proc. visų Baltijos jūros GT ir kW), kuriuo numatoma sumažinti Lietuvos žvejybos laivyną. Šio Veiksmų plano įgyvendinimas numatomas dar iš 2014–2020 m. finansinio laikotarpio paramos lėšų. Tačiau tikėtina, kad 2020 ir vėlesnių metų Pusiausvyros metinių ataskaitų rezultatai sąlygos, kad Veiksmų planas bus papildomas pasiekimų rodikliais, todėl Programoje numatytos priemonės (pagal konkretų tikslą – Skatinti suderinti žvejybos pajėgumą su žvejybos galimybėmis žvejybos veiklos nutraukimo visam laikui atveju ir prisidėti prie tinkamo pragyvenimo lygio užtikrinimo laikino žvejybos veiklos nutraukimo atveju), galinčias prisidėti prie Veiksmų plano (-ų) įgyvendinimo. Taip pat esant būtinybei pritaikyti išsaugojimo priemones, valstybių narių neatidėliotinas priemones, siekiant mažinti žvejybos poveikį komerciniais tikslais naudojamų žuvų ištekliams, bus pritaikoma priemonė skirta prisidėti prie tinkamo pragyvenimo lygio užtikrinimo laikino žvejybos veiklos nutraukimo atveju.

2012–2017 m. laikotarpiui atliktas jūros aplinkos būklės vertinimas⁸ atskleidė, kad bendra jūrinės aplinkos būklė nėra gera. Vertinimas taip pat parodė, kad Baltijos jūros Lietuvos dalies rajone aktualūs poveikiai yra eutrofikacija, tarša cheminėmis medžiagomis, jau įsitvirtinusių nevietinių rūšių poveikis vietinėms bendrijoms, žvejyba, jūrą teršiančios šiukšlės, jūros dugno trikdymas dėl žvejybos dugniniais tralais. Susiklosčius situacijai, kai nuo 2019 m. vasaros iš esmės draudžiama menkių žvejyba, jūros dugno trikdymas dėl žvejybos dugniniais tralais taip pat pristabdytas nenustatytam laikotarpiui. Tarptautinės jūrų tyrinėjimo tarybos (ICES) duomenimis, nesitikima, kad rytinės menkės ištekliai greitai atsistatys, net jei jos visai nebūtų žvejojamos, todėl neaišku, ar 2021–2027 m. paramos laikotarpiu žvejyba dugniniais tralais bus atnaujinta. Jei ateityje žvejyba dugniniais tralais bus atnaujinta, numatoma tirti jų poveikį jūros dugnui, kartu ieškant būdų to poveikio mažinimui.

Siekiant žvejybos poveikio aplinkai mažinimo, visų pirma bus siekiama išvengti nepageidaujamo laimikio ir paukščių bei žinduolių priegaudos, atitinkamai bus skatinamas perėjimas prie nedidelį poveikį aplinkai darančios žvejybos praktikos remiant pažangių technologijų ir metodų žvejybos sektoriuje diegimą: pirmiausiai skatinant naudoti labiau apsaugančius įrankius ar priemones arba optimizuojant žvejybos galimybių valdymą, remiant mokslo atstovų ir žvejų bendradarbiavimo

⁶ COM (2018) 452 (galutinis).

⁷ Vandenių srities plėtros 2017–2023 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. vasario 1 d. nutarimu Nr. 88

⁸ Lietuvos jūros rajono ekologinės būklės vertinimas ir gamtosauginiai tikslai. Galutinė ataskaita (1 dalis). 2020. Lietuvos Baltijos jūros aplinkos apsaugos valdymo stiprinimo dokumentų (būklės vertinimo) atnaujinimas.

veiklas, skirtas išbandyti ir diegti pažangias technologijas ir metodus žvejybos sektoriuje, bei keistis žiniomis. Įgyvendinant Programą bus siekiama sumažinti neigiamą žvejybos poveikį jūrų ir vidaus vandenų ekosistemai iki minimumo arba jo visai išvengti.

Ne tik verslinė žvejyba daro poveikį žuvų ištekliams. Baltijos jūros baseine yra apie 10 milijonų žvejų mėgėjų, skaičiuojama, kad Lietuvoje apie puse milijono gyventojų nuolat arba kartais žvejoja. Nors jie teikia reikšmingą ir svarbią ekonominę naudą vietos bendruomenėms, jie akivaizdžiai daro didelį poveikį žuvininkystės ištekliams. Tačiau didžiausią žalą daro nelegali žvejyba, todėl svarbus uždavinys bus užtikrinti tiek verslinės, tiek ne verslinės žvejybos tinkamą kontrolę.

1.2. Privalomo iškrovimo laive ir sausumoje laikymasis

Įpareigojimas iškrauti visus sugautus kiekius, įskaitant tuos, kurie ankščiau buvo išmetami, esminis BŽP reikalavimas, kuriam įgyvendinti reikalingas aktyvus suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimas. Dar reikia daug nuveikti, kad būtų visiškai įvykdytas iškrovimo įpareigojimas dėl daugelio priežasčių: i) žvejybos sektorius ne visada noriai prisitaiko prie pakitusių reikalavimų; ii) trūksta tikslių duomenų apie žuvis, išmestas taikant išimtis; iii) nepakankamai veiksminga iškrovimo įpareigojimų kontrolė ir vykdymo užtikrinimas; ir iv) nepageidaujamų sugavimų realizacijos problemos.

Stacionarių priekrantės žvejybos įrankių žuvų išmetimo lygis yra gana nedidelis, o pelaginių žuvų tralų – dar mažesnis. EK vertinimu, istoriškai Baltijos jūroje pelaginių rūšių žuvų išmetimas yra nereikšmingas, nes ir Atlantiniai šprotai, ir Atlantinės silkės yra tikslinės žvejybos rūšys ir yra iškraunamos. Ženkli problema išlieka paukščių ir žinduolių priegauda Baltijos jūros priekrantėje.

Įgyvendinant Programą bus taikomos nustatytos įsipareigojimų kontrolės priemonės ir gerinamas duomenų apie nepageidaujamą priegaudą surinkimas. Bus skatinamas uostų ir iškrovimo vietų infrastruktūros gerinimas ir (arba) pritaikymas jūrų šiukšlių ir nepageidaujamos priegaudos tvarkymui (išskyrus naujų uostų statymą).

1.3. Ekosistemų išsaugojimo aplinkosaugos teisinis reglamentavimas (užtikrinti atitiktį teisiniam aplinkosaugos reglamentavimui)

BŽP, kaip ir visos kitos Europos politikos kryptys, apima aplinkos apsaugos reikalavimus, siekiant skatinti tvarų vystymąsi. Ji privalo: i) užtikrinti, kad būtų kuo labiau sumažintas neigiamas žvejybos poveikis jūrų ekosistemoms ir kad būtų išvengta jūros aplinkos blogėjimo (Reglamento (ES) 1380/2013 2 straipsnio 3 dalis); ir ii) būti suderinama su ES aplinkos teisinio reglamentavimo nuostatomis (2 straipsnio 5 dalies b punktas).

Pagrindiniai šalies strateginiai tikslai vandens išteklių apsaugos srityje yra išdėstyti 2021–2030 m. Nacionaliniame pažangos plane⁹, „NATURA 2000“ PVP¹⁰, Nacionalinėje aplinkos apsaugos strategijoje¹¹, Baltijos jūros apsaugos strategijoje¹² ir Vandenių srities plėtros 2017–2023 m. programoje. Šiuose strateginiuose

⁹ 2020 m. rugsėjo 20 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 998

¹⁰ „NATURA 2000“ prioritetinių veiksmų programa (projektas pateiktas EK)

¹¹ 2015 m. balandžio 16 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimas Nr. XII-1626

¹² 2010 m. rugpjūčio 25 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 1264

dokumentuose išdėstyti pagrindiniai vandens išteklių apsaugos ir valdymo siekiai bei uždaviniai atitinka Jūrų strategijos pagrindų direktyvos (JSPD)¹³, Bendrosios vandens politikos direktyvos¹⁴, Buveinių direktyvos¹⁵ ir Paukščių direktyvos¹⁶ nuostatas ir reikalavimus.

Vienas pagrindinių strateginių Lietuvos tikslų vandens išteklių valdymo srityje – pasiekti ir išlaikyti gerą visų požeminio vandens telkinių ir paviršinių vidaus vandens telkinių, taip pat Kuršių marių ir Baltijos jūros būklę. Šį tikslą didžiaja dalimi atliepia 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos antrojo prioriteto „Žalesnė Lietuva“ 2.5 uždavinys. Įgyvendinant minėtą uždavinį numatyta investuoti į vandens telkinių būklės gerinimo priemonių įgyvendinimą ir vandens išteklių valdymo sistemos tobulinimą (planuojama investuoti į modernių aplinkos būklės tyrimų ir monitoringo metodų diegimą. Šios investicijos bus svarbios didinant atsakingų institucijų pajėgumus bei gebėjimus vertinant vandens išteklių būklę, nustatant problemas, jų priežastis bei tobulinant valdymą). Siekiant užsibrėžtų biologinės įvairovės apsaugos strateginių tikslų 2021–2027 m. ES fondų investicijų programoje yra numatytas antrojo Programos prioriteto „Žalesnė Lietuva“ 2.7 uždavinys. Pagal šį uždavinį planuojamos intervencijos į „Natura 2000“ teritorijų steigimą ir saugomų teritorijų valdymo stiprinimą, palankios buveinių apsaugos ir geros rūšių būklės palaikymą ir atkūrimą, saugomų rūšių daromos žalos prevenciją ir migruojančių gyvūnų apsaugą, invazinių rūšių populiacijų reguliavimą, visuomenės švietimą bei specialistų kvalifikacijos kėlimą atitinka prioritetingas „Natura 2000“ PVP nurodytas finansavimo kryptis. Investicijų dėka bus sudarytos prielaidos toliau formuoti ir plėtoti „Natura 2000“ teritorijų tinklą, didinami saugomų teritorijų sistemos pajėgumai efektyviai vykdyti priskirtas funkcijas, įgyvendinamos būtinos buveinių ir rūšių apsaugos ir būklės atkūrimo priemonės.

Įgyvendinant Programą bus remiami veiksmai, kuriais prisidedama prie vandens biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo papildantys, bet ne dubliuojantys 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos priemonių. Pirmiausiai bus siekiama veiksmingai prisidėti prie išteklių atkūrimo (laikantis nuostatos, kad tiesioginis išteklių atkūrimas negali būti remiamas, išskyrus atvejus, kai tai Sąjungos teisės akte aiškiai numatyta kaip reintrodukcijos priemonė arba kitos išsaugojimo priemonės arba kai tai daroma eksperimentinio išteklių atkūrimo atveju), taip pat žinių, prisidedančių prie efektyvesnio žuvų išteklių atkūrimo, gerinimui.

Vertinimas taip pat parodė, kad blogą Baltijos jūros būklę įtakoja jūrą teršiančios šiukšlės. Įgyvendinant Programą, numatoma siekti Vandens srities plėtros 2017–2023 metų programos antrojo tikslo septintojo uždavinio – mažinti jūros šiukšlių, kuriomis užteršta jūra, poveikį priekrantės ir jūros aplinkai, tikslų. Jūrų šiukšlių (plūduriuojančių ar nuskendusiu) monitoringas Lietuvos Baltijos jūroje šiuo metu nėra pakankamas, taigi sunku nustatyti jų sudėtį, tipus, kiekius. Dėl to dabar neįmanoma pasiūlyti aiškios paskirties tvarkymo ir prevencijos priemonių. Todėl pirmiausiai bus siekiama surinkti reikiamas žinias ir duomenis, bei įgyvendinti reikšmingas tvarkymo ir prevencijos priemones.

2. Sudaryti sąlygas ekonomiškai perspektyviam ir konkurencingam žvejybos sektoriui ir prisidėti prie tinkamo gyvenimo lygio tiems, kurie priklauso nuo žvejybos veiklos

2.1. Spręstini pertekliniai pajėgumai

¹³ Direktyva 2008/56/EB

¹⁴ Direktyva 2000/60/EB

¹⁵ Tarybos direktyva 92/43 / EEB.

¹⁶ Direktyva 2009/147 / EB.

Uždraudus tikslinę menkių žvejų, didžioji Baltijos jūros žvejų pajėgumų tapo pertekliniai. Nors ir iki tikslinės menkių žvejų uždraudimo, 2018 m. duomenimis, Pusiausvyros metinėje ataskaitoje nustatytas disbalansas Baltijos jūros žvejų segmentuose labai priklausomuose nuo menkių žvejų. Veiksmų plane numatyta dar 2014–2020 m. paramos laikotarpiu sumažinti Baltijos jūros žvejų pajėgumus apie 20 proc., o 2021–2027 m. laikotarpių dar apie 9 proc. žvejų pajėgumų. Didžioji dalis įmonių valdo daugiau nei vieną laivą, tačiau dėl ribotų žvejų galimybių daugeliu atveju tik vienas iš jų buvo pakankamai žvejojęs, kad galėtų nutraukti žvejų veiklą visam laikui su parama, todėl didesnioji dalis įmonių su parama sumažinusių savo žvejų pajėgumus, liks žvejų veikloje su likusiu (-iais) laivu (-ais). Trys įmonės valdo apie ¾ perleidžiamųjų teisių į Atlantinių silkių ir Atlantinių šprotų kvotas, likusioms teks ieškoti galimybių išlikti veikloje arba pasitraukti. Numatoma, kad sėkmingai subalansavus žvejų pajėgumus su žvejų galimybėmis (sumažinus žvejų pajėgumus Baltijos jūroje apie 29 proc.), jei ženkliai nepablogės Atlantinių šprotų ir Atlantinių silkių išteklių kokybė, ekonominiu požiūriu efektyvią Baltijos jūroje veiklą galėtų tęsti apie 40 proc. įmonių (liginant su 2020 m.) su 40 proc. laivų (liginant su 2020 m.), kurių žvejų pajėgumai sudarytų apie 50 proc. 2020 m. pabaigoje buvusių Baltijos jūros žvejų pajėgumų. Apie 20 proc. Baltijos jūros žvejų pajėgumų (esant dabartinei išteklių situacijai) liks nenaudojami, nes dalis laivų, dėl blogos menkių išteklių būklės, 2017–2018 m. žvejo nepakankamai aktyviai, kad galėtų kreiptis paramos už žvejų veiklos nutraukimą, o nuo 2020 m. nustačius nulinę menkių žvejų kvotą, jie neturi galimybių (neturi pakankamai perleidžiamųjų teisių į kitų žuvų žvejų galimybes) žvejų veiklos persiorientuoti į kitų išteklių žvejų ir tęsti veiklą.

2.2. Ekonominiai ir socialiniai rezultatai

Baltijos jūros žvejų segmentas. Nors pastarųjų metų ES laivyno ekonominės ataskaitos demonstruoja, kad ES daugelyje segmentų laivyno rezultatai per pastaruosius kelerius metus pagerėjo, mažėjo išlaidos, didėjo pajamos. Tačiau rezultatai labai skiriasi priklausomai nuo valstybės narės, žvejų veiklos ir jūros baseino. Palyginimui 2017 m. bendrai ES laivynas uždirbo bendrą pelną, tačiau keturių valstybių narių laivynų (tarp jų ir Lietuvos) laivynai ir toliau patyrė nuostolius. Didžioji dalis Lietuvos Baltijos jūros laivyno daug metų buvo orientuoti į menkių žvejų, todėl mažėjant menkių kvotom ir prastėjant jų kokybei, įmonių žvejų veiklos rezultatai prastėjo. Sėkmingai subalansavus žvejų pajėgumus su žvejų galimybėmis Baltijos jūroje, likusios žvejų įmonės galės sėkmingai tęsti veiklą, o įgyvendinant Priemonės pirmo prioriteto pirmą konkretų uždavinį bus siekiama prisidėti prie ekonominiu, socialiniu ir aplinkosaugos požiūriu darnesnės jų žvejų veiklos.

Mažos apimties priekrantės žvejų. 43 proc. Baltijos priekrantėje teise žveji turinčių įmonių, kurios valdo žvejų laivus, kurių GT sudaro apie 40 proc. visų priekrantės laivų GT sužvejoja apie 90 procentų visų Baltijos jūros priekrantės sugavimų. Atskirų įmonių pirminio pardavimo vertė 2019 m. buvo nuo beveik 8 tūkst. Eur iki virš 64 tūkst. Eur. Įgyvendinant Programos pirmo prioriteto pirmą konkretų uždavinį, bus siekiama prisidėti prie ekonominiu, socialiniu ir aplinkosaugos požiūriu darnesnės jų žvejų veiklos skatinimo.

Mažiausiai žvejojančios 40 proc. (nuo visų teise žveji turinčių) įmonių valdo laivus, kurių GT sudaro apie 40 proc. visų priekrantės laivų GT sužvejoja tik apie 2 procentus visų Baltijos jūros priekrantės sugavimų. Akivaizdu, kad žvejų Baltijos jūros priekrantėje šioms įmonėm (jų savininkams) nėra pagrindinė veikla ir pajamų šaltinis. Nors jų valdomų laivų GT ir nemažas, jų veiklos intensyvumas ir poveikis žuvų ištekliams minimalus, tačiau žvejų veiklos tradicijų išlaikymas (toliau vykdant veiklą iš kurios nelaukiama jog tai bus pilnavertis pagrindinis pajamų šaltinis) ir prisidėjimas prie pakrančių regionų mėlynosios ekonomikos skatinimo būtų naudingas. Nebus siekiama skatinti šios grupės įmonių individualių investicijų į žvejų veiklos pridėtinę vertę, jų atveju didesnės pridėtinės vertės ribotiems ištekliams galėtų būti siekiama dalyvaujant asociacijų, ypač gamintojų organizacijų, ir / arba kooperatyvų veikloje. Tačiau bus siekiama prisidėti prie darbo sąlygų, saugos ar sugavimų kokybės gerinimo.

2.3. COVID-19 krizės poveikio žuvininkystės sektoriui įvertinimas

Rezultatai žvejybos sektoriuje priklauso nuo daugybės sudėtingų veiksnių, visų pirma nuo Tarybos sprendimų dėl žvejybos galimybių, nuo veiklos sąnaudų, ypač kuro sąnaudų, ir žuvies paklausos. Tai yra pagrindiniai veiksniai, padedantys žymiai sumažinti ir (arba) padidinti sektoriaus pelningumą.

Vadovaujantis rinkos stebėjimo tarnybos (EUMOFA) pateikiamais vertinimais, galima pagrįstai tikėtis, kad žuvininkystės sektorių atsigavimas po COVID-19 pandemijos sukeltų padarinių gali būti sklandesnis nei bendrai visos ekonomikos, nes iš principo nei viename iš šių sektorių veikla nebuvo visiškai sustabdyta, nors ir susidūrė su rimtais sunkumais.

Preliminariais STECF vertinimais COVID-19 poveikis akvakultūros sektoriui yra mažesnis nei žvejyboje.

3. Gerinti duomenų rinkimą, kontrolę ir vykdymo užtikrinimą

3.1. Kontrolė ir vykdymo užtikrinimas

Lietuvos, kaip ir kitų valstybių narių, pareiga yra stebėti ir kontroliuoti visą žvejybos veiklą, kuriai taikoma BŽP, ir užtikrinti, kad apie visus sugautus kiekius būtų pranešta tiksliai. Valstybės narės taip pat yra atsakingos už BŽP taisyklių pažeidimų tyrimą ir sankcijas.

Kontrolės kokybė turi būti toliau gerinama ir dedamos pastangos užtikrinti tinkamą bendradarbiavimą su Lietuvos ir ES Pakrančių apsaugos funkcijas vykdančiomis nacionalinėmis institucijomis (toliau – PAFI). Be tradicinių kontrolės priemonių papildomai turi būti gerinamos ir modernizuojamos duomenų valdymo ir žuvininkystės stebėsenos technologijos, siekiant veiksmingai kovoti su neteisėta, nedeklaruota ir neregamentuojama (NNN) žvejyba ir pasiekti BŽP tikslus.

3.2. Duomenų rinkimas

Moksliniai duomenys (techniniai, biologiniai, ekonominiai ir socialiniai) renkami įgyvendinant Duomenų rinkimo programas. Lietuva jau turi didesnę nei 10 metų patirtį ir duomenų rinkimo valdymo sistemą. Regioninė duomenų bazė (RDB) administruojama ICES yra svarbus įrankis duomenų rinkimui ir vertinimams tiek Regioninėms koordinacinėms grupėms (RCG), tiek ICES kaip galutiniam naudotojui. Baltijos jūros regione valstybių narių bendradarbiavimą daugiausia inicijuoja Baltijos regioninė koordinacinė grupė (RCG Baltic). Atsižvelgiant į tai, Baltijos jūros regiono šalys tarpusavyje koordinuoja daugelį sričių, nuo 2021 metų bus rengiami ir įgyvendinami ne tik Nacionaliniai duomenų rinkimo darbo planai, bet ir regioniniai, kuriuose bus apibrėžta: i) duomenų rinkimo reikalavimai; ii) bendros duomenų rinkimo metodikos ir metodai, kaip reaguoti į duomenų kvietimus (didinant nuoseklumą); iii) kooperacija atliekant mokslinius tyrimus atitinkamais laivais; iv) patobulintas kokybės patikras prieš įkeliant duomenis; ir v) regioninės duomenų bazės naudojimą.

Nors Lietuva iš esmės tinkamai įgyvendina su duomenų rinkimo programų rengimu ir įgyvendinimu susijusius įsipareigojimus, tam tikri iššūkiai išlieka. Visų pirma bus siekiama surinkti daugiau ir geresnių duomenų apie išmetimą į jūrą ir nepageidaujamą, įskaitant jūros paukščius ir žinduolius, priegaudą, bei rekreacinę ir mažos apimties žvejybą, taip pat eilę kitų iki šiol nerinktų duomenų. Techninių priemonių reglamente¹⁷ nustatyti nauji įpareigojimai rinkti mokslinius duomenis apie atsitiktinį jautrių rūšių sugavimą. Todėl duomenų rinkimo metodus reikia toliau tobulinti, kad būtų įgyvendinti 2017 m. ES duomenų rinkimo reglamento tikslai¹⁸.

Tolesni iššūkiai duomenų rinkimo srityje yra šie:

¹⁷ Reglamentas (ES) 2019/1241.

¹⁸ Reglamentas (ES) 2017/1004.

- toliau koordinuotai gerinti duomenų kokybės patikrinimus;
- nacionalinių duomenų rinkimo darbuotojų mokymas;
- darbas su suinteresuotųjų šalių įtraukimu (visų pirma žvejų, kai reikia patikimai užpildyti žurnalus);
- didinti stebėjimo išvykų aprėptį;
- užpildyti duomenų, turinčių reikšmingą poveikį vertinant ir valdant regioną, spragas;
- išsamesnių duomenų apie išmetimus į jūrą ir nepageidaujamą priegaudą (įskaitant paukščių ir žinduolių priegaudos žvejybos įrankiuose), bei rekreacinę ir mažos apimties žvejybą surinkimas;
- IT tobulinimas gerinant duomenų kodavimą ir kokybės kontrolės efektyvumą.

Regioninis valstybių narių bendradarbiavimas RCG taip pat išlieka iššūkiu.

4. Skatinti tvarią ir pelningą akvakultūros gamybą

4.1. Gamybos įvairinimas ir pridėtinės vertės didinimas

Tvarios ir konkurencingos ES akvakultūros augimo užtikrinimas yra svarbus atsižvelgiant į platesnius tikslus, tokius kaip maisto sistemų dekarbonizavimas (mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) išmetimą ir švelninti poveikį klimato kaitai) ir poreikis vartotojams tiekti aukštos kokybės baltymus.

Atsižvelgiant į santykinai mažą ES auginamų žuvų įvairovę ir didėjančią konkurenciją dėl importuojamos produkcijos, reikia įvairinti gamybą. Didelis potencialas numatomas žemesnio trofinio lygio rūšių (vėžiagyvių ir kitų bestuburių, dumblių) gamyboje, integruotos daugiatrofinės akvakultūros vystyme, taip pat akvakultūros teikiančios aplinkosaugos paslaugos palaikyme. Be to, Lietuvoje sparčiai populiarėja gamyba gamtos išteklius taupančiose UAS. Taip pat vis aktualesnis tampa paties gamintojo atliekamas produkcijos perdirbimas arba pirminis apdirbimas, siekiant pasiūlyti įvairesnį produktą (pvz., filė, paruoštus gaminti produktus) siekiant patenkinti įvairesnius vartotojų poreikius.

4.2. Aplinkai draugiškos akvakultūros gamybos ir prisitaikymo prie klimato kaitos skatinimas

Įgyvendinant Programą bus siekiama didinti akvakultūros aplinkosauginį (mažinant poveikį natūraliems vandens telkiniams) ir energijos vartojimo efektyvumą: skatinti aplinkosaugos požiūriu tvarų akvakultūros produkcijos augimą (didžiausias gamybos augimas numatomas gamtos išteklius taupančiose UAS), prisidėti prie tikslo mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) išmetimą (parama akvakultūros įmonių investicijoms į energijos gamybą iš atsinaujinančių energijos šaltinių), švelninti poveikį aplinkai ir prisidėti prie sąlygų bioįvairovei gerinti (remti gamtotvarkos priemonių įgyvendinimą, ekologinę gamybą). Pirmumas bus teikiamas aplinką tausojančios akvakultūros praktikos (pvz., daugiatrofinių akvakultūros sistemų), žiedinės ekonomikos, energijos vartojimo efektyvumo, aplinkosaugos paslaugas teikiančios akvakultūros (pvz. ekosistemų išsaugojimas) skatinimui.

Įgyvendinant programą taip pat bus siekiama akvakultūros atsparumo klimato pokyčiams stiprinimo, skatinant investicijas didinančias atsparumą ekstremalioms oro sąlygoms ir įvairioms sąlygoms, kurios daro įtaką akvakultūrai.

Visiems šiems aspektams pasiekti numatoma teikti paramą moksliniams tyrimams, skaitmeninimui ir inovacijoms, siekiant kad moksliniai tyrimai ir inovacijos bus paversti realiais patobulinimais.

Nepaisant daugybės problemų, su kuriomis susiduria akvakultūros pramonė, Programos tikslas yra reikšmingai prisidėti prie maisto pasiūlos (baltymų) diversifikacijos, išlaikant ir didinant žuvininkystės produktų gamybą, prisidėti prie mėlynosios ekonomikos taršą mažinančių sprendimų ir skatinti ekosistemų apsaugą.

5. Įgalinti prisitaikymą prie klimato kaitos ir jos švelninimą

Numatoma, kad apie 60 proc. viso EJRŽAF finansavimo, skirto Programai įgyvendinti, prisidės prie veiksmų, kuriais remiami klimato tikslai.

Kaip ir visi ekonomikos sektoriai, žuvininkystės pramonė turės sumažinti anglies dvideginio išmetimą. Siekiant didinti energijos vartojimo efektyvumą žvejojboje, bus remiamas mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių žvejojbos būdų naudojimas.

Dėl mažo išmetamo anglies dioksido kiekio (lyginant su gyvulininkyste) ir ekosistemų funkcijų, akvakultūra gali sumažinti maisto gamybos iš žemės ir jūros išteklių poveikį aplinkai. Todėl numatoma remti tiek produktyvias investicijas į gamybą, tiek prie aplinkosaugos tikslų prisidedančią akvakultūrą.

Saugomų jūrų teritorijų ir ribojamos žvejojbos zonų plėtra ateityje gali padėti prisitaikyti prie klimato kaitos ir poveikio sušvelninimo tikslų, kaip ir Lietuvos jūrų teritoriniuose vandenyse numatomos pradėti plėtoti vėjo jėgainės (planuojama 700-1400 MW jūrinių vėjo jėgainių (I etapas 700 MW, o visas Lietuvos potencialas Baltijos jūroje 3,35 GW), gaminsiančių apie 25 proc. Lietuvos elektros energijos poreikio, paramos schemos derinamos su EK (numatomos apie 1 mlrd. Eur privačios investicijos), tačiau tai gali sąlygoti, jog žvejojbos sektorius susidurs su dar didesnėmis problemomis dėl didėjančio jūros teritorijos užimtumo. Todėl ypač svarbus tinkamas ir pagrįstas Jūrų erdvės planavimas pagal ES Jūrų erdvės planavimo direktyvą¹⁹, leidžiantis suderinti įvairių Mėlynosios ekonomikos sektorių ir aplinkosauginius interesus. Lietuvos Baltijos jūros teritorijų plėtros perspektyva, pagrindinės šių teritorijų naudojimo ir apsaugos nuostatos, atsižvelgiant į gamtos apsaugos ir kitus reikalavimus, jūrinių teritorijų naudojimo reikmes ir kintančią būklę, šalies jūrinių teritorijų naudojimo ir apsaugos, kitus poreikius, sukuriama teisinį pagrindą toliau koordinuotai naudoti šias teritorijas, jau apibrėžti Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano koncepcijoje²⁰ (toliau – LR BP koncepcija) ir sprendiniuose.

6. Žuvininkystės ir akvakultūros produktų vertės grandinės ir prekybos gerinimas

ES vartotojų apklausos rodo, kad jiems jūros gėrybių išvaizda ir kaina yra svarbūs pirkimo veiksniai. Jie mano, kad valgytų daugiau jūros gėrybių, jei turėtų geresnį pasirinkimą ir jei pardavimo vietos būtų įvairesnės. Todėl įgyvendinant Programą bus siekiama pagerinti realizaciją pasiūlant įvairesnį produktą ir plėtojant naujus pardavimo kanalus.

Gamintojų organizacijos (GO) yra pagrindinės suinteresuotosios šalys gerinant tiekimo grandinės veikimą, o tai skatina perspektyvią ir tvarią jų narių veiklą.

Tarpšakinių organizacijų ir trumpųjų grandinių, kuriose dalyvautų žvejai ir akvakultūros gamintojai, pagal poreikį perdirbėjai ir platintojai, sukūrimas taip pat yra naudinga priemonė, kurią numatoma skatinti.

7. Skatinti tvarios mėlynosios ekonomikos plėtrą pakrantėse

¹⁹ Direktyva 2014/89 / ES

²⁰ Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. birželio 4 d. nutarimas Nr. XIII-3021

Pakrančių bendruomenės susiduria su iššūkiais (žvejybos galimybių mažėjimas; žvejybos sektoriaus darbuotojų senėjimas; jūrų aplinkos problemos, tokios kaip jūros tarša, bioįvairovės nykimas, Baltijos jūros eutrofikacija, pakrančių erozija; žvejų verslininkų ir žvejų mėgėjų, bei juos aptarnaujančių verslų priešprieša; nepakankamai išvystyta turizmo infrastruktūra ir kiti.) kuriuos spręsti, įgyvendinant vietos partnerystę, padės Vietos plėtros strategijų (VPS) parengimas ir įgyvendinimas. Įgyvendinant Programą numatoma skatinti žuvininkystės regionų vietos veiklos grupių (ŽRVVG) galimybes:

- konsoliduoti nuo žuvininkystės priklausančių bendruomenių bendradarbiavimą siekiant užtikrinti, kad būtų išnaudojamos mėlynosios ekonomikos galimybės ir sprendžiamos aplinkosaugos problemos (tiek keičiant požiūrį, tiek tiesiogiai inicijuojant ir / arba remiant aplinkosaugos veiksmus);
- skatinti vietinių ir invazinių jūros gėrybių vartojimą ir perdirbimą;
- didinti akvakultūros ir verslinės žvejybos socialinį priimtinumą;
- skatinti mėlynąją biotechnologiją kaip alternatyvų ir novatorišką sektorių;
- plėtoti turizmą ir kt.

Politikos tikslas	Prioritetas	SSGG analizė (kiekvieno prioriteto)	Pagrindimas (santrauka)
Žalesnė ir mažo anglies dioksido kiekio Europa, skatinant perėjimą prie švarios ir teisingos energetikos, žaliąsias ir mėlynąsias investicijas, žiedinę ekonomiką, prisitaikymą prie klimato kaitos ir rizikos	Tausios žvejybos skatinimas ir vandenių biologinių išteklių atkūrimas ir išsaugojimas	<p><u>Stiprybės</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ST1 Šalies žvejybos sektoriaus daugiametės tradicijos, turtingas žuvininkystės paveldas, suformavo mažos apimties žvejybos (priekrantės ir Kuršių marių) žvejų bendruomenę, kuriai žvejybos verslas ne tik pragyvenimo šaltinis bet gyvenimo būdas, kurie suinteresuoti prisidėti prie aplinkai palankių iniciatyvų, kad užtikrinti mažos apimties žvejybos tvarumą ir atitinkamai tęstinumą. • ST2 Ilgametė nuosekli žvejyba, užtikrinanti žvejybos galimybes ES ir ne ES vandenyse. • ST3 Veikia pripažintos gamintojų organizacijos (GO) bei kitos nevyriausybinės organizacijos, atstovaujančios žvejybos jūrų vandenyse ir žvejybos vidaus vandenyse sektorių interesams. <p><i>Duomenų rinkimas:</i></p>	<p>2020 m. gruodžio 31 d. Registre buvo 139 Lietuvos laivai. Iš jų: 103 laivai iki 12 m. ilgio, turintys teisę žvejoti Baltijos jūros priekrantės žvejybos zonoje (bendroji talpa GT sudaro 223 GT); 30 laivų (bendroji talpa GT sudaro 4502,6 GT) nuo 14,6 iki 50,5 galintys žvejoti atviroje Baltijos jūroje, bet nemažai jų to nedarė bent nuo 2017 m., ir 6 laivai, turintys teisę žvejoti tolimuosiuose žvejybos rajonuose (GT sudaro 31524 GT). Oficialaus vidaus vandenių verslinės žvejybos laivų registro nėra.</p> <p>Mažos apimties priekrantės žvejyba. Vadovaujantis VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro (ŽŪIKVC) duomenimis, sužvejotos ir iškrautos žuvų produkcijos vertė per 2009–2019 m. nors ir svyravo, bet išlaikė tendenciją didėti, kaip ir veiklos rezultatai (pajamos atėmus išlaidas ir turto nusidėvėjimą). Žuvininkystės tarnybos prie ŽŪM (ŽT) duomenimis, 2017–2019 m. buvo sužvejotos ir deklaruotos 34 skirtingų rūšių žuvis, iš kurių svarbiausios pagal kiekį ir pirminio pardavimo vertę buvo:</p>

<p>prevenciją bei valdymą</p>		<ul style="list-style-type: none"> • ST4 Efektyviai veikiančios ir nuolat atnaujinamos žuvininkystės duomenų rinkimui naudojamos duomenų informacinės sistemos. • ST5 Aktyvus tarpinstitucinis ir tarptautinis bendradarbiavimas žuvininkystės duomenų rinkimo srityje. • ST6 Aukštas ekonominių-socialinių duomenų surinkimo lygis ir patikimumas. • ST7 Glaudus bendradarbiavimas tarp žvejų ir mokslininkų atliekant mokslinius tyrimus jūroje. • ST8 Įgyvendinti pilotiniai projektai pagerino esamas duomenų rinkimo ir duomenų tvarkymo sistemas. <p><i>Kontrolės ir išipareigojimų vykdymo užtikrinimas:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ST9 Nuolat tobulinamos žuvininkystės duomenų informacinės sistemos (elektroninė žvejybos žurnalų sistema, palydovinė laivų stebėjimo sistema, Žuvininkystės duomenų informacinė sistema). • ST10 Aukštas duomenų integralumas, naudojamos duomenų analitinės sistemos. • ST11 Ūkio subjektams ir žuvininkystės kontrolei skirtų inovatyvių priemonių (mobiliųjų aplikacijų, kitų inovatyvių technologijų priemonių) kūrimas, tobulinimas ir taikymas. • ST12 Žuvininkystės priežiūros (kontrolės), duomenų rinkimo patirtis ir turimi žmogiškieji ištekliai. 	<p>Stinta europinė, Atlantinė silkė, Grundalinės, Otas paprastasis, Menkė Atlantinė. Didžiausias pirminio pardavimo pajamas 48–69 proc. sudaro stintų pardavimai. Didžiausi sugavimų kiekiai ir pirminio pardavimo vertės buvo pasiekti 2018 m., o 2019 m. sugavimų kiekiai (lyginant su 2018 m.) sumažėjo apie 20 proc., pirminio pardavimo vertė apie 13 proc. – tačiau bendra pirminio pardavimo vertė išliko didesnė nei 2017 m. ir ankstesniais metais, o įvertinus išmokėtas kompensacijas už laikiną žvejybos veiklos nutraukimą 2019 m. – šio žvejybos segmento pajamos 2019 m. iš žvejybos veiklos, kartu su pajamų dotacijomis, buvo didžiausios per visą laikotarpį. Iš viso 2019 m. menkių sugavimai (apie 11,3 t) sudarė apie 2 proc. visų sugavimų kiekio ir apie 3 proc. visų sugavimų pirminio pardavimo vertės. 2018 m. (kuriais draudimai tikslinei menkių žvejybai priekrantėje taikyti nebuvo) menkių sugavimų kiekis ir vertė sudarė tik apie 11 proc. visų sugavimų kiekio ir vertės (palyginimui 2017 m. apie 20 proc.) Bendri žvejybos segmento rezultatai rodo, kad didžioji dalis aktyviai veiklą vykdančių įmonių prisitaikė prie tikslinės menkių žvejybos draudimo ir jų rezultatai nepablogėjo. Tačiau daliai įmonių (iki 10 proc.), daugiausiai žvejojusioms ilgesniais 10–12 m laivais ir statomais tinklais, šis draudimas turėjo didelės neigiamos įtakos. Įprastai priekrantės įmonėms skiriamos apie 10 proc. Lietuvai bendrai skirtos menkių kvotos. Nors pačių menkių sugavimai priekrantėje nebėra labai reikšmingi, tačiau išnaudojus kvotą priegaudai, kyla rizika kad bus stabdoma žvejyba visoje Baltijos jūros priekrantėje.</p>
-------------------------------	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • ST13 Bendradarbiavimas su Lietuvos kariuomene, Valstybine sienos apsaugos tarnyba, ir kitomis įstaigomis bei institucijomis. <p><u>Silpnybės</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • SI1 Pasenės, energetiškai neefektyvus ir aplinkai nepalankus Baltijos jūros laivynas. • SI2 Mažėjantis senstančių žvejybos laivų ekonominės veiklos efektyvumas. • SI3 Nepakankama pažangių technologijų ir geriausios praktikos sklaida žvejybos jūrų ir vidaus vandenyse sektoriuose. • SI4 Daugumos labai mažų, mažų ir vidutinių žvejybos įmonių ribotos finansinės galimybės investuoti į pridėtinės vertės kūrimą ir pardavimų plėtrą, mažas jų pelningumas. • SI5 Nepakankamai išplėtotą žvejybos jūrų ir vidaus vandenyse infrastruktūra: laivų aptarnavimo, žuvų iškrovimo ir pirminio pardavimo. <p><i>Vandenių biologinių išteklių atkūrimas ir išsaugojimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • SI6 Neišplėtotą žvejybos veikloje susidarančių žuvų atliekų, nepageidaujamos priegaudos, laivų techninių atliekų tvarkymo bei utilizavimo infrastruktūra. • SI7 Pametami arba tikslingai išmetami žvejybos įrankiai, kuriuose įsipainioja ir žūva žuvys, jūros paukščiai ir žinduoliai. 	<p>ŽT duomenimis 2018 ir 2019 m. buvo 57–58 įmonės, turinčios teisę žvejoti Baltijos jūros priekrantėje, o jų valdomų žvejybos laivų (iki 12 m), įtrauktų į žvejybos laivų registrą, bendrasis tonažas (GT) sudarė atitinkamai 193–190 GT. Tačiau faktiškai 2018 m. žvejybą vykdė 64 žvejybos laivai, kurių bendras tonažas iš viso beveik 100 GT (palyginimui 2017 m. – 61 laivas su 96,8 GT). Šiame žvejybos segmente 2019 m. dirbo 118 (36 viso etato ekvivalentu (VEE)) su žvejybos veikla susijusių darbuotojų (palyginimui: 2017 m. – 127 (33 VEE), 2018 – 133 (39 VEE)).</p> <p>40 proc. nuo visų (teisę žvejoti Baltijos priekrantėje turinčių) įmonių (23 iš 58 2019 m.), kurios valdo laivus, kurių GT sudaro apie 40 proc. nuo visų įmonių valdomų laivų GT, bendras žvejybos veiklos dienų skaičius 2017 ir 2018 m. sudarė apie 15 proc. nuo visų įmonių žvejybos veiklos dienų (nuo 0 iki 86 dienų per metus, vidutiniškai po 26 dienas per metus), tačiau deklaruoti sugavimai 2018-2019 m. sudarė tik apie 2 proc. (23 įmonės per metus sugavo ir deklaravo viso 9-12 t), o pirminio pardavimo vertė 3-4 proc. (iš viso apie 21 tūkst. Eur, t. y. vidutiniškai 900 Eur per metus 1 įmonei) nuo visų įmonių pirminio pardavimo vertės. Daugiau kaip pusė šios grupės įmonių vykdo verslinę žvejybą Kuršių mariose, kur tiek jų sugavimai tiek pajamos iš verslinės žvejybos yra gerokai didesnės. Atsižvelgiant į sugavimų pirminio pardavimo vertes, akivaizdu, kad žvejyba Baltijos jūros priekrantėje šioms įmonėm (jų savininkams) nėra pagrindinė veikla ir pajamų šaltinis. Nors jų valdomų laivų GT ir nemažas, jų veiklos intensyvumas ir poveikis žuvų ištekliams minimalus, tačiau žvejybos veiklos tradicijų išlaikymas (toliau vykdamas veiklą iš kurios nelaukiama jog tai bus pilnavertis pagrindinis</p>
--	--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> • SI8 nepageidaujamo laimikio ir paukščių bei žinduolių priegauda. <p><i>Duomenų rinkimas:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • SI9 Nerenkami arba ne visa apimtimi renkami aplinkosauginiai, mėgėjų žvejybos, žvejybos vidaus vandenyse duomenys. • SI10 Kuriamų Regioninių koordinacinių grupių Informacinių sistemų integravimas su nacionalinėmis informacinėmis sistemomis. • SI11 Biologinių duomenų kokybės kontrolės sistemos nepakankamumas pastoviai didėjant reikalavimams. <p><i>Kontrolės ir įsipareigojimų vykdymo užtikrinimas:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • SI12 Nuotolinių stebėjimo sistemų, įskaitant CCTV kameras, skirtų stebėti ir rinkti žuvininkystės duomenis bei gerinti žuvininkystės priežiūrą (kontrolę), nepakankamas taikymas. • SI13 Nuolatinės uosto teritorijos ir krantinės žvejybos priežiūros (kontrolės) laivams nebuvimas. • SI14 Žmogiškųjų išteklių su reikalingomis kompetencijomis nepritraukimas dėl aukštų reikalavimų kompetencijoms ir nekonkurencingo darbo užmokesčio viešojo administravimo srityje. <p><u>Galimybės</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • GA1 Patraukli rekreacijai gamta. 	<p>pajamų šaltinis) ir prisidėjimas prie pakrančių regionų mėlynosios ekonomikos skatinimo būtų naudingas. Nėra tikslinga paramos lėšomis skatinti šios grupės įmonių didelių individualių investicijų į žvejybos veiklos modernizavimą ar pridėtine verte, jų atveju didesnės pridėtinės vertės ribotiems ištekliams galėtų būti siekiama dalyvaujant asociacijų, ypač gamintojų organizacijų, ir / arba kooperatyvų veikloje. Tačiau tikslinga sudaryti sąlygas su parama įsigyti pagrindinių priemonių prisidedančių prie darbo sąlygų, saugos ar sugavimų kokybės gerinimo, pasitelkiant 1.1. konkretaus tikslo priemones.</p> <p>Kitos įmonių grupės, kurią sudaro apie 43 proc. žvejoti Baltijos priekrantėje teise turinčių įmonių, kurios valdo žvejybos laivus, kurių GT sudaro apie 40 proc. nuo visų įmonių valdomų laivų GT, bendras žvejybos veiklos dienų skaičius 2017 ir 2018 m. sudarė apie 62–64 proc. nuo visų įmonių žvejybos veiklos dienų (vidutiniškai po 101 dieną per metus), deklaruoti sugavimai 2018–2019 m. sudarė apie 87–93 proc. (25 įmonės per metus sugavo ir deklaravo viso 551 ir 469 t), o pirminio pardavimo vertė 83–89 proc. (661–576 tūkst. Eur) nuo visų įmonių pirminio pardavimo vertės. Atskirų įmonių pirminio pardavimo vertė 2019 m. buvo nuo beveik 8 tūkst. Eur iki virš 64 tūkst. Eur. 2021–2027 m. laikotarpiu bus siekiama padidinti šių įmonių veiklos aplinkosauginį, ekonominį ir socialinį tvarumą, pasitelkiant 1.1. ir 1.2 (susiklosčius atitinkamoms sąlygoms ir 1.3.) konkrečių tikslų priemones.</p> <p>Mažos apimties vidaus vandenų žvejyba. Didžioji dalis žvejybos vidaus vandenyse vykdoma Kuršių marioje: 2020 m.</p>
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> GA2 Palanki žvejybos plėtrai (verslui) bendra Klaipėdos uosto infrastruktūra. <p><i>Vandenių biologinių išteklių atkūrimas ir išsaugojimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> GA3 Didelis valstybės dėmesys vidaus vandens telkinių žuvų išteklių atkūrimui, gausinimui ir palaikymui. <p><i>Duomenų rinkimas:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> GA4 Didėjančios galimybės bendradarbiauti tarptautiniu lygiu žuvininkystės duomenų rinkimo srityje Regioninių koordinavimo grupių veikloje. GA5 Institucinių gebėjimų stiprinimas (mokymo ir mainų programos, seminarai, jungtinių veiksmų ir kitų priemonių taikymas), tarptautinis bendradarbiavimas. GA6 mokslinių–stebėtojų sistemos išvystymas. <p><i>Kontrolės ir išipareigojimų vykdymo užtikrinimas:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> GA7 Naujų kontrolės sistemų kūrimas ir bandomųjų projektų įgyvendinimas. GA8 Institucinių gebėjimų stiprinimas (mokymo ir mainų programos, seminarai, jungtinių veiksmų ir kitų priemonių taikymas) tarpinstituciniu ir tarptautiniu lygmeniu. <p><u>Grėsmės</u></p> <ul style="list-style-type: none"> GR1 Žvejybos išteklių ir pajėgumų disbalansas atsiradęs dėl atskirų žuvų rūšių išteklių būklės kiekybinės ir kokybinės kaitos. 	<p>sužvejota 1278 t, 2019 – 1162 t žuvies. Nemuno žemupyje 2020 m. sužvejota 25,2 t, 2019 – 57 t žuvies. Polderiuose 2020 m. sužvejota 5 t, 2019 – 10,5 t žuvų. Ežeruose versliniais įrankiais 2020 m. sužvejos 26,2 t žuvų (99 proc. seliavos). Upėse 2020 m. sužvejos 3,5 t ungurių. Kuršių mariose 2019–2020 m. žvejojo 46 įmonės, kurių sugavimai buvo nuo 0,1 t iki 205,9 t per metus. Iš visų Kuršių mariose sužvegotų ir iškrautų žuvų, 48–52 proc. sudarė karšiai, 18–19 proc. kuojos, stintos 2019 m. sudarė 5 proc., o 2020 m. 10 proc. visų sugavimų. Kitą sugavimų dalį sudarė daugiau nei 25 rūšių žuvys. Dėl aštrėjančio žvejų ir žvejų mėgėjų konflikto, dėl išteklių ir teritorijos, ir pastariesiems palankių politikų iniciatyvų (seimo narių pateikti Žuvininkystės įstatymo keitimo pasiūlymai, iš esmės draudžiantys verslinę žvejybą Kuršių mariose ir kitose vidaus telkiniuose), tikėtina, kad žvejybos galimybės vidaus vandenyse keisis. Net ir neuždraudus žvejybos, jos pritaikymas į mažiau poveikį aplinkai darančią neišvengiamas. Todėl 2021–2027 m. laikotarpiu bus siekiama padidinti verslinę žvejybos veiklą tęsiančių įmonių veiklos aplinkosauginį efektyvumą, ir išlaikyti (mažėjant galimiems sugauti ištekliams, didinti jų pridėtą vertę) ekonominį ir socialinį tvarumą, pasitelkiant 1.1. ir 1.2 konkrečių tikslų priemones.</p> <p>Žvejyba Baltijos jūroje išskyrus Baltijos jūros priekrantę. 2020 m. pabaigoje ES žvejybos laivų registre (Registras) registruoti 29 Lietuvos laivai (32–60 metų senumo) kurių bendras GT – 4488, bendras kW – 2927. Dar šiame žvejybos segmente yra 538 GT nepanaudotų pajėgumų (t. y. atitinkamo pajėgumo</p>
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • GR2 Pajamų netekimas menkių žvejybos Baltijos jūros laivyno segmente dėl menkių išteklių būklės blogėjimo, išteklių neatsistatymo. • GR3 Dėl atsinaujinančių išteklių (vėjo energetika) vystymo ir kitos ūkinės veiklos jūroje tinklo išplėtimo didėjantys apribojimai žvejybos veiklai. • GR4 Aštrėjantis konfliktas tarp žvejų ir žinduolių, saugomų žinduolių laimikiui daroma žala. <p><i>Vandenų biologinių išteklių atkūrimas ir išsaugojimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • GR5 Klimato pokyčiai. • GR6 Jūros ir dalies vidaus vandenų bloga aplinkos būklė (įtakoja ir jūrą teršiančios šiukšlės). • GR7 Invazinių žuvų ir vėžiagyvių plitimas, menkaverčių žuvų rūšių išteklių gausėjimas, vertingų žuvų rūšių būklės kiekybinė ir kokybinė kaita ir migracijos sutrikdymas. <p><i>Duomenų rinkimas:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • GR8 Mažėjant Baltijos jūros laivynui bei žuvų iškrovimams Lietuvoje, duomenų apie Baltijos jūros žuvų išteklius aprėpties lygio užtikrinimas reikalauja daugiau pastangų ir bendradarbiavimo, nes duomenys renkami kitų ES valstybių uostose. • GR9 Besikeičianti žuvininkystės renkamų duomenų apimtis, prie kurios reikia pritaikyti informacines sistemas. 	<p>laivas (-ai) gali būti įtrauktas (-i) į Registrą). 5 laivai 33,6–50,5 metrų ilgio, 20 laivų 25,23–27,10 metrų ilgio, 4 laivai 20,4–23,98 metrų ilgio. Iki 2020 m. Lietuvai Baltijos jūroje buvo skiriamos keturių rūšių žuvų – menkių, Atlantinių silkių, Atlantinių šprotų ir Atlantinių lašišų – žvejybos kvotos. Menkės rytinės ir vakarinės išteklių situacija labai bloga (padėtis yra beprecedentė, nes rytinės menkės ištekliai yra vieninteliai ištekliai Europos vandenyse, kurių, ICES vertinimu, natūralus mirtingumas nuo aplinkos poveikio maždaug tris kartus didesnis nei mirtingumas dėl žvejybos. Nesitikima, kad rytinės menkės ištekliai greitai atsistatys, net jei jos visai nebūtų žvejojamos). 2019 m. EK priėmė pirmąsias skubias priemones, kuriomis iki metų pabaigos buvo uždrausta žvejoti rytinę menkę, o nuo 2020 m. tikslinė menkių žvejyba uždrausta visai. Daug metų menkės buvo svarbiausia žvejojama rūšis didžiajai daugumai Lietuvos Baltijos jūros žvejybos įmonių (atitinkamai jos neturi pakankamai perleidžiamųjų teisių į kitas žvejybos galimybes) (taip pat Baltijos priekrantės žvejybos įmonėms, žvejojančioms 10-12 m. ilgio laivais). 2020 m. pabaigoje 13 įmonių valdė perleidžiamąją teisę į menkių žvejybos galimybes, iš jų 11 ir į Atlantinių silkių ir Atlantinių šprotų žvejybos galimybes, joms nuosavybės teise priklausė 26 (4296 GT) iš 29 Registre registruotų laivų. Trys įmonės iš viso valdė 71,147 proc. ir 73,61 proc. perleidžiamosios teisės atitinkamai į Atlantinių silkių ir Atlantinių šprotų žvejybos galimybes, 6 laivus (2108 GT). Kitos 8 įmonės iš viso valdė 15,85 proc. ir 20,39 proc. perleidžiamosios teisės atitinkamai į Atlantinių silkių ir Atlantinių šprotų žvejybos galimybes, 15 laivų (1769 GT), o dar dvi šių teisių į žvejybos galimybes neturėjo visai (4 laivai 302 GT). <i>Šioms 10 žvejybos įmonių, atsižvelgiant į</i></p>
--	--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> GR10 Kintančios, sunkiai prognozuojamos biologinių duomenų rinkimo apimtys tolimųjų regionų žvejyboje. <p><i>Kontrolės ir išipareigojimų vykdymo užtikrinimas:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> GR11 Pasaulinės pandemijos apribotos bendradarbiavimo galimybės su kitomis priežiūrą vykdančiomis institucijomis nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu. GR12 Kylantys reikalavimai vykdyti vis griežtesnę smulkiųjų ūkio subjektų priežiūrą, augantys žuvininkystės duomenų kiekiai, jų analizės ir duomenų mainų poreikis dėl nuolat besikeičiančių reikalavimų. GR13 Neigiamas ūkio subjektų požiūris į diegiamas technologines naujoves ir negebėjimas jas taikyti. 	<p><i>Lietuvai skiriamą Atlantinių silkių ir Atlantinių šprotų kvotą, šių žuvų žvejybos galimybių nepakanka visiems žvejybos pajėgumams naudoti.</i></p> <p>Dėl šios situacijos minėtos žvejybos įmonės ir susijusios pakrančių bendruomenės patiria sunkių socialinių ir ekonominių padarinių. Šiuo metu pagrindinę žvejybos laimikio Baltijos jūroje dalį sudaro Atlantiniai šprotai, tiek pagal sugaunamą kiekį, tiek nuo 2015 m. ir pagal pirminio pardavimo vertę. Vadovaujantis ŽŪIKVC duomenimis, žvejybos segmento, į kurį papuola laivai daugiausiai žvejoję pelaginiais tralais (TM) (Atlantinių silkių ir Atlantinių šprotų žvejyba), sužvejotos ir iškrautos žuvų produkcijos vertė nuo 2014 m. didėjo (išskyrus 2017 m.), kaip ir veiklos rezultatai (pajamos atėmus išlaidas ir turto nusidėvėjimą). Tačiau žvejybos segmento, į kurį papuola laivai daugiausiai žvejoję priedugnio tralais (DTS) (daugiausiai menkių žvejyba), sužvejotos ir iškrautos žuvų produkcijos vertė mažėjo nuo 2010 m., ypač sumažėjo 2014 m., o veiklos rezultatai (pajamos atėmus išlaidas ir turto nusidėvėjimą) neigiami jau nuo 2013 m. Tai lėmė, kad bendras Baltijos jūros žvejybos segmento (TM ir DTS) ekonominės veiklos rezultatas buvo neigiamas 2017–2018 m. Šiame žvejybos segmente 2019 m. dirbo 100 (54 VEE) su žvejybos veikla susijusių darbuotojų (palyginimui: 2017 m. – 161 (107 VEE), 2018 m. – 123 (87 VEE)). 2021–2027 m. laikotarpiu bus siekiama pirmiausiai subalansuoti žvejybos galimybes su žvejybos pajėgumais, pasitelkiant 1.1. konkretų tikslą, ir prisidėti prie pakankamai žvejybos galimybių turinčių įmonių veiklos aplinkosauginio, ekonominio ir socialinio tvarumo didinimo, pasitelkiant 1.1. ir 1.2. konkrečių tikslų priemones.</p>
		<p>Identifikuoti šie pagrindiniai poreikiai:</p> <p>Sektoriaus poreikiai yra:</p> <ul style="list-style-type: none"> P1 skatinti perėjimą prie nedidelį poveikį aplinkai (įskaitant poveikį jūrų paukščiams ir žinduoliams) darančios, klimato poveikiui atsparios žvejybos praktikos. Atsižvelgiant į ST1, SI1, SI8. <p>Įgyvendinant Programą tikslinga remti investicijas į žvejybos įrankių selektyvumą, priemones apsaugančias vandens paukščius ir žinduolius, pagerinančias energijos vartojimo efektyvumą. Priemonės skirtos investicijoms į žvejybos įrankių selektyvumą, priemones apsaugančias vandens paukščius ir žinduolius bus</p>	

		<p>skirtos mažos apimties žvejybos segmentui Energijos vartojimo efektyvumą didinančios veiklos aktualiausias (numatoma kad daugiau nei 90 proc. projektų bus susiję su mažos apimties žvejyba) mažos apimties žvejybos segmentui siekiant prisidėti prie poveikio klimato kaitai mažinimo, tačiau aktualios ir subalansuotam Baltijos jūros žvejybos segmentui, bei žvejybos tolimuosiuose rajonuose laivynui;</p> <ul style="list-style-type: none"> • P2 gerinti sveikatos, saugos ir darbo sąlygas žvejybos laivuose ir krante, gerinti laimikio kokybę ir stiprinti laimikio vertės grandinę (pirminis perdirbimas, tiesioginė prekyba). Atsižvelgiant į ST2, ST3, SI2, SI4, GA2;GR2; GR3;GR5. <p>Įgyvendinant Programą tikslinga remti investicijas į ekonominiu ir socialiniu požiūriu tvarią žvejybą: prisidėti prie sugavimų kokybės ir pridėtinės vertės didinimo, gerinti saugą laivuose, darbo ir higienos sąlygas. Šios priemonės aktualiausias (numatoma kad daugiau nei 90 proc. projektų bus susiję su mažos apimties žvejyba) mažos apimties žvejybos segmentui siekiant prisiderinti prie mažėjančių žvejybos galimybių ir užtikrinti tinkamas darbo sąlygas, tačiau aktualios ir subalansuotam Baltijos jūros žvejybos segmentui, bei žvejybos tolimuosiuose rajonuose laivynui;</p>	<p>Tolimieji žvejybos rajonai. Pagrindiniai Lietuvos Respublikos žvejybos laivų tolimieji žvejybos rajonai – Afrikos valstybių (Maroko, Mauritanijos) išskirtinių ekonominių zonų vandenys, kuriuose žvejojama pagal dvišalius Europos Sąjungos ir šių trečiųjų šalių žuvininkystės partnerystės susitarimus (susitarimas su Mauritanija galioja iki 2021 m. pabaigos, su Maroku iki 2023 m. pabaigos), ES vakarų vandenys ir šiaurės rytų ir šiaurės vakarų Atlanto regionas. Žvejybos tolimuosiuose rajonuose laivynas – aktyvus ir pelningas, bet atskirų metų rezultatai ir netgi į Registrą įtrauktų laivų skaičius priklauso nuo galiojančių žuvininkystės partnerystės susitarimų. Tolimojo plaukiojimo laivyno sugavimai sudaro apie 80 proc. visų Lietuvos laivyno sugavimų, o pirminio pardavimo vertė – apie 90 proc. visos pirminio pardavimo vertės. Šiame žvejybos segmente 2019 m. dirbo 255 (305 VEE) su žvejybos veikla susiję darbuotojai (palyginimui: 2017 m. – 223 (243 VEE), 2018 – 202 (239 VEE)). 2021–2027 m. laikotarpiu bus siekiama prisidėti prie veiklos energetinio efektyvumo (išskyrus variklių keitimą ir modernizavimą) ir laimikio kokybės ir pridėtinės vertės didinimo, pasitelkiant 1.1. konkretaus tikslo priemones.</p> <p>Kontrolė ir vykdymo užtikrinimas. Per pastaruosius 10 metų Lietuvoje šiose srityse padaryta didelė pažanga: visi laivai, kurių ilgis 12 metrų arba didesnis, sugavimo duomenis perduoda elektroniniais žurnalais ir iškrovimo deklaracijomis (ERS), taip pat sukurta veiksminga laivų stebėjimo sistema (VMS) ir specialus žuvininkystės stebėjimo centras (FMC), kitas etapas – esamų priemonių tobulinimas ir naujovių diegimas (pvz., nuotolinio stebėjimo kameros (CCTV) ir kita). Lietuvoje įdiegta visos žuvininkystės produktų pateikimo galutiniam vartotojui grandies kontrolė – „nuo tinklo iki lėkštės“. Tai atlieka viena</p>
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • P3 skatinti įgūdžių, žinių, inovacijų ir gebėjimų stiprinimą. Atsižvelgiant į SI3, SI8, GR5. • Įgyvendinant Programą tikslinga remti mokslo atstovų ir žvejų bendradarbiavimo veiklas, skirtas išbandyti ir diegti pažangias technologijas ir metodus žvejybos sektoriuje, bei keistis žiniomis. Šios priemonės aktualiausias mažos apimties žvejybos segmentui, bet gali būti įgyvendinami projektai susiję su visa Baltijos jura; • P4 skatinti žvejybos veiklos įvairinimą, gerinti iškrovimo vietų infrastruktūrą (poreikį atliepančios priemonės įgyvendinamos per 3 prioritetą). Atsižvelgiant į SI5, GA1. Atsižvelgiant į 1 ir 3 prioritetų konkrečius tikslus ir siekiant išvengti vienodų priemonių įgyvendinimo pagal skirtingus prioritetus, žuvininkystės veiklų įvairinimui skirtos priemonės bus įgyvendinamos siekiant 3 prioriteto konkretaus tikslo. Nors SSGG analizės metu identifikuota silpnybė dėl tinkamos laivų aptarnavimo, žuvų iškrovimo ir pirminio pardavimo infrastruktūros trūkumo, numatoma, kad šis poreikis didele dalimi bus patenkintas iki 2023 m. įgyvendinant 2014–2020 paramos laikotarpio priemones, todėl tikėtina, kad jei jis ir išliks kai kuriose žuvininkystės regionuose, galės būti tenkinamas įgyvendinant 3 prioritetą (jei aktualu ir kartu su kitais, su mėlynosios ekonomikos galimybių įgalinimu susijusiais, 	<p>kontroliuojanti institucija, taip pat vykdanči ir atsekamumo kontrolę. Naudojami tinkamai įrengti patuliniai laivai, kitos tradicinės kontrolės priemonės, bendradarbiaujama su kitomis kontroliuojančiomis institucijomis, tarptautinėmis organizacijomis. Valstybių narių bendradarbiavimas užtikrinamas per Europos žuvininkystės kontrolės agentūrą (EFCA). Be to, įgyvendinamos specialiosios kontrolės ir tikrinimo programos (SCIP) / bendrieji diegimo planai (JDP), įskaitant išplėstą naujų SCIP taikymo sritį.</p> <p>Visumoje Lietuvos vykdoma kontrolė ir vykdymo užtikrinimas yra pakankamo lygio, tačiau svarbūs iššūkiai išlieka: nors jau buvo imtasi kai kurių svarbių priemonių (pvz., daugiametis planas), reikia dar daugiau nuveikti, kad būtų toliau gerinama mažos apimties žvejybos laivyno stebėseną; turi būti sustiprinta laivų, žvejojančių už ES vandenų (tolimojo plaukiojimo laivyno) kontrolė ir stebėseną; numatoma imtis papildomų priemonių užtikrinti, kad būtų tinkamai ir nuosekliai įgyvendinamos nustatytos iškrautų žuvų svėrimo ir variklio galios tikrinimo nuostatos. Kitas rūpestis yra numatoma griežtinti mėgėjų žvejybos kontrolė. Lietuvoje jau įgyvendintos kai kurios priemonės: žvejams mėgėjams privalomi žvejybos leidimai, griežtai apriboti jų žvejybos įrankiai bei laimikis, vyksta patikrinimai jūroje (deja tokius patikrinimus riboja tinkamų techninių sąlygų trūkumas) ir krante. 2021–2027 m. laikotarpiu bus siekiama remti efektyvią kontrolę siekiant tausoti, palaikyti ir tvariai naudoti jūrų žuvų išteklius, pasitelkiant 1.4. konkretaus tikslo priemones.</p> <p>Duomenų valdymui ir žuvininkystės stebėsenos technologijoms tobulėjant, reikės ir daugiau žmoniškųjų</p>
--	--	--	--

		<p>tikslais (pvz. infrastruktūros mėgėjų žvejybai gerinimu).</p> <ul style="list-style-type: none"> • P5 suderinti žvejybos pajėgumus su žvejybos galimybėmis Baltijos jūroje. Atsižvelgiant į GR1, GR2. Įgyvendinant Programą tikslinga prisidėti prie Veiksmų plane, dėl žvejybos galimybių ir žvejybos pajėgumų disbalanso, numatytų tikslų dėl žvejybos pajėgumų ir galimybių sureguliuavimo pasiekimo; • P6 prisidėti prie ilgalaikio žuvų išteklių atkūrimo. Atsižvelgiant į GA3, GR7. Įgyvendinant Programą tikslinga prisidėti prie žuvų išteklių atkūrimo (laikantis nuostatos, kad tiesioginis išteklių atkūrimas gali būti remiamas tik kai tai Sąjungos teisės akte aiškiai numatyta kaip reintrodukcijos priemonė arba kitos išsaugojimo priemonės arba kai tai daroma eksperimentinio išteklių atkūrimo atveju), taip pat žinių, prisidedančių prie efektyvesnio žuvų išteklių atkūrimo, gerinimo; • P7 saugomų žinduolių daromos žalos kompensavimas mažos apimties priekrantės žvejybą vykdančioms įmonėms. Atsižvelgiant į GR4. Siekiant švelninti „konfliktą“ ir prisidėti prie saugomų žinduolių apsaugos ir žvejybos įmonių ekonominio gyvybingumo gerinimo, įgyvendinant Programą tikslinga atlyginti 	<p>kompetencijų. Kad būtų galima pasinaudoti naujomis ir novatoriškomis duomenų valdymo ir žuvininkystės stebėjimo technologijomis, investuojant į techninę ir programinę įrangą, bus remiamas žinių įgijimas visuose etapuose (kūrimo, įgyvendinimo ir priežiūros). Planuojama, kad nuo 2022 metų pradės veikti nauja ICES duomenų sistema RDBES, kuri nuo 2024 metų turėtų visiškai pakeisti dabar veikiančią RDB sistemą. Į RDBES bus suvedama daugiau detalizuotų duomenų, kurie turės būti patikrinti efektyviais duomenų kokybės kontrolės instrumentais. 2021–2027 m. laikotarpiu bus siekiama remti duomenų rinkimą, siekiant užtikrinti duomenų surinkimo lygį bei tikslumą, pasitelkiant 1.4. konkretaus tikslo priemonę.</p> <p>Vandens biologinė įvairovė ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas. Žvejybos metu gali būti sugauti jūros paukščiai ir jūrų žinduoliai, kaip netikslinė priegauda. Jūros paukščiai gali įsipainioti į žiauninius tinklus arba užsikabinti už ūdų ir paskęsti, ruoniai gali įstrigti/įsipainioti panardintuose tinkluose. Lietuvos Baltijos jūros priekrantėje atlikti žiemojančių jūros paukščių priegaudos verslinės žvejybos įrankiuose tyrimai parodė, kad statomuosiuose tinkluose įsipainioja labai didelis kiekis priekrantėje žiemojančių jūros paukščių – tinkluose gali žūti iki 10–15 proc. visų jūros priekrantėje žiemojančių jūros paukščių. Pagal Buveinių direktyvos ataskaitą (2019 m.) 31 proc. Lietuvoje aptinkamų EB svarbos žuvų rūšių būklė yra vertinama kaip nepalanki netinkama (U1), o 13 proc. žuvų rūšių kaip nepalanki bloga (U2). Tendencija yra blogėjanti, nes 2013 m. vertinimu beveik visų Lietuvoje aptinkamų ES svarbos žuvų rūšių būklė buvo gera. Nepakankami plėšriųjų ir praeivių žuvų ištekliai: Atlantinių lašišų ir šlakių ištekliai nesiekia 50 proc. potencialaus upių produktyvumo, sparčiai nyksta unguriai (Europos ungurių</p>
--	--	--	--

		<p>saugomų žinduolių mažos apimties priekrantės žvejybos įmonėms daromą žalą;</p> <ul style="list-style-type: none"> • P8 jūrų taršos šiukšlėmis mažinimas ir iškrovimo vietų pritaikymas nepageidaujamos priegaudos ir šiukšlių tvarkymui. Atsižvelgiant į SI6, SI7; GR6. <p>Įgyvendinant Programą tikslinga prisidėti prie į jūrą išmestų šiukšlių ir pamestų tinklų pašalinimo iš jūros, bei uostų ir iškrovimo vietų infrastruktūros pritaikymo žvejybos veikloje susidarančių atliekų, nepageidaujamos priegaudos ir iš jūros pašalintų šiukšlių (įskaitant žvejybos įrankius) tvarkymo poreikiams;</p> <ul style="list-style-type: none"> • P9 Tinkamo ir savalaikio finansavimo duomenų rinkimui užtikrinimas, turimų priemonių (IT sistemų, laboratorijų, skaitiklių registratoriai ir kt.) skirtų duomenų rinkimui, atnaujinimas ir naujų priemonių įsigijimas. Atsižvelgiant į ST4, ST5, ST6, ST7, ST8, SI9, SI10, SI11, GA4, GA5, GA6, GR8, GR9, GR10; • P10 Tinkamo ir savalaikio finansavimo kontrolei ir įsipareigojimų vykdymui užtikrinimas. Atsižvelgiant į ST9, ST10, ST11, ST12, ST13, SI12, SI13, SI14, GA7, GA8, RG11, GR12, GR13. <p><i>Poreikių nustatymas remiantis SSGG analize, konsultacijomis su sektoriumi ir visuomene ir atsižvelgiant į EJRŽAF Reglamento 9(6) str.) [10 000]</i></p>	<p>būklė ir toliau yra kritinė), skersnukiai, jūriniai sykai. Daugelyje vandens telkinių per mažai plėšriųjų žuvų, daugėja karpinių ir menkaverčių žuvų. Tai siejama su netausia plėšriųjų žuvų žvejyba, vandens kokybe (tarša ir eutrofikacija), buveinių praradimu dėl užtvankų, melioracijos poveikiu natūraliam upių nuotėkiui, brakonieriaivimu. Rygos įlankos ir rytinės Baltijos Atlantinių lašišų išteklių grupei priskiriamų Atlantinių lašišų, kaip ir pagrindinio Baltijos jūros baseino Atlantinių lašišų ištekliai kelia nerimą ir yra atidžiai stebimi, o tai reiškia, kad artimoje ateityje gali tekti imtis specialių veiksmų siekiant pagerinti Atlantinių lašišų išteklių būklę. Prisidedant prie Europos žaliojo kurso, ES biologinės įvairovės strategijos, ES Baltijos jūros regiono strategijos įgyvendinimo (BJRS), Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkės įgyvendinimo, tai pat įgyvendinant „Natura 2000“ PVP, Lietuvoje bus siekiama (vadovaujantis 2021–2030 metų aplinkos apsaugos ir klimato valdymo programos nuostatomis) išsaugoti arba atkurti ir palaikyti biologinę įvairovę, ekosistemų ir jų paslaugų kokybę, tame tarpe numatytas jūrinių „Natura 2000“ teritorijų apsaugos tikslų, priemonių ir kiekybinių rodiklių nustatymas, rūšių apsaugos planų ir kitų lygiaverčių dokumentų rengimas, taip pat palankios rūšių ir buveinių apsaugos būklės atkūrimo priemonių įgyvendinimas. Numatoma, kad prie šių tikslų įgyvendinimo prisidės 2021–2027 m. ES fondų investicijų programa (2 prioritetas), taip pat bus siekiama užtikrinti galimybes vykdyti integruotus projektus, bendrai finansuojamus iš LIFE programos (LIFE prioritetinga sritis: gamta ir biologinė įvairovė). Įgyvendinant Programą 2021–2027 m. laikotarpiu numatoma remti išsaugojimo priemonių, skirtų ilgalaikiam išteklių atkūrimui įgyvendinimą, pasitelkiant 1.6. konkretaus tikslo</p>
--	--	---	--

			<p>priemonės. O prie mažesni poveikį aplinkai darančios žvejojimo prisidės 1.1. konkretaus tikslo priemonės.</p> <p>Lietuvoje išskirti 1183 paviršiniai vandens telkiniai. 48 proc. iš jų neatitinka geros būklės kriterijų, iš kurių 51 proc. upių, 40 proc. ežerų kategorijos vandens telkinių ir visi tarpiniai bei priekrantės vandens telkiniai neatitinka geros būklės kriterijų (2015 m. duomenimis). Baltijos jūros hidrodinaminės savybės ir žmogaus veikla lėmė, kad ji šiandien eutrofikuoja, užteršta pavojingomis medžiagomis ir šiukšlėmis, susiduria su bioįvairovės nykimo problemomis. Lietuvoje numatoma stiprinti vandens išteklių valdymą ir gerinti vandens telkinių būklę. Veiklos bus finansuojamos 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos (2 prioritetas) ir kitų programų bei nacionalinių lėšų. Jūrų šiukšlės (yra vienas iš vienuolikos JSPD kokybinių deskriptorių, pagal kuriuos vertinama Europos Sąjungos jūrų būklė) yra didelė Baltijos jūros problema. Jūrų šiukšlės, atsirandančios dėl žmogaus veiklos (tame tarpe ir žvejojimo), yra labai reikšmingas taršos šaltinis, darantis neigiamą įtaką ne tik rūšims (gyvūnai žūsta ar susižeidžia įsipainioję ar prariję šiukšles, patiria ilgalaikę fizinę ar cheminę žalą) ir buveinėms, bet ir socioekonominiams faktoriams (pavyzdžiui, paplūdimių tarša šiukšlėmis mažina jų estetinį rekreacinį patrauklumą). Būtina siekti ne tik jūros šiukšlių pašalinimo iš aplinkos, bet ir intensyvesnės stebėsenos ir duomenų rinkimo tiek ten kur tos informacijos trūksta, tiek ten kur ši problema aktuali. Jūrų šiukšlės yra bendras iššūkis visoms Baltijos jūros baseino šalims, todėl regioninis ir tarpregioninis bendradarbiavimas leistų pagerinti ir suderinti stebėseną, tiksliau įvertinti mastą ir nustatyti efektyviausius būdus šalinti bei užkirsti kelią naujų jūrų šiukšlių patekimui į aplinką. 2021–2027 m. laikotarpiu numatoma be reikalingų duomenų</p>
--	--	--	--

			rinkimo ir paties šiukšlių šalinimo, remtini veiksmus nukreiptus ir į jų tvarkymą ir prevenciją, pasitelkiant 1.6. konkretaus tikslo priemones.
Politikos tikslas	Prioritetas	SSGG analizė (pagal kiekvieną prioritetą)	Pagrindimas (santrauka)
Žalesnė ir mažo anglies dioksido kiekio Europa, skatinant perėjimą prie švarios ir teisingos energetikos, žaliąsias ir mėlynąsias investicijas, žiedinę ekonomiką, prisitaikymą prie klimato kaitos ir rizikos prevenciją bei valdymą	Darnios akvakultūros veiklos skatinimas ir žvejybos bei akvakultūros produktų perdirbimas ir prekyba jais, taip prisidedant prie aprūpinimo maistu saugumo Sąjungoje	<u>Stiprybės</u> <ul style="list-style-type: none"> • ST1 Dideli akvakultūros tvenkinių plotai. • ST2 Pakankamai išplėtotas akvakultūros įmonių, gebančių aprūpinti vartotojus šviežiais akvakultūros produktais ištisus metus, tinklas. • ST3 Ilgametės įvairių žuvų rūšių ir veislių (tame tarpe ir nacionalinės Šilavoto karpių veislės) veisimo ir auginimo tvenkiniuose tradicijos bei patirtis, išplėtotas žuvinivaisai skirtą produkciją gebančių tiekti akvakultūros įmonių tinklas. • ST4 Palyginti geri tvenkinių įmonių specialistų gebėjimai įsisavinti rinkoje naujų, perspektyvių žuvų rūšių veisimo ir auginimo technologijas, kuriama akvakultūros specialistų rengimo sistema. • ST5 Plėtojamas ekologinis žuvininkystės produktų auginimo būdas. • ST6 Didelis susidomėjimas UAS (ypatingai tarp MVĮ), plėtros galimybės, didelis jų plėtros potencialas. • ST7 Poveikio aplinkai mažinimas plėtojant UAS. • ST8 Didelis ekosisteminių paslaugų potencialas. • ST9 Patirtis įgyvendinant biologinės įvairovės apsaugos priemones. 	<p>Prioriteto SSGG ir poreikiai nustatyti atsižvelgiant į 2020 m. atliktą išorės ekspertų vertinimą „Lietuvos akvakultūros sektoriaus plėtros po 2020 m. gairių parengimo paslaugas“.</p> <p>Akvakultūra. ŽUIKVC duomenimis 2020 m. veikė 51 (duomenis teikė 61 akvakultūros ūkis (4 daugiau nei 2019 m.), tačiau 10 iš jų 2020 m. realizavo mažiau nei 1 t produkcijos)) akvakultūros ūkiai, per 2020 m. pagaminę ir realizavę bent po 1 t žuvis. Iš jų 23 plėtojo tvenkinių akvakultūrą (tame tarpe 4 taip pat augino produkciją baseinuose ir kanaluose), 26 vykdė akvakultūrą uždaroje akvakultūros sistemose (UAS), o 2 ūkio subjektai plėtojo ir tvenkinių ir UAS akvakultūrą. 2020 m. akvakultūros sektoriuje dirbo 433 asmenys – 6 proc. daugiau nei 2018 m., bet vis dar 15 proc. mažiau nei 2016 m. (2017 ir 2018 m., lyginant su 2016 m., ženkliai mažėjo darbuotojų skaičius, tame tarpe vyrų sumažėjo 22 proc., o moterų 13 proc.) Pastaraisiais metais didėja moterų dalis bendrame akvakultūros įmonių darbuotojų skaičiuje (nuo 21 proc. 2017 m. iki 26 proc. 2020 m.) 2020 m. išvintų tvenkinių plotas siekė 10169 ha (projektinis tvenkinių plotas siekia 10362 ha). 2020 m. įveistų UAS tūris siekė 6123 m³, (projektinis siekia 6634 m³). UAS užaugintos ir realizuotos produkcijos kiekis didėjo nuo 2018 m. (2017 m., lyginant su 2016 m., UAS užauginta ir realizuota produkcija sumažėjo 25 proc., tvenkiniuose – 14 proc., o baseinuose ir kanaluose 6 proc.) ir 2019 m. siekė 565 t, o 2020 m.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • ST10 Naujų technologijų, įskaitant skaitmeninimą, siekiant ūkių išteklių naudojimo ir ūkių valdymo efektyvumo, taikymas. • ST11 Konsultacijų ir mokymų, didinančių akvakultūros specialistų žinių lygį, platesnis prieinamumas. <p><i>Žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimas ir rinkų priemonės</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ST12 Veikia pripažintos akvakultūros sektoriaus interesams atstovaujanti organizacijos, aktyviai plėtojamas tarptautinis ir vietos bendradarbiavimas. • ST13 Modernus žuvų perdirbimo sektorius, galintis perdirbti vietinius akvakultūros produktus. • ST14 Išplėtotas, ES kokybės reikalavimus atitinkančių, modernių žuvų perdirbimo įmonių tinklas, leidžiantis plėsti gamybą. • ST15 Kai kuriose žuvų perdirbimo įmonėse modernios perdirbimo technologijos ir aukšta produktų kokybė. • ST16 Finansinis didžiųjų žuvų perdirbimo įmonių potencialas investuoti į gamybos plėtrą. • ST17 Galima gaminamos produkcijos asortimento plėtra ir nepageidaujamos priegaudos perdirbimas. 	<p>709 t, tvenkiniuose užaugintos ir realizuotos produkcijos kiekis didėjo nuo 2019 m. ir siekė 3464,5 t, o 2020 m. 3659,1 t Baseinuose ir kanaluose 2020 m. užauginta ir realizuota dar beveik 110 t produkcijos (iki 2020 m. kiekis didėjo nuo 2018 m. ir 2019 m. siekė 185 t) Vertinant akvakultūros sektorių pagal auginamas žuvis, tvenkiniuose daugiausiai auginami karpiai, UAS – afrikiniai šamai. 2020 m. karpų dalis visoje tvenkiniuose užauginamos produkcijos struktūroje sudarė 90,5 proc., UAS auginamų ir realizuojamų afrikinių šamų dalis visoje UAS užaugintos ir realizuotos produkcijos struktūroje 2020 m. sudarė 67 proc. (2019 m. 55 proc.) Atsižvelgiant į su 2014–2020 m. laikotarpio parama įgyvendinamų projektų projektinius gamybos pajėgumus, numatoma kad ši proporcija iki 2023 m. pabaigos gali keistis, bus auginama daugiau lašišinių žuvų (alpinė šalvis, upėtakiai), o UAS pagaminta ir realizuota produkcija pasieks bent 2000 t per metus.</p> <p>2020 m. didžiausia dalis akvakultūros įmonių produkcijos buvo realizuota šalies vidaus rinkoje – 89 proc. šviežios (56 proc.) ir perdirbtos (33 proc.) akvakultūros produkcijos. Lietuvoje realizuotos perdirbtos akvakultūros produkcijos dalis visoje užaugintoje ir realizuotoje produkcijoje nuo 2017 m. išaugo daugiau nei dvigubai, nuo 14 proc. iki 33 proc. Numatoma, kad dėl pasikeitusių prekybos sąlygų (parduotuvės atsisako prekybos gyva žuvimi) realizuotos perdirbtos akvakultūros produkcijos dalis ir toliau didės. Didžiausia dalis produkcijos 2019–2020 m. eksportuota į Latviją (8–7 proc.), dar po apie 2 proc. į Lenkiją ir į kitas šalis.</p> <p>Nors ir didžioji dalis tiek Lietuvoje, tiek ES suvartojamų akvakultūros produktų yra importuojami, tačiau net ir santykinai</p>
		<p><u>Silpnybės</u></p>	

		<ul style="list-style-type: none"> • SI1 Maža akvakultūros įmonių gaminamos produkcijos diversifikacija, nepakankamai plėtojama inovatyvių didesnės pridėtinės vertės produktų gamyba, maisto sistemos (atsekamumas, tautinis paveldas ir kt.) • SI2 Santykinai maža vertingųjų žuvų (eršketų, starkingų, upėtakių ir kt.) ir jų mailiaus vietinės produkcijos pasiūla. • SI3 Akvakultūros įmonėse per mažai išplėta pridėtinės vertės kūrimo grandinė, trūksta produktų perdirbimo ir sandėliavimo ir kitos trumpoms tiekimo grandinėms organizuoti reikalingos infrastruktūros. • SI4 Nepakankamas akvakultūros įmonių finansinis pajėgumas atnaujinti, modernizuoti ūkius, įsisavinti naujausias technologijas. • SI5 Nepakankamas aplinkosauginių priemonių įgyvendinimas, neužtikrinama taršos kontrolė ir tinkama vandens išteklių apsauga. • SI6 Nepakankamos akvakultūros įmonių investicijos į energetinio efektyvumo priemones, didelė akvakultūros įmonių priklausomybė nuo energetinių išteklių. • SI7 Specialistų, turinčių specializuotą aukštąjį (aukštesnįjį) bei profesinį išsilavinimą akvakultūros plėtojimo srityje, trūkumas. • SI8 Nepakankamai išplėta mokslinių tyrimų ir naujų technologijų taikymo veikla. • SI9 Sektoriaus pažeidžiamumas klimato kaitos pokyčiams. 	<p>mažas (tiek ES atžvilgiu, bet labiausiai trečiųjų šalių atžvilgių) Lietuvoje gaminamų akvakultūros produktų kiekis susiduria su didele importuojamų produktų konkurencija. Vartotojų apklausos (tiek ES tiek Lietuvoje) rodo, kad yra trys pagrindiniai aspektai lemiantys paklausą ir vartojimą: kokybė, įvairovė ir kaina. Naujos technologijos padeda mažinti savikainą, užtikrinti kokybę, įvairinti auginamų akvakultūros produktų įvairovę, todėl būtinas mokslo ir akvakultūros ūkių bendradarbiavimo skatinimas, įskaitant tarptautinį bendradarbiavimą, siekiant inovacijų išbandymo ir pritaikymo. Skaitmeninimas viso vertės grandinėje (gamyboje, perdirbime, realizacijoje) svarbi priemonė siekiant pereiti prie neutralaus poveikio klimatui, žiedinės ir atsparios ekonomikos. Pridėtinės vertės kūrimo grandinės taip pat prisideda prie pasiūlos įvairinimo ir vietinių produktų vartojimo didinimo, todėl tikslinga, kad visos akvakultūros įmonės atliekamos ir Programos remiamos investicijos skirtos gamybai, ir / arba pagamintos produkcijos pridėtinę vertę ir realizacijai gerinti būtų lengvai įgyvendinamos vienu projektu, t. y. pagal konkretaus tikslo 2.1. priemonę.</p> <p>Parama tvariai ir konkurencingai akvakultūrai bus teikiama atsižvelgiant į atnaujintą Lietuvos akvakultūros sektoriaus plėtros 2021–2030 m. planą. Tikimasi, kad dar įgyvendinant Lietuvos akvakultūros sektoriaus plėtros 2014–2020 m. planą, iki 2023 m. pabaigos Lietuvoje per metus užauginta ir realizuota akvakultūros produkcija sudarys beveik 6 000 t (2020 m. buvo 4 478. t), o per 2021–2027 m. paramos laikotarpį ji padidės bent iki 8 400 t per metus 2030 m. (iš jų bent apie 2000 t naujų gamybos pajėgumų UAS). Atkreiptinas dėmesys, kad iššūkis yra ne tik naujus pajėgumus sukurti, bet ir esamus tinkamai išlaikyti ar efektyviau panaudoti.</p>
--	--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> • SI10 Tvenkinių akvakultūros veiklos ir pajamų sezoniškumas. <p><i>Žvejojimo ir akvakultūros produktų perdirbimas ir rinkų priemonės</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • SI11 Silpna kai kurių įmonių vadyba, prasti rinkodaros įgūdžiai veikti ES rinkoje; SI12 Mažėjantis žvejojimo ir akvakultūros produktų eksportas į užsienio rinkas. • SI13 Daugumos labai mažų, mažų ir vidutinių žvejojimo ir akvakultūros produktų perdirbimo įmonių ribotos finansinės galimybės investuoti į gamybos ir pardavimų plėtrą; mažas jų pelningumas. • SI14 Nepakankamai išplėtotas Baltijos jūros smulkiųjų pelaginių žuvų perdirbimas. • SI15 Nepakankamai kooperuoti ir asocijuoti smulkūs gamintojai ne visada pajėgūs tinkamai atstovauti savo interesams ir konkuruoti tarptautinėje rinkoje. 	<p>Tačiau gamybos augimas turi būti aplinkosaugos požiūriu darnus, o ir vartotojų sąmoningumas ir lūkesčiai dėl kokybės ir tvarumo didėja. Todėl bus siekiama didinti akvakultūros aplinkosauginį ir energijos vartojimo efektyvumą, didelis dėmesys bus skiriamas prisidėjimo prie ES biologinės įvairovės strategijos ir „Nuo ūkio iki stalo“ strategijos tikslų ir uždavinių įgyvendinimui. Tai pirmiausiai susiję su aplinką tausojančios akvakultūros praktikos (pvz., žemesnių trofinių rūšių auginimas, integruota daugiatriofė akvakultūra, energijos vartojimo efektyvumo didinimas, atsinaujinančios energijos naudojimas tiek tvenkinių akvakultūros ūkiuose, tiek UAS įmonėse, recirkuliacija ir maistinių medžiagų surinkimo sistemos, atliekų tvarkymas taikant žiedinės ekonomikos metodą, geroji patirtis dėl gyvūnų gerovės ir biologinio saugumo sistemų, mažinančių veterinarinių vaistų naudojimą, ekologinė gamyba, aplinkosaugos paslaugas teikianti akvakultūra) skatinimu. Prioritetas turėtų būti teikiamas žemesnio trofinio lygio rūšių (vėžiagyvių ir kitų bestuburių, dumblių) gamybai, integruotos daugiatriofinės akvakultūros vystymui (tačiau čia vis dar diegiamos ir išbandomos technologijos, siekiant kad ši gamyba Lietuvoje būtų ekonomiškai gyvybinga, todėl svarbus akvakultūros įmonių ir mokslo bendradarbiavimas, tame tarpe tarptautinis, siekiant pasidalinti žiniomis, gerąją praktiką ir ją pritaikyti).</p> <p>2021–2027 m. laikotarpiu siekiant skatinti tvarios ir konkurencingos akvakultūros plėtrą, atsižvelgiant į Lietuvos akvakultūros sektoriaus plėtros 2021–20230 m. planą, tikslinga remti gamybinės investicijas į akvakultūrą tiek naujų gamybos pajėgumų diegimui, tiek esamų pajėgumų modernizavimui ir pažangesnių technologijų įsigijimui, ypač</p>
		<p><u>Galimybės</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • GA1 Šviežiai žuviai ir jos produktams imli vidaus rinka. • GA2 Ekologiškų, aukštos ir išskirtinės kokybės maisto produktų, tame tarpe ir akvakultūros, paklausos augimas, kintant vartotojų mitybos įpročiams. • GA3 Palyginti dideli šalies vandens ištekliai. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • GA4 Palankios gamtinės (tame tarpe švarus požeminis vanduo) ir inžinerinės infrastruktūros sąlygos plėtoti UAS. • GA5 Tiekimo grandinių trumpinimas. • GA6 Didėjantis dėmesys akvakultūros sektoriaus plėtrai tiek ES, tiek Lietuvos žuvininkystės politikoje, atsižvelgiant į „Europos žaliasis kursas“ ir „Nuo ūkio iki stalo“ politinių krypties nuostatas. • GA7 Mokslo ir technologinė pažanga, leidžianti tobulinti esamų ir plėtoti naujų bioproduktų gamybą akvakultūroje. • GA8 Tarptautinės inovacijų akvakultūroje patirties perėmimas. • GA9 Bendradarbiavimo tinklų kūrimas tarp gamintojų, konsultantų, mokslininkų ir vartotojų. • GA10 Ekosisteminių paslaugų, tokių kaip patrauklus kraštovaizdis, gausi biologinė įvairovė, geros būklės buveinės, paklausos augimas ir vartotojų pasirengimas mokėti už šias paslaugas. • GA11 Vietos turizmo ir rekreacijos paslaugų paklausos augimas, Rekreacijai patraukli akvakultūros tvenkinių aplinka. • GA12 Energijos efektyvumą didinančių priemonių įgyvendinimas, atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtra. • GA13 Naujų žuvų rūšių veisimo galimybės vykstant klimato pokyčiams. 	<p>siekiant gaminamų produktų kokybės, pridėtinės vertės didinimo ir pasiūlos įvairinimo (pirmiausiai gerinant produkcijos paruošimą rinkai ir trumpinant tiekimo galutiniam vartotojui grandines), taip pat pagerinti darbo sąlygas ar gyvūnų gerovę, prioritetą skiriant aplinką tausojančiai akvakultūros praktikai, pasitelkiant 2.1. konkretaus tikslo priemones.</p> <p>Akvakultūros atsparumo klimato pokyčių ir kitų išorės veiksnių neigiamam poveikiui didinimas ir neigiamo poveikio (kai aktualu) paviršiniams vandens telkiniams mažinimas yra vieni svarbiausių iššūkių. Siekiant didinti akvakultūros atsparumą klimato pokyčiams galėtų būti ieškoma galimybių įvairinti gamybą į rūšis, atsparesnes klimato kaitos poveikiui, ar kitaip padidinti atsparumą ekstremalioms oro sąlygoms ir įvairioms sąlygoms, kurios daro įtaką akvakultūrai.</p> <p>Inovacijų išbandymams ir / arba pritaikymams, perėjimui prie skaitmeninimo visose vertės grandinės etapuose, akvakultūros atsparumui klimato pokyčiams bei neigiamą poveikio mažinimui paskatinti, 2021–2027 m. laikotarpiu numatoma teikti paramą mokslo ir akvakultūros sektoriaus bendradarbiavimui ir keitimuisi žiniomis, pasitelkiant 2.1. konkretaus tikslo priemonę. Aktualūs tyrimai ir inovacijų bandymai akvakultūros srityje galės būti atliekami ir pasitelkiant Europos Horizonte 2000 programą (antrasis ramstis: maistas, Bioekonomika, natūralūs ištekliai, akvakultūra ir aplinka), o jų rezultatai Programos priemonių pagalba įdiegti akvakultūros ūkiuose.</p> <p>Tvenkinių akvakultūros ūkiai ir jų infrastruktūra Lietuvoje buvo kuriami, siekiant ekonominės naudos, buvo skatinama intensyvi gamyba. Tačiau šiuo metu akcentuojama ir tvenkinių</p>
--	---	--

		<p><i>Žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimas ir rinkų priemonės</i></p> <ul style="list-style-type: none"> GA14 ES ir trečiųjų šalių rinkų teikiamos galimybės plėsti eksportą. GA15 Žuvų ir jų produktų vartojimo didėjimas nacionaliniu ir tarptautiniu mastu. 	<p>akvakultūros teikiamų ekosisteminių paslaugų svarba, įskaitant aplinkos, biologinės įvairovės apsaugą ir gerinimą, taip pat kraštovaizdžio ir tradicinių akvakultūros zonų ypatybių valdymą. Tvenkiniuose auginamų žuvų seklios vandens sistemos patrauklios ir gyvūnams, pvz., paukščiams, kurie apsistoja juose ne tik dėl gerų mitybos sąlygų, bet ir tinkamų veisimuisi buveinių. Gausiai tvenkinių teritorijose besibūriuojantys paukščiai daro nuostolius akvakultūros ūkiams, kadangi naikina (suvalgo, sudrasko ir pan.) auginamą žuvies produkciją, lesa pašarus. Tvenkinių akvakultūros ūkiai yra ir daugelio retų paukščių veisimosi, maitinimosi ir apsistojimo migracijos metu vieta, taip pat retų varliagyvių buveinės, todėl svarbu užtikrinti tvenkinių akvakultūros ūkių veiklos – atliekančios aplinkos apsaugos funkcijas – tęstinumą (NATURA2000 ir ne tik teritorijose) ir skatinti akvakultūros veiklą, darančią teigiamą poveikį ekosistemoms.</p> <p>Numatoma prisidėti prie „Nuo ūkio iki stalo“ strategijoje nustatytų tikslų siekiant padidinti ekologinės akvakultūros produkciją. Tačiau ir kokybės sertifikavimo schemos gali suteikti pridėtinės vertės ir padėti vartotojams rinktis geriau informuoti, ir kartu yra tinkamos kokybės ir tvarumo kontrolės priemonės.</p> <p>2021–2027 m. laikotarpiu šie tikslai bus įgyvendinami pasitelkiant 2.1. konkretaus tikslo atitinkamas priemones.</p> <p>Žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimas ir rinkų priemonės. Aukšti aplinkos apsaugos, gyvūnų sveikatos ir gerovės bei visuomenės sveikatos ir saugos gamybos standartai turėtų suteikti konkurencinį pranašumą Lietuvos akvakultūrai, tačiau tam reikia, kad vartotojai geriau žinotų apie šiuos akvakultūros pranašumus, įtraukiant gamintojus ir</p>
		<p>Grėsmės</p> <ul style="list-style-type: none"> GR1 Nestabili padėtis vidaus ir eksporto rinkose, konkurencijos didėjimas. GR2 Brangstantys energetiniai ištekliai ir, atitinkamai, augančios akvakultūros įmonių veiklos sąnaudos. GR3 Teisinės bazės pokyčiai (aplinkosauginiai, teritorijų planavimo, gamybos būdų reikalavimai), ribojantys akvakultūros veiklą. GR4 Griežtėjanti finansų įstaigų skolinimo politika, finansavimo trūkumas naujoms investicijoms akvakultūros sektoriuje. GR5 Stiprėjanti klimato kaita, nepalankių klimatinių veiksnių poveikio žala akvakultūros veiklai. GR6 Darbo jėgos, ypač kvalifikuotos, stoka dėl stiprėjančių neigiamų demografinių tendencijų šalyje. GR7 Mažėjantis akvakultūros technologijų specialybės ir verslo patrauklumas tarp jaunimo; GR8 Žuvilesių paukščių daroma žala žuvų ištekliams akvakultūros ūkiuose. 	

		<ul style="list-style-type: none"> GR9 Naujų žuvų susirgimų infekcinėmis ir invazinėmis ligomis (taip pat ir paukščių platinamomis) atsiradimas ir paplitimas. <p><i>Žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimas ir rinkų priemonės</i></p> <ul style="list-style-type: none"> GR10 Didėjanti žvejybos ir akvakultūros perdirbimo įmonių veiklos priklausomybė nuo brangstančių energetinių išteklių. GR11 Nepakankama mažųjų žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimo įmonių konkurencija vietinėje rinkoje. GR12 Nepakankamas perdirbti tinkamų žuvų rūšių pasirinkimas žaliavų rinkoje lemia mažą gaminamų žvejybos ir akvakultūros produktų įvairovę. GR13 Konkurencijos tarptautinėse rinkose didėjimas ir perdirbtų produktų importas. 	<p>mažmenininkus. Vietos ir kokybės ženklų, kuriems taikoma tinkama kontrolė, reklama taip pat galėtų padėti prioretizuoti Lietuvoje užaugintą produkciją. Šiuo atžvilgiu svarbus vaidmuo tenka Gamintojų organizacijoms (GO). GO yra pagrindinės suinteresuotosios šalys gerinant tiekimo grandinės veikimą, o tai skatina perspektyvią ir tvarią jų narių veiklą. Atsižvelgiant į GO reikšmę tikslinga palaikyti esamas ir skatinti kurtis naujas GO. Pagrindinė GO priemonė yra gamybos ir rinkodaros planai (PGP), todėl numatoma kompensuoti dalį išlaidų, patirtų įgyvendinant šią privalomą priemonę. Tarpšakinių organizacijų ir trumpųjų grandinių, kuriose dalyvautų žvejai ir akvakultūros gamintojai, pagal poreikį perdirbėjai ir platintojai, sukūrimas taip pat yra naudinga priemonė, kurią numatoma skatinti. Taip pat tikslinga skatinti žuvininkystės įmonių asociacijas pristatyti narių produkciją ir pasiekimus tarptautinėse ir vietos parodose, mugėse ir kituose viešinimo renginiuose.</p> <p>Žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimo sektorius labai svarbus aprūpinant vartotojus žuvies produktais, nes yra didžiausias jų tiekėjas mažmeninėje rinkoje. Taip pat yra didžiausias žuvininkystės sektorius Lietuvoje, sukuriantis daugiausiai darbo vietų, didžiausią BVP ir eksporto apimtį (kiekiu ir verte). Jis išliks svarbus ir reikšmingas siekiant pagerinti aprūpinimą maistu (ar maisto saugumą), kurti naujoviškus produktus pritaikytus tvaresniam gyvenimo būdui, siekiant efektyviau panaudoti žuvininkystės išteklius, ypač nepageidaujama priegaudą. Taip pat bus skatinama, kad ir perdirbimo įmonės, pereidamos prie energijos iš atsinaujinančių gamtos išteklių naudojimo arba investuodamos į energiją taupančius įrenginius, sumažintų anglies dvideginio išmetimą. Žvejybos įmonių sužvejotos produkcijos pirminis apdirbimas ir</p>
		<p>Identifikuoti šie pagrindiniai poreikiai:</p> <ul style="list-style-type: none"> P1 perspektyvių vertingųjų žuvų rūšių auginimo gamybinių pajėgumų didinimas prioritetą teikiant žemesnio trofinio lygio rūšių (vėžiagyvių ir kitų bestuburių, dumblių) gamybai, užtikrinant akvakultūros įmonių konkurencingumo didinimą, įskaitant saugos ir darbo sąlygų gerinimą. Atsižvelgiant į ST4, ST6, ST11, SI1, SI2, SI7, GA1, GA2, GA3, GA6, GA7, GA13, GR4, GR6, GR7, GR12; P2 gamybinės investicijos į gamybos pajėgumų modernizavimą (išlaidymą), akvakultūros produktų pridėtinę vertę (įskaitant perdirbimą ir 	

		<p>pirminį perdirbimą) ir rinkodarą. Atsižvelgiant į ST2, ST3, ST11, SI1,SI3, SI4, SI10, GA1, GA5, GA7, GR4;</p> <ul style="list-style-type: none"> • P3 efektyviai išteklius naudojančios akvakultūros skatinimas (pvz. Lietuvoje sparčiai populiarėjanti gamyba gamtos išteklius taupančioje UAS, energijos iš atsinaujinančių gamtos išteklių naudojimas akvakultūros gamyboje, daugiatrofinės akvakultūros sistemos). Atsižvelgiant į ST6, ST7, ST11, SI6, GA4, GA6, GA12, GR2, GR3; • P4 akvakultūros įmonių ir mokslo bendradarbiavimas, inovacijų diegimas akvakultūros įmonėse. Atsižvelgiant į ST10, ST11, SI4; SI8, GA7, GA8, GA9; • P5 skatinti akvakultūros veiklą, darančią teigiamą poveikį ekosistemoms, paukščiams, mažinančia neigiamą poveikį natūraliems vandens telkiniams, ir tvarius gamybos metodus (pvz. ekologinė akvakultūra, kokybės schemas). Atsižvelgiant į ST1, ST5, ST8, ST9, SI5, GA2, GA10, GR8; • P6 gyvūnų sveikata bei jų gerovė: žuvų ligų kontrolė ir profilaktika, vandens gyvūnų ligų moksliniai tyrimai bei kitos veterinarinės priemonės. Atsižvelgiant į ST11, GR9; • P7 atsparumo klimato pokyčio ir kitų išorės veiksnių (pvz. COVID-19 pandemiją) neigiamam poveikiui didinimas ir neigiamo poveikio (kai 	<p>perdirbimas remiamas pagal 1.1. konkretų tikslą, o akvakultūros įmonių savo produkcijos pirminis apdirbimas ir perdirbimas remiamas pagal 2.1. konkretų tikslą, todėl tikslinga remti MVĮ įmones, kurių pagrindinė žuvininkystės veikla (vykdoma arba numatoma vykdyti) žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimas. Parama ne MVĮ gali būti teikiama tik pasitelkiant finansines priemones, o SSGG analizė identifikuoja, kad būtent MVĮ susiduria ribotomis finansinėmis galimybėmis investuoti, todėl atsižvelgiant į ribotus Programos finansinius išteklius tikslinga paramą teikti tik MVĮ. 2021–2027 m. laikotarpiu tikslinga remti investicijas į žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimą, atliekama MVĮ, kurių veikla labiau susijusi ne su žvejybos ir / arba akvakultūros produktų gamyba, o su jų perdirbimą, Gamintojų organizacijų veiklas ir rinkų priemonės (įskaitant skirtas geresniam atsekamumui ir kokybei užtikrinti), pasitelkiant 2.2. konkretaus tikslo priemones.</p>
--	--	---	--

		<p>aktualu) paviršiniams vandens telkiniams mažinimas. Atsižvelgiant į SI5, SI9, GR3, GR5;</p> <ul style="list-style-type: none"> • P8 žvejybos ir akvakultūros produktų rinkos organizavimo gerinimas. Atsižvelgiant į ST13, ST15, ST17, SI14, GA14, GR1, GA15, GR13; • P9 žuvų perdirbimo įmonių modernizavimas ir gamybos plėtra. Atsižvelgiant į ST13, ST14, ST17, SI13, SI14, GA14, GR10, GA15; • P10 kooperacijos plėtra ir asocijuotų struktūrų stiprinimas. Atsižvelgiant į ST12, SI11, SI15, GA5, GR11. <p><i>Poreikių nustatymas remiantis SSGG analize, konsultacijomis su sektoriumi ir visuomene ir atsižvelgiant į EJŖŽAF Reglamento 9(6) str.) [10 000]</i></p>	
Politikos tikslas	Prioritetas	SSGG analizė (pagal kiekvieną prioritetą)	Pagrindimas (santrauka)
Piliečiams artimesnė Europa, skatinant tvarią ir integruotą miestų, kaimų ir pakrančių vietovių plėtrą ir vietos iniciatyvas	Sąlygų tvariai mėlynajai ekonomikai pakrantės rajonuose ir salų bei sausumos vietovėse sudarymas ir žvejybos bei akvakultūros bendruomenių	<p><u>Stiprybės</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ST1 Aktyviai plėtojamos vietos iniciatyvos ir partnerystė, auga bendruomenių vaidmuo. • ST2 Regionuose, besiribojančiuose su Baltijos jūra ir Kuršių mariomis, taip pat, kur santykinai dideli natūralaus vandens ištekliai ir didelis jo rekreacinis potencialas, išplėta turizmo veikla. • ST3 Didelis potencialas plėtoti tvarią žuvininkystę. • ST4 Didelė patirtis, plėtoti akvakultūrą. • ST5 Vystomi tiesioginiai pardavimai, kitos inovatyvios veiklos. 	<p>Prioriteto SSGG ir poreikiai nustatyti atsižvelgiant į 2020 m. atliktą išorės ekspertų vertinimą „Paramos Lietuvos žvejybos ir akvakultūros regionų vietos plėtros strategijoms 2020–2027 m. įgyvendinti skyrimo ir paramos dydžio skaičiavimo metodika“.</p> <p>Dėl žvejybos galimybių mažėjimo (o ypač jei bus priimti sprendimai drausti ar reikšmingai varžyti mažos apimties žvejybą) daug žmonių netenka / neteks darbo ir neteko / neteks pragyvenimo šaltinių, taip pat gerokai sumažėjo žvejybos sektoriaus pajėgumas investuoti į atsparesnių ir tvaresnių paslaugų ir tiekimo grandinių plėtrą. Siekiant užtikrinti pakrančių bendruomenių socialinį atsparumą, skatinti darbo vietų kūrimą ir atverti ES mėlynosios ekonomikos galimybes, reikalinga parama</p>

vystymosi skatinimas	<p><u>Silpnybės</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • SI1 Spartus gyventojų skaičiaus mažėjimas ir senėjimas, senstanti žvejų bendruomenė. • SI2 Didelė į darbo rinką sunkiai besiintegruojančių gyventojų dalis. • SI3 Paslaugų regionuose, nutolusiose nuo didžiųjų miestų, trūkumas. • SI4 Vandens turizmo, mėgėjiškos žūklės paslaugos dažniausiai teikiamos kaip verslinę žuvininkystę papildanti veikla. Šių paslaugų potencialas nėra pilnai išnaudojamas. • SI5 Mažas bendradarbiavimo mastas, tiek vietos, tiek tarpteritoriniu, tiek tarptautiniu lygiu. • SI6 Dėl aukštų ir sudėtingų reikalavimų, nepakankamų žinių potencialūs vietos projektų rengėjai ir įgyvendintojai praranda motyvaciją. • SI7 Administraciniai reikalavimai ir jų sudėtingumas vienodi tiek mažiems, tiek dideliems projektams. 	<p>investicijos. Veiksmai teritoriniu lygmeniu vaidina svarbų vaidmenį sprendžiant vietos problemas. ŽRVVG taip pat gali prisidėti prie tvaresnio požiūrio į žuvininkystės valdymą. Jos gali prisidėti prie mažiau vertinamų arba invazinių rūšių (pvz., juodažiočio grundalo) žuvų rūšių propagavimo, o pelningumą galima padidinti skatinant inovacijas visoje vertės grandinėje, vietos lygiu sukuriant pridėtinę vertę. Nišinis turizmas yra vis didesnė sritis, nutolusi nuo didelio masto turizmo pokyčių, galinti suteikti žvejams ir akvakultūros ūkininkams galimybę įvairinti savo veiklą teikiant turizmo veiklą, susijusią su jų žvejyba ir / arba akvakultūra. Vietos MVĮ gali kurti naujoviškus produktus, pasinaudodamos vietos ištekliais. Tai gali būti skatinami klimato kaitos švelninimo veiksmai ir žiedinės ekonomikos principai. Be to, didėjantis visuomenės supratimas apie aplinkosaugos problemas suteiks naujų galimybių nuo žuvininkystės priklausomiems regionams, pavyzdžiui, parduodant vietinius produktus, pagamintus aplinkosauginiu požiūriu darniai, mažiau išmetant anglies dioksido. Kitas iššūkis dažname žvejybos ir akvakultūros regione (toliau – Žuvininkystės regionas) yra gyventojų skaičiaus mažėjimas ir senėjanti darbo jėga žuvininkystės sektoriuje. Tam reikia geresnės ekonominės ir socialinės skirtingų gyventojų kategorijų integracijos vietos bendruomenėse.</p> <p>Siekiant sudaryti sąlygas tvariai mėlynajai ekonomikai augti ir skatinti žvejybos ir akvakultūros bendruomenių vystymąsi, dviejuose tipuose Žuvininkystės regionų: (pakrantės teritorijose, vidaus teritorijose su dideliu rekreaciniu natūralių vandens išteklių potencialu ir / arba su išplėtotu akvakultūros sektoriumi)</p>
	<p><u>Galimybės</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • GA1 Turizmo ir rekreacijos paslaugų paklausos augimas. • GA2 Ekologiškų, autentiškų, aukštos kokybės žuvies produktų paklausos augimas. • GA3 Naujų bioekonomikos produktų paklausos augimas. 	

		<ul style="list-style-type: none"> GA4 Mokslo ir technologinė pažanga, leidžianti plėtoti naujų bioproduktų gamybą, panaudojant vietos išteklius. GA5 Naujų technologijų, įskaitant skaitmeninimą, tiek valdant partnerystes, tiek įgyvendinant vietos projektus, taikymas. GA6 Konsultacijų ir mokymų platesnis prieinamumas. GA7 Žuvies produkcijos gamintojų ir vartotojų tinklų kūrimasis. GA8 Technologijų, leisiančių švelninti klimato kaitą, tobulėjimas. 	<p>bus skatinamos veiklos, papildančios žuvininkystę, remiami mėlynosios ekonomikos projektai, skirti plėtoti biotechnologijas ir su jomis susijusias paslaugas, naudojantys atsinaujinančiosios energijos šaltinius. Taip pat remiamos inovacijos į akvakultūrą ir sprendimai kaip panaudoti mažos vertės, invazines, bet gausnes žuvų rūšis.</p> <p>Siekiant skatinti vietos maisto sistemų plėtojimą, bus remiamas vietos gamintojų ir rinkų ŽRVVG teritorijose ir už jų ribų žemėlapių sudarymas, vartotojų informuotumo didinimas ir informavimas apie tvarią žvejybą ir žuvų auginimą, stiprinami vietos gamintojų gebėjimai kurti didelės vertės produktus. Taip pat skatinamas bendradarbiavimas ir naujų vietos rinkų kūrimas.</p>
		<p><u>Grėsmės</u></p> <ul style="list-style-type: none"> GR1 Žuvų išteklių Baltijos jūroje ir priekrantėje mažėjimas. GR2 Darbo jėgos trūkumas. GR3 ŠESD emisijų didėjimas.. GR4 Blogėjanti regionų infrastruktūra ir paslaugų prieinamumas, nesudarantis galimybių kartu kaitai. GR5 Tarptautinių politinių susitarimų, nacionalinių įsipareigojimų dėl klimato kaitos įgyvendinimas. GR6 Griežtėjantys verslinei žvejybai keliami aplinkosaugos reikalavimai gali mažinti žvejų pajamas ir didinti žvejybos verslo sezoniškumą. GR7 Per mažas inovacijų finansavimas, nulemtas didelės ekonominės naujovių diegimo rizikos, 	<p>Bus didinamas vietos bendruomenės ir žvejybos sektoriaus informuotumas apie galimybes sprendžiant klimato kaitos iššūkius taip pat siekiant energijos suvartojimo ir išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo. Siekiant sušvelninti klimato kaitą, remiama tvari gamyba, jos teikiamos galimybės ir iniciatyvos skatinančios ekologiškesnius vietinio vartojimo įpročius. Remiami vietos biologinės įvairovės apsaugos užtikrinimo, taršos jūrų aplinkoje prevencijos, jūros ekosistemų tyrimų veiksmai.</p> <p>Siekiant didinti bendruomenių gyvybingumą, bus remiamas vietos gyventojų įsidarbinimo galimybių didinimas, teikiant paramą esamoms arba naujoms įmonėms, galinčioms kurti darbo vietas, skatinama socialinė įtrauktis, gerinamos galimybės naudotis būtiniausiomis paslaugomis, didinamas informuotumas, ypač tarp jaunesnių žmonių, apie žvejų profesiją ir jos vertę vietinei bendruomenei, parama teikiama jaunų žmonių, besidominčių žvejybos profesija, mokymui.</p>

		<p>ilgo inovacijų atsipirkimo laiko bei tinkamų lėšų šaltinių stokos.</p> <ul style="list-style-type: none"> • GR8 jūros tarša, bioįvairovės nykimas, Baltijos jūros eutrofikacija, pakrančių erozija. • GR9 žvejų verslininkų ir žvejų mėgėjų, bei juos aptarnaujančių verslų priešprieša, valdžios politiniai sprendimai iš esmės draudžiantys mažos apimties žvejybą. 	
		<p>Identifikuoti šie pagrindiniai poreikiai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • P1 verslo vystymas, įskaitant tvarią akvakultūrą ir kitus mėlynojo augimo sektorius, remiant turizmo ir kitų paslaugų derinimą su žvejyba ir akvakultūra. Atsižvelgiant į ST2, ST3, ST4, SI3, SI4, GA1, GR1, GR6, GR9; • P2 tvarių maisto sistemų plėtojimas, vietinių ir invazinių jūros gėrybių vartojimo ir perdirbimo didinimas skatinant mėlynosios ekonomikos sektorių integravimą į vietos bendruomenių ekonomines veiklas, vietos laimikio rinkodarą ir vertės didinimą, bendradarbiavimą. Atsižvelgiant į ST1, ST3, ST5, SI5, GA2, GA3, GA4, GA5, GA7, GR6; • P3 didinti akvakultūros ir verslinės žvejybos socialinį priimtinumą. Atsižvelgiant į GA2, GA7, GR9; • P4 klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas, biologinės įvairovės išsaugojimas, Baltijos jūros ir vidaus vandens telkinių būklės gerinimas investuojant į žiedinę ekonomiką, mėlynąją 	

		<p>biotechnologiją, skaitmeninimą, jūros būklės tyrimus, vietos išteklių valdymo stiprinimą</p> <p>Atsižvelgiant į ST1, ST3, GA2, GA3, GA4, GA5, GA8, GR1, GR3, GR7, GR8;</p> <ul style="list-style-type: none"> • P5 bendruomenių gyvybingumo stiprinimas, investuojant į saugią ir kokybišką darbo vietų kūrimą ir socialinės įtraukties didinimą, jaunimo pritraukimą. Atsižvelgiant į ST1, ST5, SI1, GA2, GA4, GA6, GR, GR4, GR9; • P6 VPS įgyvendinime dalyvaujančiųjų administracinių gebėjimų stiprinimas ir vietos pareiškėjų aktyvinimas. Atsižvelgiant į SI6 SI7 GA6. <p><i>Poreikių nustatymas remiantis SSGG analize, konsultacijomis su sektoriumi ir visuomene ir atsižvelgiant į EJRŽAF Reglamento 9(6) str.)</i></p>	
Politikos tikslas	Prioritetas	SSGG analizė (pagal kiekvieną prioritetą)	Pagrindimas (santrauka)
Žalesnė ir mažo anglies dioksido kiekio Europa, skatinant perėjimą prie švarios ir teisingos energetikos, žaliąsias ir mėlynąsias	Tarptautinio vandenynų valdymo stiprinimas ir saugių (sveikų), apsaugotų, švarių ir tvariai valdomų jūrų	<p><u>Stiprybės</u></p> <p><i>Jūrų pažinimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ST1 Jau atlikti / atliekami tyrimai (įskaitant nepertraukiamo povandeninio triukšmo ir kitus ankščiau neatliekamus tyrimus) reikalingi upių baseinų rajonų valdymo planų/priemonių programų parengimui ir Lietuvos Baltijos jūros aplinkos apsaugos valdymo stiprinimo dokumentų (priemonių programos) atnaujinimui; • ST2 Patvirtinta nauja LR Bendrojo plano koncesija ir sprendiniai (jūrai ir pakrantei yra 	Jūrų pažinimas. Lietuvos Respublikos Baltijos jūros pakrantės ilgis – tik 90,66 km. Valstybės jurisdikcijai ir kontrolei priklausanti teritorinė jūra (TJ) – Lietuvos Respublikos pakrantės 12 jūrmylių pločio Baltijos jūros vandens juosta, sudėtinė Lietuvos Respublikos teritorijos dalis. Lietuvai priklausantis teritorinės jūros ruožas iš viso apima 1 814 km ² plotą. Teritorinės jūros zonoje galioja Lietuvos Respublikos įstatymai ir visuotinai pripažinti tarptautinės teisės principai ir normos, čia valstybė vykdo praplaukiančių laivų kontrolę – užtikrina, kad procesas būtų taikus, saugus ir nenutrūkstamas.

investicijas, žiedinę ekonomiką, prisitaikymą prie klimato kaitos ir rizikos prevenciją bei valdymą	bei vandenynų užtikrinimas	skiriama atskira dalis „Atsakingai naudojama jūra ir pakrantė“), parengti atsižvelgiant į 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/89/ES principus; <i>Pakrančių apsaugos funkcijas vykdančių nacionalinių institucijų (toliau – PAFI) bendradarbiavimas</i> <ul style="list-style-type: none"> • ST3 Tinkamai veikiančios, patirtį ir žmogiškuosius išteklius sukaupusios Pakrančių apsaugos funkcijas vykdančios nacionalinės institucijos (toliau – PAFI) 	Lietuvos Respublikai priklausanti išskirtinė ekonominė zona (IEZ) Baltijos jūroje apima 4 564 km ² plotą, tolimiausias taškas yra 70 jūrmilių (129,6 km) atstumu nuo Klaipėdos uosto vartų. Išskirtinės ekonominės zonos vandenyse valstybė turi suverenias teises tirti ir eksploatuoti, saugoti ir valdyti gyvuosius išteklius ir negyvosios gamtos turtus; tyrinėti ir eksploatuoti išskirtinę ekonominę zoną (pavyzdžiui, eksploatuoti naftos išteklius). Šioje sąlyginai nedidelėje teritorijoje jūrų erdvės planavimas kaip horizontali kryptis sujungia, yra tiesiogiai arba netiesiogiai susijęs su visomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytais (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. spalio 24 d. nutarimas Nr. 1280) Lietuvos Respublikos integruotos jūrų politikos įgyvendinimo kryptimis: jūros aplinkos apsaugos stebėjimu ir kontrole; Lietuvos Respublikos teritorinės jūros stebėjimu, kontrole ir gynyba, išskirtinės ekonominės zonos ir kontinentinio šelfo stebėjimu ir kontrole; Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir gretutinės zonos kontrole; žuvininkystės veiklų organizavimu ir kontrole; žmonių paieškos ir gelbėjimo bei taršos incidentų jūroje likvidavimo darbų organizavimu, koordinavimu ir vykdymu; jūrinio sektoriaus mokslinių tyrimų, eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros ir studijų koordinavimu; Lietuvos Respublikos kontinentiniame šelfe statomų, rekonstruojamų ir remontuojamų statinių projektavimo ir statybos proceso normavimu ir priežiūra; saugios laivybos ir taršos iš laivų prevencijos užtikrinimu; laivų statybos, remonto ir laivų įrenginių pramonės sektoriaus konkurencingumo didinimo ir palankios aplinkos jūriniam verslui sukūrimo koordinavimu; jūrų uostų veiklos ir plėtros užtikrinimu; jūrininkų ir uostų specialistų rengimo užtikrinimu; jūrininkų darbo ir socialinės saugos užtikrinimu; jūrininkų sveikatos užtikrinimu; jūrinio turizmo
		<u>Silpnybės</u> <i>Jūrų pažinimas</i> <ul style="list-style-type: none"> • SI1 nėra parengtų ir patvirtintų gamtotvarkos planų jūrinėms „Natura 2000“ tinklo teritorijoms, nėra parengti kai kurių rūšių apsaugos veiksmų planai; • SI2 Jūrinių teritorijų stebėseną išskaidyta per kelias institucijas, už saugomų teritorijų valdymą ir priežiūrą atsakingose institucijose trūksta pajėgumų ir kompetencijų; <i>PAFI bendradarbiavimas</i> <ul style="list-style-type: none"> • SI3 Nepakankamai išnaudojamos PAFI bendradarbiavimo ir jungtinės veiklos galimybės siekiant geresnio ES integruotą jūrų politikos įgyvendinimo. 	
		<u>Galimybės</u> <i>Jūrų pažinimas</i> <ul style="list-style-type: none"> • GA1 Pagerinti žinias apie jūrų būklę ir stebėjimą dalyvaujant bendroje stebėjimo ir keitimosi informacija tinkluose; 	

		<ul style="list-style-type: none"> GA2 Jūrų mokslo kryptei integravimas bei technologinė pažanga vystant naujus jūros aplinkos būklės stebėjimo metodus. <p><i>PAFI bendradarbiavimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> GA3 Trys Europos agentūros (Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (Frontex); EFCA ir Europos jūrų saugumo agentūra (EMSA)) padeda PAFI atlikti pakrančių apsaugos užduotis ir remia valstybes nares dalijantis informacija, stebėjimo ir ryšių paslaugomis, gebėjimų stiprinimo veikla, taip pat rizikos analize ir keitimusi informacija apie grėsmes jūrų srityje. 	<p>pilėtos užtikrinimu; jūrinio paveldo išsaugojimu. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas (toliau – LR BP) – pagrindinis šalies teritorijų planavimo dokumentas, kuriame numatoma ilgalaikė šalies teritorijų vystymo perspektyva. Ankstesnis LR teritorijos bendrasis planas galiojo iki 2020 m., todėl, vadovaujantis LR Vyriausybės 2017 m. gegužės 31 d. nutarimu Nr. 389 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano rengimo“, buvo pradėtas rengti naujas LR teritorijos bendrasis planas „Lietuva 2030“. Pagrindinis strateginis nacionalinio lygmens dokumentas, apibrėžiantis ir jūrinės ekonomikos raidos kryptis bei prioritetus iki 2050 m. (Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano valstybės teritorijos erdvinio vystymo kryptis ir teritorijos naudojimo funkcinius prioritetus) (toliau – LR BP koncepcija) patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. XIII-3021. Joje jūrai ir pakrantei yra skiriama atskira dalis „Atsakingai naudojama jūra ir pakrantė“. LR BP koncepcijos jūrinių teritorijų dalis suformuota atsižvelgiant į bendrus jūrinių teritorijų planavimo principus, kaip numato 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/89/ES, kuria nustatoma jūrinių teritorijų planavimo sistema. Taip pat parengti LR BP sprendiniai, kuriuose jūrai ir pakrantei yra skiriamas atskiras skyrius „Atsakingai naudojama jūra ir pakrantė“ bei atitinkamas brėžinys. Todėl 2021–2027 m. laikotarpiu įgyvendinant Programą remti jūrinių teritorijų planavimo, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/89/ES, nenumatoma.</p> <p>ES lygmeniu jūros gamtos saugos klausimuose šiuo metu aktualios keturios pagrindinės direktyvos: Paukščių, Buveinių, JSPD, taip pat Bendroji vandens politikos direktyva. Tačiau įgyvendinant</p>
		<p><u>Grėsmės</u></p> <p><i>Jūrų pažinimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> GR1 Kuršių marios (tarpiniai vandenys), Baltijos jūros priekrantė, apie du trečdaliai Lietuvos upių ir apie trečdalis ežerų dar neatitinka geros vandens būklės reikalavimų; GR2 Toliau prastėjanti Baltijos jūros būklė. <p><i>PAFI bendradarbiavimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> GR3 Nelaimingi atsitikimai, jūrų tarša, neteisėta žvejyba, terorizmas, žmonių kontrabanda ir kiti tarpvalstybiniai nusikaltimai. GR4 Nuolatinės tinkamos uosto teritorijos ir krantinės reikalingos PAFI priežiūros (kontrolės) funkcijoms atlikti nebuvimas. GR5 Pasaulinės pandemijos apribotos PAFI bendradarbiavimo galimybės nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu. 	
		<p>Identifikuoti šie pagrindiniai poreikiai:</p>	

		<p><i>Jūrų pažinimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • P1 įgyvendinti vandens išteklių valdymo stiprinimo ir vandens telkinių būklės gerinimo priemonės, atsižvelgiant į poreikį nustatytą atnaujintuose (trečiuosiuose) upių baseinų valdymo planuose bei priemonių programoje, skirtoje jūros aplinkos apsaugos tikslams pasiekti. Atsižvelgiant į ST1, GA1, GA2, GR1, GR2; • P2 jūrinių „Natura 2000“ teritorijų valdymui, atkūrimui, priežiūrai ir stebėsenai reikalingų dokumentų parengimas ir priemonių įgyvendinimas. Atsižvelgiant į ST2, SI1, SI2, GA2, GR2; <p>Numatoma, kad prie šių poreikių tenkinimo prisidės 2021–2027 m. ES fondų investicijų programa (2 prioritetas), taip pat bus siekiama užtikrinti galimybes vykdyti integruotus projektus, bendrai finansuojamus iš LIFE programos (LIFE prioritėtinė sritis: gamta ir biologinė įvairovė), o aktualūs tyrimų atlikimo ir inovacijų pritaikymo poreikiai jūrų ir jūrų politikos srityje, nepadengti Programos priemonėmis, galės būti įgyvendinami Europos Horizonto 2000 pagalba.</p> <p><i>PAFI bendradarbiavimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • P3 tarpinstituciniai susitikimai strateginiu, taktiniu ir operaciniu lygmeniu dėl bendrų patruliavimų (ilgalaikių su bendru finansavimu) / operacijų / pratybų organizavimo. Atsižvelgiant į ST3, SI3, GA3, GR3; 	<p>aplinkosauginę politiką jūros srityje jau ilgą laiką valdymas yra išskaidytas skirtingoms institucijoms. Todėl „Natura 2000“ PVP numatyta sutelkti kompetenciją ir gerinti darbo organizavimą, bei koordinuotai įgyvendinti JSDP pagrindų, Paukščių ir Buveinių direktyvas, atsižvelgiant į šių direktyvų reikalavimus. Bus siekiama, kad monitoringas būtų efektyvus su mažiausiais kaštais. Lietuvoje yra 4 jūrinės paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST), kurių bendras plotas užima 934,5 km² ir 4 jūrinės buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST), kurių bendras plotas užima 579,14 km²). Viso: 1183,34 km² arba 18,55 proc. šalies TJ ir IEZ teritorijos. Naujų teritorijų steigimas „Natura 2000“ PVP nenumatytas, tačiau identifikuotos šios problemos ir grėsmės susijusios su jau nustatytomis saugomomis teritorijomis: už saugomų teritorijų valdymą ir priežiūrą atsakingose institucijose (direkcijose) nėra pajėgumų bei priemonių tinkamai atlikti teritorijų priežiūrą, esančią už priekrantės ribų, o nesant gamtotvarkos planų priemonių bei pajėgumų planavimas taip pat nevyksta; nėra parengtų ir patvirtintų gamtotvarkos planų jūrinėms „Natura 2000“ tinklo teritorijoms; nėra parengti kai kurių rūšių apsaugos veiksmų planai; Jūrinių teritorijų stebėseną išskaidyta per kelias institucijas; rifų būklės stebėseną fragmentiška, metodologiškai ir konceptualiai silpnai išvystyta, daugelis rodiklių nestebimi, kyla valdymo iššūkių. Nevykdant stebėsenos galima nepastebėti teritorijų būklės pokyčių, pvz., priekrantės rifų sunykimo, žiemojančių jūrinių paukščių populiacijų pokyčių; trūksta informacijos apie žinduolių ir paukščiai priegaudą, naftos dėmių sklaidą, ribotas gebėjimas atskirti būklės pokyčių priežastis (lokalias, regionines, gamtines), sudėtinga užtikrinti buveinių apsaugą, o taip pat priemonių efektyvumą. Šiems iššūkiams</p>
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • P4 bendro patruliavimo standartinių procedūrų (laivo saugumas / gyvybingumas / išsigelbėjimas / paieška ir gelbėjimas / kitų laivų bendras inspektavimas (tikrinimas) jūroje) sukūrimas ir pritaikymas praktiniams atvejams. Atsižvelgiant į ST3, SI3, GA3, GR3, GR5; • P5 bendrų operacijų/pratybų vykdymas, su galimybe taikyti MMO (angl. Multifunction Maritime Operations) koncepciją kaip Coastex-18/19 (PT/IT) (Portugalijoje ir Italijoje 2018 ir 2019 m. vykusios Frontex, EFCA ir EMSA koordinuojamos pratybos, sulaukusios puikaus valstybių narių vertinimo ir planuojamos tęsti ateityje) arba pavyzdžiui „Ruonis“ (LV) – vykdant regioniniu lygmeniu kartu su PL, LV, EE (pratybos gera galimybė įsivertinti tarpinstitucinės sąveikos mechanizmus). Atsižvelgiant į ST3, SI3, GA3, GR3; • P6 bendrų ilgalaikių patruliavimų vykdymas PAFI laivais, keičiantis pareigūnais (bendrus reidus), numatant galimybę įsigyti reikalingas technines priemones. Atsižvelgiant į ST3, SI3, GA3; • P7 bendrai naudojamos infrastruktūros sąlygų gerinimas, pavyzdžiui tam skirtų krantinių pritaikymas sustabdyti mažąsias žvejybinės/pramogines ir kt. plaukiojimo priemonių kontrolei atlikti, priimti PAFI patrulines priemones, taip pat ir 	<p>spręsti, 2021–2027 m. ES fondų investicijų programoje prie konkretaus tikslo 2.7. numatyta remti veiklas skirtas „Natura 2000“ teritorijų valdymo stiprinimui ir tvarkymui: be kitų veiklų, buveinių būklės gerinimui reikalingų tyrimų atlikimui, esamų apsaugos priemonių atnaujinimui, jūrinių „Natura 2000“ teritorijų apsaugos tikslų, priemonių ir kiekybinių rodiklių nustatymui, gamtotvarkos planų, rūšių apsaugos planų ir kitų lygiaverčių dokumentų „Natura 2000“ teritorijose rengimui, taip pat palankios rūšių ir buveinių apsaugos būklės atkūrimo priemonių „Natura 2000“ teritorijose įgyvendinimui (šiuo tikslu taip pat bus siekiama vykdyti integruotus projektus, bendrai finansuojamus iš LIFE programos (LIFE prioritetinė sritis: gamta ir biologinė įvairovė). Taip pat bus siekiama didinti visuomenės suvokimą ir ekologinę atsakomybę, investuojant į visuomenės informavimą ir švietimą apie saugomų teritorijų poreikius, svarbą, socialinės įtampos ir (ar) konfliktų mažinimą, komunikacijos krizių valdymą. Planuojamos kvalifikacijos kėlimo priemonės specialistams, dirbantiems su saugomomis teritorijomis, planuotojams, sprendimų priėmėjams, mokomųjų programų gamtos mokykloms parengimas ir susijusios įrangos įsigijimas. Todėl atsižvelgiant į ribotą Programos biudžetą („Natura 2000“ PVP nustatytas poreikis tik jūrinėms saugomoms teritorijoms ir administracinių gebėjimų stiprinimui atitinka apie 12 proc. viso Programos viešosios paramos biudžeto) ir siekiant nebedubliuoti pagal 2021–2027 m. ES fondų investicijų programą įgyvendinamų priemonių, 2021–2027 m. laikotarpiu atskiros priemonės skirtos įvykdyti stebėsenos ir teritorijų nustatymo ir valdymo reikalavimus pagal direktyvas 92/43/EEB ir 2009/147/EB nebus įgyvendinamos.</p>
--	---	--

		<p>EFCA/EMSA/Frontex ir kitų šalių PAFI laivus, pritaikyti infrastruktūrą PAFI kontrolės pareigūnams dirbti, taip sudarant galimybę sutelkti kelių PAFI pajėgas viename labai patogiam taške. Atsižvelgiant į SI3, GA3, GR3, GR4.</p> <p><i>Poreikių nustatymas remiantis SSGG analize, konsultacijomis su sektoriumi ir visuomene ir atsižvelgiant į EJRŽAF Reglamento 9(6) str.) [10 000]</i></p>	<p>Europos jūrų stebėjimo ir duomenų tinklas (EMODnet) yra organizacijų tinklas, remiamas integruotos ES jūrų politikos. Šios organizacijos kartu stebi jūrą, apdoroja duomenis pagal tarptautinius standartus ir ta informacija yra laisvai prieinama. EMODnet suteikia prieigą prie Europos jūrų duomenų septyniomis disciplinomis pagrįstomis temomis: batimetrija (gylio matavimai), geologija, jūros dugno buveinės, chemija, biologija, fizika ir žmogaus veikla. EMODnet yra ilgalaikė jūrų duomenų iniciatyva, jau pilnai įgyvendinama ir duomenys kaupiami ir prieinami. 2021–2027 m. laikotarpiu poreikio įgyvendinti atskiras EMODnet skirtas priemones nenustatyta (atsižvelgiant į ribotą Programos biudžetą), o prie iniciatyvos numatoma prisidėti įgyvendinant konkretaus tikslo 1.4. priemonę, skirtą duomenų rinkimo programoms įgyvendinti, taip pat dalyvaujant veiksmuose finansuojamuose pagal tiesioginį valdymą.</p> <p>Jūrų stebėjimas. Bendra keitimosi informacija aplinka (CISE) yra ES iniciatyva, valdoma EMSA, kuria siekiama, kad Europos ir EEE valstybių narių stebėjimo sistemos būtų sąveikios, kad visoms suinteresuotoms skirtingų sektorių institucijoms būtų suteikta prieiga prie išslaptintos ir neišslaptintos informacijos, reikalingos misijoms jūroje atlikti. Sustiprinti keitimaši informacija tarp PAFI yra vienas iš pagrindinių Sąjungos strateginių tikslų. PAFI vykdo daug įvairių operatyvinės priežiūros užduočių įvairiose srityse, tokiose kaip jūrų saugumas, laivų apsauga ir taršos prevencija, žuvininkystės kontrolė, pasirengimas jūrų taršai ir reagavimas į jūrą, jūrų aplinka, muitinė, sienų kontrolė, bendra teisėsauga ir gynyba. EFCA taip pat dalyvauja šioje iniciatyvoje, o iš Lietuvos tarp suinteresuotų institucijų įtrauktos Jūrų pajėgos (KAM). Tai dar vystoma</p>
--	--	---	---

			<p>iniciatyva ir keitimosi informacija aplinka dar nėra pilnai įgyvendinta. 2021–2027 m. paramos laikotarpiu prisidėti prie jos numatoma dalyvaujant EFCA veiklose ir veiksmuose finansuojamuose pagal tiesioginį valdymą. Poreikio įgyvendinti atskiras CISE skirtas priemonės nenustatyta (atsižvelgiant į ribotus Programos išteklius), o, esant poreikiui, atskiri veiksmai bus finansuojami pagal konkretaus tikslo 1.4. priemonę, skirtą kontrolei ir išipareigojimų užtikrinimui, arba, kai aktualu, pagal konkretaus tikslo 4.1. priemonę, skirtą pakrančių apsaugos tarnybų bendradarbiavimui stiprinti.</p> <p>Pakrančių apsaugos tarnybų bendradarbiavimas. PAFI atsako už įvairias užduotis, kurios gali apimti saugią laivybą, jūrų saugumą, paiešką ir gelbėjimą, sienų kontrolę, žuvininkystės kontrolę, muitinį tikrinimą, bendrąją teisėsaugą ir aplinkos apsaugą. Todėl:</p> <p>jos pagal savo įgaliojimus turėtų stiprinti bendradarbiavimą tarpusavyje, siekdamos didinti informuotumą apie padėtį jūrose ir vykdyti darnius bei ekonomiškai efektyvius veiksmus;</p> <p>turėtų būti sudaroma galimybė sustiprinti suderintą bendrosios žuvininkystės politikos kontrolės sistemos įgyvendinimą, padėti užtikrinti bendradarbiavimo organizavimą;</p> <p>taip pat turėtų būti sudarytos sąlygos apsirūpinti reikalinga įranga ir priemonėmis bei pritaikyti reikalingą infrastruktūrą, jungtinės veiklos planams įgyvendinti ir bendradarbiauti įgyvendinant ES integruotą jūrų politiką.</p>
--	--	--	---

			<p>Atitinkamai, pasitelkiant 4.1. konkretaus tikslo priemonės skirtas PAFI bendradarbiavimui, 2021–2027 m. laikotarpiu tikslinga remti:</p> <p>a) gebėjimų stiprinimą dalinantis geriausią praktiką, taip pat rengiant darbuotojų mokymus (įskaitant pratybas) ir mainus;</p> <p>b) efektyvesnę keitimąsi informacija ir bendradarbiavimą vykdant pakrančių apsaugos funkcijas, taip pat analizuojant veiklos sunkumus ir kylančias grėsmes jūrų srityje;</p> <p>c) PAFI apsaugos funkcijoms kartu naudojamos infrastruktūros gerinimą, įrangos ir priemonių įsigijimą.</p>
--	--	--	--

2. Prioritetai, nesusiję su technine parama

2.1. 1 prioritetas. Tausios žvejybos skatinimas ir vandens biologinių išteklių atkūrimas ir išsaugojimas

2.1.1. Konkretus tikslas – Stiprinti ekonominiu, socialiniu ir aplinkosaugos požiūriu darnią žvejybos veiklą 1.1.

2.1.1.1. Fondų intervencinės priemonės

Įgyvendinamos veiklos (Susijusios veiksmų rūšys) (apibūdinimas kaip prisidės prie konkretaus tikslo ir makroekonominės ar jūros regiono strategijos, kai aktualu) [8 000]

- **Investicijos į tvarų žvejybos verslą:** sužvejoto laimikio pridėtinės vertės kūrimą (įskaitant apdirbimą ir perdirbimą), tiesioginį pardavimą, energijos vartojimo efektyvumo, saugos laivuose, darbo ir higienos sąlygų gerinimą, pažangių žvejybos metodų taikymą.

Programa remia šiuos veiksmus: investicijas laive ir / arba krante skirtas: sugautų žuvų pridėtinei vertei didinti (visų pirma perdirbant (bet koku būdu paruošiant pateikiamą produktą), vykdant rinkodarą ir / ar tiesioginę prekybą); sugautų žuvų kokybei išsaugoti, pagerinti; nepageidaujamos priegaudos panaudojimui, tvarkymui; pagerinti žvejų higieną, sveikatą, saugą ir darbo sąlyga; energijos vartojimo efektyvumui didinti (išskyrus veiksmus remiamus pagal 1.2. konkretų tikslą) ir pažangių technologijų (inovacijos, skaitmeninimas, žiedinė ekonomika), prisidedančių prie poveikio aplinkai mažinimo, diegimui žvejybos laivuose. Šios priemonės aktualiausios (numatoma kad daugiau nei 90 proc. projektų bus susiję su mažos apimties žvejyba) mažos apimties (Kuršių marių ir Baltijos jūros priekrantės) žvejybos segmentui, tačiau aktualios ir subalansuotam Baltijos jūros žvejybos segmentui, bei žvejybos tolimuosiuose rajonuose laivynui.

Atsižvelgiant į 1 prioriteto nustatytus poreikius: P1, P2. Priemonės padės užtikrinti, kad verslinė žvejyba Lietuvoje būtų tvari socialiniu (gerinamos darbo sąlygos), ekonominiu (geriau panaudojami riboti / mažėjantys žuvų ištekliai, didinant kokybę ir pridėtinę vertę) ir aplinkosauginiu (mažinamas poveikis aplinkai) požiūriais, prisidedant prie BJRS tikslų: apsaugoti jūrą ir padidinti gerovę įgyvendinimo.

- **Laimikiui padarytos žalos, patirtos dėl žinduolių ir paukščių, kurie saugomi, kompensavimo sistemos. Ruonių stebėseną.**

Programa remia šiuos veiksmus: Baltijos jūros priekrantės žvejų patiriamų nuostolių dėl jūrų žinduolių daromos žalos kompensavimas, siekiant juos apsaugoti ir prisidėti prie geresnio duomenų surinkimo. Priemonė skirta mažos apimties žvejybos segmentui.

Atsižvelgiant į 1 prioriteto nustatytus poreikius: P7. Priemonė padės švelninti „konfliktą“ tarp žvejų ir jūros žinduolių (ruonių) ir prisidėti prie jų ir žvejybos įmonių ekonominio gyvybingumo palaikymo, prisidedant prie ES Biologinės įvairovės strategijos bei BJRS tikslo apsaugoti jūrą įgyvendinimo.

- **Mokslo atstovų ir žvejų bendradarbiavimo veiklos** skirtos išbandyti ir diegti pažangias technologijas ir metodus žvejybos sektoriuje, bei keistis žiniomis. Remtinios veiklos gali apimti duomenų rinkimo ir tvarkymo veiklas, tyrimus, bandomuosius projektus, gerosios praktikos, žinių ir mokslinių tyrimų rezultatų platinimą, seminarus.

Programa remia šiuos veiksmus: taikomieji moksliniai tyrimai skirti skatinti mokslininkų ir žvejų keitimąsi žiniomis, sprendžiant aktualias žvejybos sektoriaus problemas, vykdomi bendradarbiaujant mokslo atstovams su žvejais, taip pat su minėtais tyrimais susiję: duomenų rinkimas ir tvarkymas; bandomieji projektai; žinių ir mokslinių tyrimų rezultatų sklaida, seminarai ir geriausia praktika. Šios priemonės aktualiausias mažos apimties žvejybos segmentui (Kuršių marių ir Baltijos jūros priekrantės), bet gali būti įgyvendinami projektai susiję su visa Baltijos jūra.

Atsižvelgiant į 1 prioriteto nustatytus poreikius: P3. Priemonė leis nustatyti, išbandyti ir pritaikyti pažangias technologijas ir metodus žvejybos sektoriuje (susijusias su žvejybos įrankių selektyvumu, priemonėmis apsaugančiomis vandens paukščius ir žinduolius, energijos vartojimo efektyvumu ir kito žvejybos neigiamo poveikio aplinkai mažinimu) bei keistis žiniomis, prisidedant prie Europos žaliojo kurso, ES Biologinės įvairovės strategijos bei BJRS tikslo apsaugoti jūrą įgyvendinimo.

- **Žvejybos poveikio jūrų aplinkai mažinimas (įskaitant nepageidaujamos priegaudos mažinimą) ir žvejybos pritaikymas siekiant apsaugoti rūšis.** Skatinamas perėjimas prie nedidelį poveikį aplinkai darančios žvejybos praktikos remiant pažangių technologijų ir metodų žvejybos sektoriuje diegimą.

Programa remia šiuos veiksmus: investavimą į įrangą, įrankius, gerinant žvejybos įrankių atrankumą (selektyvumą) dydžio arba rūšių atžvilgiu arba kuriais ribojamas ir, jei įmanoma, panaikinamas fizinis ir biologinis žvejybos poveikis ekosistemai / jūros dugnei, arba kuriais apsaugoma, kad į žvejybos įrankius ir sužvejojamą laimikį nepatektų žinduoliai ir paukščiai. Priemonė skirta mažos apimties (Kuršių marių ir Baltijos jūros priekrantės) žvejybos segmentui.

Atsižvelgiant į 1 prioriteto nustatytus poreikius: P1. Numatyti veiksmai padės mažinti nepageidaujamą žuvų išteklių priegaudą ir išvengti nepageidaujamos žuvų išteklių priegaudos išmetimo į jūrą, padės apsaugoti paukščius ir žinduolius, mažinti neigiamą žvejybos poveikį ekosistemai, prisidedant prie Europos žaliojo kurso, ES Biologinės įvairovės strategijos bei BJRS tikslo apsaugoti jūrą įgyvendinimo.

Pagrindinės tikslinės grupės

Verslinės žvejybos įmonės (jūrų ir vidaus vandenyse). Mokslo ir studijų institucijos, mokslininkai ir kiti tyrėjai. Viešojo sektoriaus subjektai. Verslinės žvejybos įmonių asociacijos.

Lygybės, įtraukties ir nediskriminavimo užtikrinimo veiksmai

Vykdamas numatytas veiksmai bus siekiama užtikrinti lygybės, įtraukties ir nediskriminavimo principus. Veiksmai, užtikrinantys lygybės, įtraukties ir nediskriminavimo principų skatinimą, bus integruoti į projektų atranką (kai tai aktualu) nustatant, kad projektai, aktyviai prisidedantys prie principų įgyvendinimo, įgyja papildomą prioritetą

Konkrečios tikslinės teritorijos, įskaitant planuojamą teritorinių priemonių naudojimą, bendruomenės inicijuotos vietos plėtros ar kitų teritorinių priemonių naudojimą

Visa Lietuva. Tik sureguliuotose žvejybos (jūrų ir vidaus vandenių) segmentuose.

Tarpregininiai, tarpvalstybiniai ir tarptautiniai veiksmai

Numatoma sudaryti visas galimybes juos atlikti esant poreikiui. Bus siekiama intensyvinti bendradarbiavimą su kitų Baltijos jūros regiono šalių partneriais vykdamas tyrimus, keičiantis gerąja patirtimi.

Planuojamas finansinių priemonių naudojimas

Bus taikoma subsidija, nes vienintelės priemonės (Investicijos į tvarų žvejybos verslą) galinčios tiesiogiai generuoti pajamos yra skirtos labiau prisitaikyti prie išteklių mažėjimo, didinti socialinį varumą ar mažinti poveikį aplinkai, be to didžioji dalis pareiškėjų (numatoma daugiau nei 90 proc.) bus mažos apimties priekrantės žvejybos įmonės, kurios negeneruoja didelių pajamų. Taip pat, atsižvelgiant į 2018 m. atlikto išankstinio (ex ante) vertinimo rezultatus (panašioms priemonėms nebuvo rekomenduojama taikyti finansines priemones).

2.1.1.2 Rodikliai

Produkto rodiklis								
Prioritetas	Konkretus tikslas	Fondas	Regiono kategorija	ID	Rodiklis [255]	Matavimo vienetas	Tarpinė reikšmė (2024 m.)	Siektina reikšmė (2029 m.)
1	1.1	EJRŽAF		CO 01	Veiksmų skaičius	Vnt.	43	132

Rezultato rodikliai											
Pri-oritetas	Konkretus tikslas	Fondas	Regiono kategorija	ID	Rodiklis [255]	Matavimo vienetas	Pradinė reikšmė	Ataskaitiniai metai	Siektina reikšmė (2029 m.)	Duomenų šaltinis [200]	Pastabos [200]
1	1.1	EJRŽAF		CR 07	Išsaugotos darbo vietos (asmenų skaičius),	vnt.	0	2021	32	ŽŪIKVC duomenys apie žvejybos įmonių darbuotojus	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas lyginant metinius duomenis prieš laikotarpio, už kurį mokama (pirmų metų) kompensacija, metus su laikotarpio, už kurį mokama kompensacija (paskutinių metų), metiniais duomenimis
1	1.1	EJRŽAF		CR 08	Naudą gaunantys asmenys (asmenų skaičius)	vnt.	0	2021	93	Paramos paraiška, ŽŪIKVC duomenys apie žvejybos įmonių darbuotojus	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigai

1	1.1	EJRŽAF		CR 10	Veiksmai, kuriais prisidedama prie geros aplinkos būklės, įskaitant gamtos atkūrimą, išsaugojimą, ekosistemų apsaugą, biologinę įvairovę, gyvūnų sveikatą ir gerovę (veiksmų skaičius)	vnt.	0	2021	39	Paramos paraiška, duomenys pateikti su mokėjimo prašymu (-ais) (MP)	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigai
1	1.1	EJRŽAF		CR 11	Socialinį tvarumą didinantys subjektai (subjektų skaičius)	vnt.	0	2021	25	Paramos paraiška, duomenys pateikti su MP	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigai
1	1.1	EJRŽAF		CR 14	Inovacijos, kurioms sudarytos sąlygos (naujų produktų, paslaugų, procesų, verslo modelių ar metodų skaičius)	vnt.	0	2021	5	Paramos paraiška, duomenys pateikti su MP, užbaigto projekto ataskaitos, kai tokios teikiamos.	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigai, arba per tam tikrą metų skaičių nuo projekto pabaigos (jei taip nustatyta paraiškoje / paramos sutartyje (pagal teikiamas užbaigto projekto ataskaitas).
1	1.1	EJRŽAF		CR 17	Subjektai, didinantys išteklių naudojimo efektyvumą gamybos ir (arba) perdirbimo veikloje (subjektų skaičius)	vnt.	0	2021	29	Paramos paraiška, duomenys pateikti su MP	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigai

2.1.1.3 EJRŽAF taikomas preliminarus programai numatytų išteklių (ES) suskirstymas pagal intervencinių priemonių rūšį

Prioriteto Nr.	Konkretus tikslas	Intervencinių priemonių rūšis	Kodas	Suma (EUR)
1	1.1	Sąlygų ekonomiškai perspektyviems, konkurencingiems ir patraukliems žvejybos, akvakultūros ir perdirbimo sektoriams skatinimas	2	5 730 000
1	1.1	Neigiamo poveikio aplinkai mažinimas ir (arba) teigiamo poveikio didinimas ir prisidėjimas prie geros aplinkos būklės	1	1 560 000

2.1.2. Konkretus tikslas – Didinti energijos vartojimo efektyvumą ir mažinti išmetamą CO2 kiekį pakeičiant arba modernizuojant žvejybos laivų variklius

1.2.

2.1.2.1. Fondų intervencinės priemonės

Igyvendinamos veiklos (veiksmų rūšys + apibūdinimas kaip prisidės prie konkretaus tikslo ir makroekonominės ar jūros regiono strategijos kai aktualu) [8 000]

- **Pagrindinių arba pagalbinių variklių keitimas arba modernizavimas.**

Programa remia šiuos veiksmus: pagrindinių arba pagalbinių variklių keitimui arba modernizavimui. Ši priemonė aktualiausia mažos apimties (Kuršių marių ir Baltijos jūros priekrantės) žvejybos segmentui, tačiau aktuali ir subalansuotam Baltijos jūros žvejybos segmentui (laivams, kurių bendras ilgis neviršija 24 m.)

Atsižvelgiant į 1 prioriteto nustatytus poreikius: P1. Numatyti veiksmai prisidės prie energijos vartojimo efektyvumo didinimo, prie Europos žaliojo kurso, bei BJRS tikslo apsaugoti jūrą įgyvendinimo.

Pagrindinės tikslinės grupės

Verslinės žvejybos įmonės (jūrų ir vidaus vandenyse).

Lygybės, įtraukties ir nediskriminavimo užtikrinimo veiksmai

Vykdamas numatytas veiktas bus siekiama užtikrinti lygybės, įtraukties ir nediskriminavimo principus.

Konkrečios tikslinės teritorijos, įskaitant planuojamą teritorinių priemonių naudojimą, bendruomenės inicijuotos vietos plėtros ar kitų teritorinių priemonių naudojimą

Tik sureguliuotose žvejybos (jūrų) segmentuose (laivams kurių bendras ilgis neviršija 24 m.).

Tarpregioniniai, tarpvalstybiniai ir tarptautiniai veiksmai

Tarpregioniniai, tarp sienų ir tarpvalstybiniai veiksmai nenumatomi.

Planuojamas finansinių priemonių naudojimas

Numatoma naudoti subsidijas atsižvelgiant į mažą priemonės biudžetą ir 2018 m. atlikto išankstinio (ex ante) vertinimo rezultatus (panašiai priemonei nebuvo rekomenduojama taikyti finansines priemones).

2.1.2.2. Rodikliai

Produkto rodiklis								
Prioritetas	Konkretus tikslas	Fondas	Regiono kategorija	ID	Rodiklis [255]	Matavimo vienetas	Tarpinė reikšmė (2024 m.)	Siektina reikšmė (2029 m.)
1	1.2.	EJRŽAF		CO 01	Veiksmų skaičius	Vnt.	2	12

Rezultato rodiklis											
Prioritetas	Konkretus tikslas	Fondas	Regiono kategorija	ID	Rodiklis [255]	Matavimo vienetas	Pradinė reikšmė arba pamatinė vertė	Ataskaitiniai metai	Siektina reikšmė (2029 m.)	Duomenų šaltinis [200]	Pastabos [200]
1	1.2.	EJRŽAF		CR 17	Subjektai, didinantys išteklių naudojimo efektyvumą gamybos ir (arba) perdirbimo veikloje (subjektų skaičius)	vnt.	0	2021	12	Paramos paraiška, duomenys pateikti su MP	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigai

2.1.2.3. Preliminarus programos išteklių (ES) suskirstymas pagal intervencinių priemonių rūšį (taikoma EJŖŽAF)

Prioriteto Nr.	Konkretus tikslas	Intervencinių priemonių rūšis	Kodas	Suma (EUR)
1	1.2.	Indėlis į poveikio klimatui neutralizavimą	3	180 000

2.1.3. Konkretus tikslas – Skatinti suderinti žvejybos pajėgumą su žvejybos galimybėmis žvejybos veiklos nutraukimo visam laikui atveju ir prisidėti prie tinkamo pragyvenimo lygio užtikrinimo laikino žvejybos veiklos nutraukimo atveju 1.3.

2.1.3.1. Fondų intervencinės priemonės

Įgyvendinamos veiklos (veiksmų rūšys + apibūdinimas kaip prisidės prie konkretaus tikslo ir makroekonominės ar jūros regiono strategijos kai aktualu) [8 000]

- **Žvejojimo veiklos nutraukimas visam laikui.**

Programa remia šiuos veiksmus: kompensavimas už žvejojimo veiklos nutraukimą laikantis EJRŽF Reglamento 20 str. nustatytų sąlygų.

Atsižvelgiant į 1 prioriteto nustatytą poreikį P5. Numatyti veiksmai prisidės prie žvejojimo pajėgumų su žvejojimo galimybėmis suderinimo bei BJRS tikslo apsaugoti jūrą įgyvendinimo.

- **Laikinas žvejojimo veiklos nutraukimas.**

Programa remia šiuos veiksmus: kompensavimas už laikiną žvejojimo veiklos nutraukimą laikantis EJRŽF Reglamento 21 str. nustatytų sąlygų.

Atsižvelgiant į 1 prioriteto nustatytus poreikius: P5, P6. Numatyti veiksmai prisidės prie žvejojimo įmonių pajamų palaikymo, išsaugojimo ir neatidėliotųjų priemonių, skirtų išteklių apsaugai, taikymo atveju, bei kitais nenumatytais atvejais (EJRŽF Reglamento 21 str. 2 p. d ir e dalys) ir taip prisidės prie BJRS tikslų: apsaugoti jūrą ir padidinti gerovę įgyvendinimo.

Pagrindinės tikslinės grupės

Verslinės žvejojimo įmonės (jūrų vandenyse). Vidaus vandenų žvejojimo įmonės gali teikti paramos paraišką tik išskirtiniais atvejais numatytais EJRŽF Reglamento 21 str. 2 p. e dalyje.

Lygybės, įtraukties ir nediskriminavimo užtikrinimo veiksmai

Vykdamas numatytas veiklas bus siekiama užtikrinti lygybę, įtraukties ir nediskriminavimo principus.

Konkrečios tikslinės teritorijos, įskaitant planuojamą teritorinių priemonių naudojimą, bendruomenės inicijuotos vietos plėtros ar kitų teritorinių priemonių naudojimą

Žvejojimo veiklos nutraukimas visam laikui tik nesureguliuotose žvejojimo (jūrų) segmentuose.

Tarpregininiai, tarpvalstybiniai ir tarptautiniai veiksmai

Tarpregininiai, tarp sienų ir tarpvalstybiniai veiksmai nenumatomi.

Planuojamas finansinių priemonių naudojimas

Netaikoma, nes pagal priemonę mokamos kompensacijos.

2.1.3.2 Rodikliai

Produkto rodiklis								
Prioritetas	Konkretus tikslas	Fondas	Regiono kategorija	ID	Rodiklis [255]	Matavimo vienetas	Tarpinė reikšmė (2024 m.)	Siektina reikšmė (2029 m.)
1	1.3.	EJRŽAF		CO 01	Veiksmų skaičius	Vnt.	0	19

Rezultato rodikliai											
Prioritetas	Konkretus tikslas	Fondas	Regiono kategorija	ID	Rodiklis [255]	Matavimo vienetas	Pradinė reikšmė	Ataskaitiniai metai	Siektina reikšmė (2029 m.)	Duomenų šaltinis [200]	Pastabos [200]
1	1.3.	EJRŽAF		CR 08	Naudą gaunantys asmenys (asmenų skaičius)	vnt.	0	2021	15	Paramos paraiška, duomenys pateikti su MP	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigai
1	1.3.	EJRŽAF		CR 05	Laivų, kurių veikla nutraukta, pajėgumas GT	GT	0	2021	585	Paramos paraiška, duomenys pateikti su MP	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigai
1	1.3.	EJRŽAF		CR 05	Laivų, kurių veikla nutraukta, pajėgumas kW	kW	0	2021	1105	Paramos paraiška, duomenys pateikti su MP	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigai

2.1.3.3 Preliminarus programos išteklių (ES) suskirstymas pagal intervencinių priemonių rūšį (taikoma EJŖŽAF)

Prioriteto Nr.	Konkretus tikslas	Intervencinių priemonių rūšis	Kodas	Suma (EUR)
1	1.3.	Žvejybos veiklos nutraukimas visam laikui	5	2 150 000
1	1.3.	Laikinas žvejybos veiklos nutraukimas	4	1 157 651

2.1.4. Konkretus tikslas – Skatinti veiksmingas žuvininkystės kontrolės ir vykdymo užtikrinimo priemonės, be kita ko, kovoti su NNN žvejyba, taip pat patikimus duomenis žiniomis grindžiamam sprendimų priėmimui užtikrinti 1.4.

2.1.4.1. Fondų intervencinės priemonės

Igyvendinamos veiklos (veiksmų rūšys + apibūdinimas kaip prisidės prie konkretaus tikslo ir makroekonominės ar jūros regiono strategijos kai aktualu) [8 000]

- **Duomenų rinkimas.**

Programa įgyvendinama EJŖŽF Reglamento 23 str. 1 p. nustatytas programos remia šiuos veiksmus: duomenų rinkimas, tvarkymas ir naudojimas mokslinės analizės ir BŽP įgyvendinimo tikslais; nacionalinės, tarptautinės arba subnacionalinės daugiametės duomenų atrankos programos įgyvendinimas, kai ji skirta ištekliams, kuriems taikoma BŽP; verslinės ir mėgėjų žvejybos stebėseną jūroje, įskaitant jūrų gyvūnų, pavyzdžiui, jūrų žinduolių ir paukščių, priegaudos stebėseną; moksliniai tyrimai jūroje; valstybių narių atstovų ir regioninės valdžios institucijų atstovų dalyvavimas regioniniuose koordinavimo posėdžiuose, regioninių žuvininkystės valdymo organizacijų, kurių susitariančioji šalis ar stebėtoja yra Sąjunga, posėdžiuose arba tarptautinių įstaigų, atsakingų už mokslinių konsultacijų teikimą, posėdžiuose; duomenų rinkimo ir duomenų tvarkymo sistemų tobulinimas ir bandomųjų tyrimų įgyvendinimas siekiant gerinti esamas duomenų rinkimo ir duomenų tvarkymo sistemas.

Atsižvelgiant į 1 prioriteto nustatytą poreikį P9. Numatyti veiksmai privalomi BŽP įgyvendinimui, prisidės prie mokslinių žinių, reikalingų sprendimams priimti, gilinimo bei teikimo ir duomenų rinkimo bei tvarkymo gerinimo ir atitinkamai BJRS tikslo apsaugoti jūrą įgyvendinimo.

- **Kontrolė ir vykdymo užtikrinimas.**

Programa remia šiuos veiksmus: stebėsenos, kontrolės ir vykdymo užtikrinimo priemonės ir veiksmus, kaip numatyta EJŖŽF Reglamento 22 str.1 punkte.

Atsižvelgiant į 1 prioriteto nustatytą poreikį P10. Numatyti veiksmai privalomi BŽP įgyvendinimui, prisidės prie žvejybos kontrolės ir vykdymo užtikrinimo ir atitinkamai BJRS tikslo apsaugoti jūrą įgyvendinimo.

- **Būtinų privalomų sistemų ir prietaisų įsigijimas ir įrengimas laivuose.**

Programa remia šiuos veiksmus: EJŖŽF Reglamento 22 str. 2 punkte nurodytų (laivo buvimo vietos nustatymo ir elektroninio duomenų perdavimo sistemų, naudojamų kontrolės tikslais, būtinų privalomų nuotolinio elektroninio stebėjimo sistemų, privalomų nuolatinio varomojo variklio galios matavimo ir įrašymo prietaisų) sistemų ir prietaisų įsigijimas ir įrengimas laivuose.

Atsižvelgiant į 1 prioriteto nustatytą poreikį P10. Numatyti veiksmai prisidės prie žvejybos kontrolės ir vykdymo užtikrinimo ir atitinkamai BJRS tikslo apsaugoti jūrą įgyvendinimo.

Pagrindinės tikslinės grupės

Viešojo sektoriaus subjektai. Verslinės žvejybos įmonės (jūrų vandenyse).

Lygybės, įtraukties ir nediskriminavimo užtikrinimo veiksmai

Vykdamas numatytas veiklas bus siekiama užtikrinti lygybės, įtraukties ir nediskriminavimo principus.

Konkrečios tikslinės teritorijos, įskaitant planuojamą teritorinių priemonių naudojimą, bendruomenės inicijuotos vietos plėtros ar kitų teritorinių priemonių naudojimą

Visa Lietuva.

Tarpregininiai, tarpvalstybiniai ir tarptautiniai veiksmai

Duomenų rinkimas: skatinamas duomenų rinkimo programų vykdytojų ir valdžios institucijų atstovų dalyvavimas regioniniuose koordinavimo posėdžiuose, regioninių žuvininkystės valdymo organizacijų, kurių susitariančioji šalis ar stebėtoja yra Sąjunga, posėdžiuose arba tarptautinių įstaigų, atsakingų už mokslinių konsultacijų teikimą, posėdžiuose; bus siekiama bendradarbiauti su kitų ES šalių partneriais vykdant tyrimus, keičiantis gerąja patirtimi, įgyvendinant bandomuosius projektus, siekiant duomenų rinkimo ir duomenų tvarkymo sistemų tobulinimo.

Kontrolė ir vykdymo užtikrinimas: vykdomos tarpvalstybinės mokymo ir mainų programos, skirtos už žuvininkystės veiklos stebėseną, kontrolę ir priežiūrą atsakingiems darbuotojams, valstybių narių bendradarbiavimas žvejybos kontrolės srityje užtikrinamas per EFCA.

Planuojamas finansinių priemonių naudojimas

Numatoma naudoti subsidijas, nes planuojamos vykdyti veiklos daugiausiai susijusios su viešųjų paslaugų teikimu, kurios negeneruoja pajamų.

2.1.4.2 Rodikliai

Produkto rodiklis								
Prioritetas	Konkretus tikslas	Fondas	Regiono kategorija	ID	Rodiklis [255]	Matavimo vienetas	Tarpinė reikšmė (2024 m.)	Siektina reikšmė (2029 m.)
1	1.4.	EJRŽAF		CO 01	Veiksmų skaičius	Vnt.	15	63

Rezultato rodikliai											
Prioritetas	Konkretus tikslas	Fondas	Regiono kategorija	ID	Rodiklis [255]	Matavimo vienetas	Pradinė reikšmė	Ataskaitiniai metai	Siektina reikšmė (2029 m.)	Duomenų šaltinis [200]	Pastabos [200]
1	1.4.	EJRŽAF		CR 12	Duomenų rinkimo, valdymo ir naudojimo sistemos efektyvumas (didelis (3), vidutinis (2), žemas(1)	Skalė	2	2021	3	Nacionalinis korespondentas, atsižvelgiant į - Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komiteto (STEFC) ataskaitas	Tarpinių metų rodiklio reikšmės nesumuojamos, galutinis pasiekimas – 2029 m. rezultato reikšmė
1	1.4.	EJRŽAF		CR 19	Veiksmai, kuriais siekiama gerinti valdymo gebėjimus (veiksmų skaičius)	vnt.	0	2021	14	Paramos paraiška, duomenys pateikti su metinėmis projekto įgyvendinimo ataskaitomis	Rodiklio reikmės pasiekimas skaičiuojamas kasmet, metinės reikšmės sumuojamos
		EJRŽAF		CR 15	Įdiegtos ar patobulintos kontrolės priemonės (priemonių skaičius)	vnt.	0	2021	74	Paramos paraiška, duomenys pateikti su MP	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigai

2.1.4.3 Preliminarus programos išteklių (ES) suskirstymas pagal intervencinių priemonių rūšį (taikoma EJŖŽAF)

Prioriteto Nr.	Konkretus tikslas	Intervencinių priemonių rūšis	Kodas	Suma (EUR)
1	1.4.	Duomenų rinkimas, analizė ir jūrų pažinimo skatinimas	11	6 660 000
1	1.4.	Kontrolė ir vykdymo užtikrinimas	10	8 200 000

2.1.5. Konkretus tikslas – Prisdėti prie vandens biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo 1.6.

2.1.5.1. Fondų intervencinės priemonės

Įgyvendinamos veiklos (veiksmų rūšys + apibūdinimas kaip prisidės prie konkretaus tikslo ir makroekonominės ar jūros regiono strategijos kai aktualu) [8 000]

- **Išsaugojimo priemonių, skirtų ilgalaikiam išteklių atkūrimui, įgyvendinimas.**

Programa remia šiuos veiksmus: susijusius su tiesioginiu žuvų išteklių atkūrimu (kai Sąjungos teisės akte aiškiai numatyta kaip reintrodukcijos priemonė arba kitos išsaugojimo priemonės arba kai tai daroma eksperimentinio išteklių atkūrimo atveju); skirtus žinių, prisidedančių prie efektyvesnio žuvų išteklių atkūrimo, gerinimui; kiti veiksmai kuriais siekiama išlaikyti ir praturtinti biologinę žuvų įvairovę bei ekosistemų funkcionavimą, pavyzdžiui atkuriamų žuvų išteklių žuvivaisai reikalingos infrastruktūros įrengimas ir / ar atnaujinimas.

Atsižvelgiant į 1 prioriteto nustatytą poreikį P6. Numatyti veiksmai prisidės prie žuvų išteklių apsaugos ir atkūrimo, ES biologinės įvairovės strategijos ir atitinkamai BJRS tikslo apsaugoti jūrą įgyvendinimo.

- **Jūros šiukšlių ir nepageidaujamos priegaudos tvarkymas.** Bus siekiama surinkti reikiamas žinias ir duomenis, bei įgyvendinti reikšmingas tvarkymo ir prevencijos priemones.

Programa remia šiuos veiksmus: žinių ir duomenų surinkimas ir tinkamų veiklų ir priemonių į jūrą išmestų šiukšlių ir pamestų tinklų pašalinimui iš jūros, bei prevencijai nustatymas; nustatytų tinkamais veiklų ir priemonių įgyvendinimas; uostų ir iškrovimo vietų infrastruktūros, naudojamos jūrų šiukšlių ir nepageidaujamos priegaudos tvarkymui (išskyrus naujų uostų statymą), gerinimas, pritaikant ją žvejybos veikloje susidarantių žuvų atliekų, nepageidaujamos priegaudos ir iš jūros pašalintų šiukšlių (įskaitant žvejybos įrankius) tvarkymo poreikiams.

Atsižvelgiant į 1 prioriteto nustatytą poreikį P8. Numatyti veiksmai prisidės prie jūrų ekosistemos apsaugos ir atkūrimo, ES biologinės įvairovės strategijos ir atitinkamai BJRS tikslo apsaugoti jūrą įgyvendinimo.

Pagrindinės tikslinės grupės

Verslinės žvejybos įmonės. Verslinės žvejybos įmonių asociacijos. Viešojo sektoriaus subjektai. Nevyriausybines organizacijos.

Lygybės, įtraukties ir nediskriminavimo užtikrinimo veiksmai

Vykdant numatytas veiklas bus siekiama užtikrinti lygybės, įtraukties ir nediskriminavimo principus. Kuriant ar atnaujinant infrastruktūrą bus taikomi universalūs dizaino principai.

Konkrečios tikslinės teritorijos, įskaitant planuojamą teritorinių priemonių naudojimą, bendruomenės inicijuotos vietos plėtros ar kitų teritorinių priemonių naudojimą

Visa Lietuva.

Tarpregioniniai, tarpvalstybiniai ir tarptautiniai veiksmai

Numatoma sudaryti visas galimybes juos atlikti esant poreikiui. Bus siekiama bendradarbiauti su kitų ES šalių partneriais vykdant tyrimus, renkant ir tvarkant duomenis, keičiantis gerąją patirtimi, įgyvendinant bandomuosius projektus.

Planuojamas finansinių priemonių naudojimas

Numatoma naudoti subsidijas, nes planuojamos vykdyti veiklos susijusios su viešųjų paslaugų teikimu, kurios negeneruoja pajamų.

2.1.5.2 Rodikliai

Produkto rodiklis								
Prioritetas	Konkretus tikslas	Fondas	Regiono kategorija	ID	Rodiklis [255]	Matavimo vienetas	Tarpinė reikšmė (2024 m.)	Siektina reikšmė (2029 m.)
1	1.6.	EJRŽAF		CO 01	Veiksmų skaičius	Vnt.	3	9

Rezultato rodikliai											
Prioritetas	Konkretus tikslas	Fondas	Regiono kategorija	ID	Rodiklis [255]	Matavimo vienetas	Pradinė reikšmė	Ataskaitiniai metai	Siektina reikšmė (2029 m.)	Duomenų šaltinis [200]	Pastabos [200]
1	1.6.	EJRŽAF		CR 21	Pateikti duomenų rinkiniai ir suteiktos konsultacijos (skaičius)	vnt.	0	2021	9	Paramos paraiška, duomenys pateikti su metinėmis projekto įgyvendinimo ataskaitomis ir (arba) MP	Rodiklio reikmės pasiekimas skaičiuojamas kasmet, metinės reikšmės sumuojamos arba projekto įgyvendinimo pabaigai (kai įgyvendinimo trukmė iki 2 m.)

1	1.6.	EJRŽAF		CR 10	Veiksmai, kuriais prisidedama prie geros aplinkos būklės, įskaitant gamtos atkūrimą, išsaugojimą, ekosistemų apsaugą, biologinę įvairovę, gyvūnų sveikatą ir gerovę (veiksmų skaičius)	vnt.	0	2021	7	Paramos paraiška, duomenys pateikti su metinėmis projekto įgyvendinimo ataskaitomis ir (arba) MP	Rodiklio reikmės pasiekimas skaičiuojamas kasmet, metinės reikšmės sumuojamos arba projekto įgyvendinimo pabaigai (kai įgyvendinimo trukmė iki 2 m.)
---	------	--------	--	-------	--	------	---	------	---	--	--

2.1.5.3 Preliminarus programos išteklių (ES) suskirstymas pagal intervencinių priemonių rūšį (taikoma EJRŽAF)

Prioriteto Nr.	Konkretus tikslas	Intervencinių priemonių rūšis	Kodas	Suma (EUR)
1	1.6.	Neigiamo poveikio aplinkai mažinimas ir (arba) teigiamo poveikio didinimas ir prisidėjimas prie geros aplinkos būklės	1	6 120 000

2.2. Darnios akvakultūros veiklos skatinimas ir žvejybos bei akvakultūros produktų perdirbimas ir prekyba jais, taip prisidedant prie aprūpinimo maistu saugumo Sąjungoje

2.2.1. Konkretus tikslas – Skatinti darnią akvakultūros veiklą, visų pirma didinti akvakultūros produktų gamybos konkurencingumą, kartu užtikrinant, kad veikla būtų aplinkos požiūriu tvari ilguoju laikotarpiu

2.2.1.1. Fondų intervencinės priemonės

Įgyvendinamos veiklos (veiksmų rūšys + apibūdinimas kaip prisidės prie konkretaus tikslo ir makroekonominės ar jūros regiono strategijos kai aktualu) [8 000]

Skatinant, kad Lietuvos akvakultūros sektorius būtų tvarus, pažangus, atsparus bei įvairialypis ir užtikrintų aprūpinimą žuvų produktais bei siektų su aplinka ir klimatu susijusių tikslų, numatoma, kad bus remiamos:

- **Gamybinės investicijos (ilgalaikis turtas) į tvarią akvakultūros gamybą ir susijusias pridėdinę vertę kuriančias veiklas.** Pirmiausiai į pažangias technologijas, naujoves, įskaitant skaitmeninimą, siekiant padidinti materialinių, žmogiškųjų ir gamtinių išteklių naudojimo efektyvumą; paklausių rinkoje žuvų rūšių veisimo ir auginimo inovacines technologijas pratekančiose ir UAS; pridėtinės vertės kūrimą (įskaitant apdirbimą ir perdirbimą) ir tiesioginį

pardavimą bei rinkodaros priemonės; aplinkos taršą mažinančių priemonių ir technologinių inovacijų įgyvendinimą; energijos vartojimo efektyvumą didinančių priemonių įgyvendinimą bei atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) energijos vartojimą; prisitaikymo prie klimato kaitos priemonių įgyvendinimą.

Programa remia šiuos veiksmus: investicijas į: perspektyvių žuvų rūšių auginimo gamybinių pajėgumų didinimą, daugiausiai UAS, pirmumą teikiant žemesnio trofinio lygio rūšių (vėžiagyvių ir kitų bestuburių, dumblių) gamybai ir daugiatrofinėms akvakultūros sistemoms; esamų akvakultūros gamybos pajėgumų modernizavimą (išlaikymą); energijos ir kitų išteklių vartojimo efektyvumą didinančias (įskaitant žiedinės ekonomikos investicijas) priemones; prisitaikymo prie klimato kaitos priemones; mažinančias neigiamą akvakultūros poveikį natūraliems vandens telkiniams priemones; akvakultūros produktų pridėtinę vertę (įskaitant perdirbimą ir pirminį perdirbimą); rinkodarą ir tiesioginį pardavimą; energijos iš ARI naudojimą akvakultūroje ir perdirbime (AEI naudojančių energijos gamybos pajėgumų įrengimams). Siektina, kad parama pirmiausiai būtų teikiama investicijoms į pažangias technologijas, naujoves, įskaitant skaitmeninimą ir būtų siekiama užtikrinti akvakultūros įmonių konkurencingumo didinimą, tinkamas saugos ir darbo sąlygas.

Atsižvelgiant į 2 prioriteto nustatytus poreikius: P1, P2, P3, P4, P7. Numatyti veiksmai prisidės prie darnios akvakultūros veiklos, aprūpinimo maistu saugumo (akvakultūros gamybos plėtros), prisidedant prie Europos žaliojo kurso ES biologinės įvairovės ir Nuo ūkio iki stalo strategijų ir atitinkamai BJRS tikslo padidinti gerovę įgyvendinimo.

- **Mokslo atstovų ir akvakultūros įmonių bendradarbiavimo veiklos.** Skirtos išbandyti ir diegti pažangias technologijas ir metodus, įskaitant bioekonomikos ir žiedinės ekonomikos plėtros galimybių identifikavimą, akvakultūros sektoriuje, bei keistis žiniomis. Remtinės veiklos gali apimti duomenų rinkimo ir tvarkymo veiklas, tyrimus, bandomuosius projektus, gerosios praktikos, žinių ir mokslinių tyrimų rezultatų platinimą, seminarus.

Programa remia šiuos veiksmus: taikomieji moksliniai tyrimai skirti skatinti mokslininkų ir akvakultūros gamintojų keitimąsi žiniomis, sprendžiant aktualias akvakultūros sektoriaus problemas, vykdomi bendradarbiaujant mokslo ir akvakultūros sektoriaus atstovams, taip pat su minėtais tyrimais susiję: duomenų rinkimas ir tvarkymas; bandomieji projektai; žinių ir mokslinių tyrimų rezultatų sklaida, seminarai ir geriausia praktika.

Atsižvelgiant į 2 prioriteto nustatytus poreikius: P3, P4, P6. Priemonė leis nustatyti, išbandyti ir pritaikyti pažangias technologijas ir metodus akvakultūros sektoriuje bei keistis žiniomis, prisidedant prie Europos žaliojo kurso ES biologinės įvairovės ir Nuo ūkio iki stalo strategijų ir atitinkamai BJRS tikslo padidinti gerovę įgyvendinimo.

- **Akvakultūros teikiamų ekosisteminių paslaugų ir tvaresnių gamybos metodų skatinimas.** Pirmiausiai remiant ekologinę akvakultūros gamybą, siekiant didinti ekologinės akvakultūros produkcijos dalį; akvakultūros subjektų dalyvavimą ES mastu pripažintose ir nacionalinėse maisto kokybės sistemose; skatinant aplinkosaugines funkcijas atliekančios akvakultūros plėtojimą, remiant biologinės įvairovės išsaugojimui ir poveikio natūraliems vandens telkiniams mažinimui reikalingų gamtotvarkos priemonių įgyvendinimą.

Programa remia šiuos veiksmus: papildomų išlaidų arba negautų pajamų kompensavimas patirtų: taikant ekstensyvios akvakultūros formas, įskaitant aplinkos (ypač paviršinių vandens telkinių), biologinės įvairovės apsaugą ir gerinimą, taip pat kraštovaizdžio ir akvakultūros teritorijų valdymą ar tvarkymą, bei įgyvendinant Natura2000 reikalavimus ir (arba) veiklos reikalavimus atitinkamose srityse, susijusiose su direktyvų 92/43/EEB ir 2009/147/EB įgyvendinimu; patirtas dėl tvaresnių gamybos metodų taikymo ir / arba perėjimo prie jų (pirmiausiai ekologinės akvakultūros produkcijos gamybos).

Atsižvelgiant į 2 prioriteto nustatytus poreikius: P5, P7. Numatoma kad priemonės prisidės prie užaugintos ir realizuotos ekologiškos akvakultūros produkcijos padidėjimo bei biologinės įvairovės išsaugojimo ir poveikio natūraliems vandens telkiniams mažinimo, prisidedant prie Europos žaliojo kurso ES biologinės įvairovės ir Nuo ūkio iki stalo strategijų ir atitinkamai BJRS tikslų padidinti gerovę, apsaugoti jūrą įgyvendinimo

- **Gyvūnų ir visuomenės sveikatos priemonės.** Skatinant akvakultūrą, kurią plėtojant užtikrinama gyvūnų sveikata bei gerovė, užtikrinamos ligų valdymui reikalingos prevencinės priemonės, mažinamas antimikrobinių medžiagų naudojimo poreikis.

Programa remia šiuos veiksmus: priemonės (pavyzdžiui profilaktikos prieš žuvų ligas priemonės, įrenginiai (prietaisai, įranga, įrankiai, priemonės) skirti žuvų ligų diagnostikai ir (arba) hidrocheminių parametrų nustatymui ir (arba) vandens / oro dezinfekavimui) kuriomis siekiama sumažinti akvakultūros priklausomybę nuo veterinarinių vaistų, puoselėti gyvūnų sveikatą ir gerovę akvakultūros įmonėse prevencijos ir biologinio saugumo aspektais.

Atsižvelgiant į 2 prioriteto nustatytus poreikius: P5, P7. Numatoma, kad priemonė prisidės prie gyvūnų sveikatos ir vaistų naudojimo akvakultūros įmonėse, prisidedant prie Europos žaliojo kurso ES biologinės įvairovės ir Nuo ūkio iki stalo strategijų ir atitinkamai BJRS tikslo padidinti gerovę įgyvendinimo

Pagrindinės tikslinės grupės

Akvakultūros įmonės, užsiimančios arba planuojančios užsiimti akvakultūros gamyba, akvakultūros įmonių kooperatyvai, asociacijos / GO, viešojo sektoriaus subjektai.

Lygybės, įtraukties ir nediskriminavimo užtikrinimo veiksmai

Vykdamas numatytas veiklas bus siekiama užtikrinti lygybės, įtraukties ir nediskriminavimo principus. Veiksmai, užtikrinantys lygybės, įtraukties ir nediskriminavimo principų skatinimą, bus integruoti į projektų atranką (kai tai aktualu) nustatant, kad projektai, aktyviai prisidedantys prie principų įgyvendinimo, įgyja papildomą prioritetą.

Konkrečios tikslinės teritorijos, įskaitant planuojamą teritorinių priemonių naudojimą, bendruomenės inicijuotos vietos plėtros ar kitų teritorinių priemonių naudojimą

Visa Lietuva

Tarpgregioniniai, tarpvalstybiniai ir tarptautiniai veiksmai

Numatoma sudaryti visas galimybes juos atlikti esant poreikiui. Bus siekiama intensyvuoti bendradarbiavimą su kitų šalių (ypač Baltijos jūros regiono) partneriais vykdant tyrimus, keičiantis gerąją patirtimi.

Planuojamas finansinių priemonių naudojimas

Numatoma naudoti subsidijas ir finansines priemones veikloms „Gamybinės investicijos (ilgalaikis turtas) į tvarią akvakultūros gamybą ir susijusias pridėdinę vertę kuriančias veiklas“, atsižvelgiant į 2018 m. atlikto išankstinio (ex ante) vertinimo rezultatus (panašiai priemonei buvo rekomenduojama taikyti finansines priemones) atnaujintas išankstinis (ex ante) vertinimas identifikuos tokį pat poreikį.

2.2.1.2 Rodikliai

Produkto rodiklis								
Prioritetas	Konkretus tikslas	Fondas	Regiono kategorija	ID	Rodiklis [255]	Matavimo vienetas	Tarpinė reikšmė (2024 m.)	Siektina reikšmė (2029 m.)
2	2.1.	EJRŽAF		CO 01	Veiksmų skaičius	Vnt.	44	117

Rezultato rodikliai											
Prioritetas	Konkretus tikslas	Fondas	Regiono kategorija	ID	Rodiklis [255]	Matavimo vienetas	Pradinė reikšmė	Ataskaitiniai metai	Siektina reikšmė (2029 m.)	Duomenų šaltinis [200]	Pastabos [200]
2	2.1.	EJRŽAF		CR 01	Nauji gamybos pajėgumai (tonos per metus)	t/m.	0	2021	2000	Paramos paraišką (arba sprendimas dėl paramos skyrimo arba paramos sutartis), investicijų techninės specifikacijos, su MP pateikti atliktas investicijas pagrindžiantys dokumentai	Metinio potencialaus gamybos pajėgumo (tonomis) pokytis prieš ir po projekto įgyvendinimo (skaičiuojama tik žmonių maistui skirta gamyba). Pasiekimas nustatomas projekto įgyvendinimo pabaigai, vadovaujantis atliktų investicijų specifikacijomis.
2	2.1.	EJRŽAF		CR 02	Išlaikyta akvakultūros gamyba (tonos per metus)	t/m.	0	2021	655	Paramos paraišką (arba sprendimas dėl paramos skyrimo arba paramos sutartis), investicijų techninės specifikacijos, su MP	Dėl projekto investicijų išlaikyti potencialūs metiniai gamybos pajėgumai (skaičiuojama tik žmonių maistui skirta gamyba). Pasiekimas nustatomas

										pateikti atliktas investicijas pagrindžiantys dokumentai	projekto įgyvendinimo pabaigai, vadovaujantis atliktų investicijų specifikacijomis.
2	2.1.	EJRŽAF		CR 09	Plotas, kuriame vykdomi veiksmai, kuriais prisidedama prie geros aplinkos būklės, biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos, išsaugojimo ir atkūrimo (km ²)	km ²	0	2021	100	Paramos paraiška, duomenys pateikti su MP	Kai projektas (remtina veikla) daugiametis, rezultato rodiklio pasiekimas užskaitomas pradedant nuo pirmojo MP apmokėjimo.
2	2.1.	EJRŽAF		CR 10	Veiksmai, kuriais prisidedama prie geros aplinkos būklės, įskaitant gamtos atkūrimą, išsaugojimą, ekosistemų apsaugą, biologinę įvairovę, gyvūnų sveikatą ir gerovę (veiksmų skaičius)	vnt.	0	2021	80	Paramos paraiška, duomenys pateikti su metinėmis projekto įgyvendinimo ataskaitomis ir (arba) MP	Rodiklio reikmės pasiekimas skaičiuojamas kasmet, metinės reikšmės sumuojamos arba projekto įgyvendinimo pabaigai (kai įgyvendinimo trukmė iki 2 m.)

2	2.1.	EJRŽAF		CR 11	Socialinį tvarumą didinantys subjektai (subjektų skaičius)	vnt.	0	2021	5	Paramos paraiška, duomenys pateikti su MP	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigai
2	2.1.	EJRŽAF		CR 14	Inovacijos, kurioms sudarytos sąlygos (naujų produktų, paslaugų, procesų, verslo modelių ar metodų skaičius)	vnt.	0	2021	15	Paramos paraiška, duomenys pateikti su MP, užbaigto projekto ataskaitos, kai tokios teikiamos.	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigai, arba per tam tikrą metų skaičių nuo projekto pabaigos (jei taip nustatyta paraiškoje / paramos sutartyje (pagal teikiamas užbaigto projekto ataskaitas)
2	2.1.	EJRŽAF		CR 17	Subjektai, didinantys išteklių naudojimo efektyvumą gamybos ir (arba) perdirbimo veikloje (subjektų skaičius)	vnt.	0	2021	29	Paramos paraiška, duomenys pateikti su MP	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigai
2	2.1.	EJRŽAF		CR 21	Pateikti duomenų rinkiniai ir suteiktos konsultacijos (skaičius)	vnt.	0	2021	5	Paramos paraiška, duomenys pateikti su metinėmis projekto įgyvendinimo ataskaitomis ir (arba) MP	Rodiklio reikmės pasiekimas skaičiuojamas kasmet, metinės reikšmės sumuojamos arba projekto įgyvendinimo pabaigai (kai įgyvendinimo trukmė iki 2 m.)

2.2.1.3 Preliminarus programos išteklių (ES) suskirstymas pagal intervencinių priemonių rūšį (taikoma EJŖŽAF)

Prioriteto Nr.	Konkretus tikslas	Intervencinių priemonių rūšis	Kodas	Suma (EUR)
2	2.1.	Sąlygų ekonomiškai perspektyviems, konkurencingiems ir patraukliems žvejybos, akvakultūros ir perdirbimo sektoriams skatinimas	2	13 700 000
2	2.1.	Indėlis į poveikio klimatui neutralizavimą	3	1 000 000
2	2.1.	Neigiamo poveikio aplinkai mažinimas ir (arba) teigiamo poveikio didinimas ir prisidėjimas prie geros aplinkos būklės	1	12 700 000
2	2.1.	Gyvūnų sveikata ir gerovė	9	1 450 000

2.2.2. Konkretus tikslas – Skatinti žvejybos ir akvakultūros produktų prekybą, kokybę ir pridėtinę vertę, taip pat tų produktų perdirbimą

2.2.2.1. Fondų intervencinės priemonės

Įgyvendinamos veiklos (veiksmų rūšys + apibūdinimas kaip prisidės prie konkretaus tikslo ir makroekonominės ar jūros regiono strategijos kai aktualu) [8 000]

- Investicijos į žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimą.** Žvejybos įmonių sužvejotos produkcijos pirminis apdirbimas ir perdirbimas remiamas pagal 1.1. konkretų tikslą, o akvakultūros įmonių savo produkcijos pirminis apdirbimas ir perdirbimas remiamas pagal 2.1. konkretų tikslą, todėl įgyvendinant šį uždavinį bus remiamos MVI įmonės, kurių pagrindinė žuvininkystės veikla (vykdoma arba numatoma vykdyti) žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimas.

Programa remia šiuos veiksmus: investicijos į žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimo veiklas, pirmumą teikiant veikloms, kuriomis prisidedama prie energijos taupymo arba poveikio aplinkai mažinimo, įskaitant atliekų tvarkymo taikant žiedinės ekonomikos metodus; gerinamos saugos, higienos, sveikatos ir darbo sąlygos; sužvejojtų žuvų, kurios negali būti skirtos žmonėms vartoti, perdirbimo; šalutinių produktų, susidarančių pagrindinės perdirbimo veiklos metu, perdirbimo; ekologinės akvakultūros produktų perdirbimo.

Atsižvelgiant į 2 prioriteto nustatytą poreikį P9. Numatyti veiksmai prisidės prie aprūpinimo maistu (žuvininkystės produktais) saugumo, prisidedant prie Europos žaliojo kurso Nuo ūkio iki stalo strategijos ir atitinkamai BJRS tikslo padidinti gerovę įgyvendinimo.
- Gamintojų organizacijų veiklos skatinimas.** Parama teikiama pripažintų gamintojų organizacijų (GO) patvirtintų gamybos ir prekybos planų (GPP) rengimui ir įgyvendinimui.

Programa remia šiuos veiksmus: GPP rengimą ir įgyvendinimą, tame tarpe mokslinių ir techninių kampanijų rengimą ir vykdymą, siekiant pagerinti žinių, gerosios praktikos ir inovacijų sklaidą, dalyvavimą mugėse ir parodose, siekiant pagerinti GO narių produktų patekimą į rinką, dalyvavimą įgyvendinant maisto tvarumo (atsekamumo) schemas ir kitas priemones.

Atsižvelgiant į 2 prioriteto nustatytus poreikius: P8, P10. Numatyti veiksmai prisidės prie aprūpinimo maistu (žuvininkystės produktais), jo kokybės ir atsekamumo, tvarių tiekimo grandinių formavimo, prisidedant prie Europos žaliojo kurso Nuo ūkio iki stalo strategijos ir atitinkamai BJRS tikslo padidinti gerovę įgyvendinimo.

- **Rinkų priemonės (įskaitant skirtas geresniam atsekamumui ir kokybei užtikrinti).**

Programa remia šiuos veiksmus: žuvininkystės produktų gamintojų bendradarbiavimą įsitraukiant į vietinę maisto sistemą bei trumpas maisto teikimo grandines ir / arba tarptautines (kai aktualu) tiekimo grandines; žuvininkystės įmonių asociacijų dalyvavimą partnerystėse; produkcijos pristatymą tarptautinėse parodose, mugėse ir kituose viešiniuose renginiuose.

Atsižvelgiant į 2 prioriteto nustatytus poreikius: P8, P10. Numatyti veiksmai prisidės prie aprūpinimo maistu (žuvininkystės produktais), jo kokybės ir atsekamumo, tvarių tiekimo grandinių formavimo, prisidedant prie Europos žaliojo kurso Nuo ūkio iki stalo strategijos ir atitinkamai BJRS tikslo padidinti gerovę įgyvendinimo.

Pagrindinės tikslinės grupės

Žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbėjai atitinkantys MVI, žuvininkystės sektoriaus įmonių asociacijos ir pripažintos Gamintojų organizacijos.

Lygybės, įtraukties ir nediskriminavimo užtikrinimo veiksmai

Vykdamas numatytas veiklas bus siekiama užtikrinti lygybės, įtraukties ir nediskriminavimo principus. Veiksmai, užtikrinantys lygybės, įtraukties ir nediskriminavimo principų skatinimą, bus integruoti į projektų atranką (kai tai aktualu) nustatant, kad projektai, aktyviai prisidedantys prie principų įgyvendinimo, įgyja papildomą prioritetą.

Konkrečios tikslinės teritorijos, įskaitant planuojamą teritorinių priemonių naudojimą, bendruomenės inicijuotos vietos plėtros ar kitų teritorinių priemonių naudojimą

Visa Lietuva

Tarpregioniniai, tarpvalstybiniai ir tarptautiniai veiksmai

Bus remiamas dalyvavimas tarptautinėse parodose ir tarptautinėse partnerystėse, įsitraukimo į tarptautines tinklų grandines veiklų stiprinimas.

Planuojamas finansinių priemonių naudojimas

Numatoma naudoti tik subsidijas, atsižvelgiant į nedidelį veiklų „Investicijos į žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimą“ paramos biudžetą (SSGG nenustatyta, kad įmonės neatitinkančios MVI statuso susiduria su kreditavimo problemomis, todėl ir finansinių priemonių taikymui, siekiant jas remti, poreikio nėra). Kitos veiklos tiesiogiai pajamų negeneruoja, galimi pareiškėjai daugiausiai GO ir kitos žuvininkystės sektoriaus asociacijos nevykdančios ekonominės veiklos.

2.2.2.2 Rodikliai

Produkto rodiklis

Prioritetas	Konkretus tikslas	Fondas	Regiono kategorija	ID	Rodiklis [255]	Matavimo vienetas	Tarpinė reikšmė (2024 m.)	Siektina reikšmė (2029 m.)
2	2.1.	EJRŽAF		CO 01	Veiksmų skaičius	Vnt.	6	29

Rezultato rodikliai											
Pri orit eta s	Kon kret us tiksl as	Fondas	Regi ono kate gorij a	ID	Rodiklis [255]	Mata vimo viene tas	Pradinė reikšmė	Ataskai tiniai metai	Siektina reikšmė (2029 m.)	Duomenų šaltinis [200]	Pastabos [200]
2	2.2.	EJRŽA F		CR 01	Nauji gamybos pajėgumai (tonos per metus)	t/m.	0	2021	2200	Paramos paraišką (arba sprendimas dėl paramos skyrimo arba paramos sutartis), investicijų techninės specifikacijos, su MP pateikti atliktas investicijas pagrindžiantys dokumentai	Metinio potencialaus gamybos pajėgumo (tonomis) pokytis prieš ir po projekto įgyvendinimo (skaičiuojama tik žmonių maistui skirta gamyba). Pasiekimas nustatomas projekto įgyvendinimo pabaigai, vadovaujantis atliktų investicijų specifikacijomis
2	2.2.	EJRŽA F		CR 13	Suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimo veikla (veiksmų skaičius)	vnt.	0	2021	4	Paramos paraiška, duomenys pateikti su MP	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigai
2	2.2.	EJRŽA F		CR 16	Subjektai, kurie gauna naudos iš skatinimo ir informavimo veiklos (subjektų skaičius)	vnt.	0	2021	105	Paramos paraiška, duomenys pateikti su MP	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigai
2	2.2.	EJRŽA F		CR 17	Subjektai, didinantys išteklių naudojimo efektyvumą gamybos ir	vnt.	0	2021	4	Paramos paraiška, duomenys pateikti su MP	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas

					(arba) perdirbimo veikloje (subjektų skaičius)						projekto įgyvendinimo pabaigai
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	-----------------------------------

2.2.2.3 Preliminarus programos išteklių (ES) suskirstymas pagal intervencinių priemonių rūšį (taikoma EJŖŽAF)

Prioriteto Nr.	Konkretus tikslas	Intervencinių priemonių rūšis	Kodas	Suma (EUR)
2	2.2.	Sąlygų ekonomiškai perspektyviems, konkurencingiems ir patraukliems žvejybos, akvakultūros ir perdirbimo sektoriams skatinimas	2	6 110 000

2.3. Sąlygų tvariai mėlynajai ekonomikai pakrantės rajonuose ir salų bei sausumos vietovėse sudarymas ir žvejybos bei akvakultūros bendruomenių vystymosi skatinimas

2.3.1. Konkretus tikslas – Sudaryti sąlygas tvariai mėlynajai ekonomikai pakrantės rajonuose ir salų bei sausumos vietovėse ir skatinti žvejybos bei akvakultūros bendruomenių vystymąsi

2.3.1.1. Fondų intervencinės priemonės

Įgyvendinamos veiklos (veiksmų rūšys + apibūdinimas kaip prisidės prie konkretaus tikslo ir makroekonominės ar jūros regiono strategijos kai aktualu) [8 000]

- Skatinant, kad būtų parengtos kokybiškos, novatoriškos VPS, bei siekiant sustiprinti ŽRVVG gebėjimus parengti VPS bei pasirengti tinkamai administruoti VPS įgyvendinimą bus remiamas **Vietos plėtros strategijų (VPS) rengimas**.
Programa remia šiuos veiksmus: ŽRVVG mokymus, susijusius su VPS rengimu bei pasiruošimu ją administruoti, ŽRVVG teritorijos tyrimus (pvz. apklausas), susijusias su VPS rengimu, statistinės informacijos, reikalingos VPS rengti ir įgyvendinti, įsigijimus, viešųjų ryšių veiksmus, susijusius su ŽRVVG teritorijos gyventojų ir kitų asmenų (fizinį ir juridinių) įtraukimu į VPS rengimą ir ŽRVVG veiklos bei parengtos VPS viešinimą (pvz. darbinio pobūdžio informacinių renginių, susitikimų (ŽRVVG su teritorijos gyventojais, veikiančių įmonių, organizacijų, savivaldos, verslo atstovais ir pan.) organizavimą.
Atsižvelgiant į 3 prioriteto nustatytus poreikį P6. Veiksmai padės tinkamai parengti VPS ir pasirengti jų įgyvendinimui. Nuo VPS kokybės priklausys jos įgyvendinimo rezultatas bei indėlis prisidedant tiek prie konkretaus tikslo bei ES mėlynosios ekonomikos, Europos žaliojo kurso ES biologinės įvairovės ir Nuo ūkio iki stalo strategijų ir atitinkamai BJRS tikslų padidinti gerovę apsaugoti jūrą įgyvendinimo.
- Skatinant, kad būtų tinkamai užtikrinta bendruomenės inicijuotą vietos plėtra, remiant darnų vietos ekonomikos ir bendruomenių vystymąsi ir skatinant vietos bendruomenės geriau išnaudoti tvarios mėlynosios ekonomikos siūlomas galimybes, pasitelkiant aplinkos, kultūros, socialinius ir žmogiškuosius išteklius ir juos stiprinant bus remiamas **Vietos plėtros strategijų (VPS) įgyvendinimas**.

Programa remia šiuos veiksmus: 1) vietos projektų įgyvendinimą, įskaitant bendradarbiavimo veiklą ir jos rengimą, kuriais bus siekiama: plėsti turizmo ir rekreacijos paslaugas; skatinti ekologišką, autentišką, aukštos kokybės žuvis produktų, naujų bioekonomikos produktų, pasiūlos ir paklausos augimą; remti mokslo ir technologinę pažangą, kuri leistų plėtoti naujų bioproduktų gamybą, panaudojant vietos išteklius; naujų technologijų, įskaitant skaitmeninimą, tiek valdant partnerystes, tiek įgyvendinant vietos projektus, taikymą; konsultacijų ir mokymų platesnį prieinamumą; skatinti technologijų, leidžiančių švelninti klimato kaitą, tobulėjimą; skatinti žuvininkystės produkcijos gamintojų ir vartotojų tinklų kūrimą; 2) ŽRVVG atliekamą VPS valdymą, stebėseną ir vertinimą bei jos aktyvų taikymą (įskaitant suinteresuotų subjektų keitimosi informaciją palengvinimą (t. t. bendradarbiavimo veiksmai). Šiems veiksams skirta viešoji parama gali sudaryti iki 22 proc. nuo visos VPS įgyvendinimui skirtos viešosios paramos.

Atsižvelgiant į 2 prioriteto nustatytą poreikį P3 ir į 3 prioriteto nustatytus poreikius: P1, P2, P3, P4, P5. Numatoma, kad šie veiksmai padės pakrančių bendruomenėms atgaivinti arba pertvarkyti savo ekonomiką ir stiprinti tvarumą vietos lygmeniu, pragyvenimo šaltinių išsaugojimą derinant su jūrų išteklių atkūrimu, padės užtikrinti pakrančių bendruomenių socialinį atsparumą, skatins darbo vietų kūrimą ir atvers ekonomines galimybes išnaudoti ES mėlynosios ekonomikos potencialą, prisidės prie Europos žaliojo kurso ES biologinės įvairovės ir Nuo ūkio iki stalo strategijų ir atitinkamai BJRS tikslų padidinti gerovę apsaugoti jūrą įgyvendinimo.

Pagrindinės tikslinės grupės

(VPS) rengimas, įgyvendinimas ir bendradarbiavimo veiksmai – ŽRVVG

VPS vietos projektų įgyvendinimas – žvejai, akvakultūros gamintojai, žuvininkystės produktų perdirbimo sektorius, asmenys ir organizacijos, besidomintys žvejybos paveldu, užimtumo centrai, švietimo įstaigos, jaunimo organizacijos, vietos organizacijos, susijusios su socialine įtrauktimi, gyvenimo kokybe ir t. t., vietos savivalda, žuvininkystės sektoriaus organizacijos, jaunimo organizacijos .

Lygybės, įtraukties ir nediskriminavimo užtikrinimo veiksmai

Vykdamas numatytas veiklas bus siekiama užtikrinti lygybės, įtraukties ir nediskriminavimo principus. Investuojant į infrastruktūrą, kuriant naujus ar tobulinant esamus produktus bus laikomasi universalios dizaino principo. Žmonėms su negalia, moterims ir vyrams, skirtingoms socialinėms ir amžiaus (ypač atskirtą patiriančioms) grupėms, visos tikslines grupes atstovaujančioms organizacijoms (atitinkantiems iš anksto nustatytus vienodai taikomus reikalavimus) bus sudaromos vienodos galimybės įgyvendinti vietos projektus. Vykdamas veiklas numatoma skatinti kurti ir diegti tokius produktus ir paslaugas, kurie būtų pritaikyti įvairių bendruomenės grupių poreikiams (įskaitant negalią turinčius). Bus skatinamas vietos gyventojų įsidarbinimo galimybių didinimas, socialinės įtraukties skatinimas.

Konkrečios tikslinės teritorijos, įskaitant planuojamą teritorinių priemonių naudojimą, bendruomenės inicijuotos vietos plėtros ar kitų teritorinių priemonių naudojimą

Žuvininkystės regionai. Teritorijos tinkamos kurtis Žuvininkystės regionams atrinktos savivaldybių lygmeniu, vertinant rodiklių (žvejybos ir / ar akvakultūros įmonių skaičius, darbuotojų skaičius, sužvejotos ir / ar užaugintos žuvininkystės produkcijos apimtys, natūralių vandens telkinių plotas, nuo bendro teritorijos ploto, proc. ar žvejybos produktų iškrovimo vietų skaičius) skaitines reikšmes taip, kad būtų išryškintas vertinamų teritorijų identitetas (vadovaujantis 2020 m. atliktą išorės ekspertų

vertinimu „Paramos Lietuvos žvejybos ir akvakultūros regionų vietos plėtros strategijoms 2020–2027 m. įgyvendinti skyrimo ir paramos dydžio skaičiavimo metodika“). Išskiriami du Žuvininkystės regionų teritorijų tipai:

1. **Priekrantės teritorijos** – tai savivaldybės (Klaipėdos m., Klaipėdos r., Neringos, Palangos m. ir Šilutės r. savivaldybėse), kurios ribojasi su Baltijos jūros pakrante arba Kuršių mariomis, bei kurioje dominuoja su žvejybos verslu Baltijos jūros priekrantėje ir Kuršių mariose susijusios bendruomenės, labai smulkūs žvejybos verslai bei įrengta žvejybos produktų iškrovimui reikalinga infrastruktūra (teritorijoje veikia 10 žvejybos ir / ar akvakultūros įmonių, metinės sužvejotos ir / ar užaugintos žuvininkystės produkcijos apimtys 60 t).

Priekrantės teritorijose galės būti nustatomi vienos savivaldybės ribose ir / arba jungiantys kelias šio tipo savivaldybes Žuvininkystės regionai.

2. **Vidaus teritorijos** – tai savivaldybės **su dideliu rekreaciniu natūralių vandens išteklių potencialu** (Alytaus r., Ignalinos r., Molėtų r., Trakų r., Utenos r. ir Zarasų r. savivaldybės) arba **su išplėtotu akvakultūros sektoriumi** (Elektrėnų, Kazlų Rūdos, Kėdainių r., Kelmės r., Prienų r., Radviliškio r., Raseinių r., Šalčininkų r., Šiaulių r., Telšių r. ir Vilniaus r. savivaldybėse).

Vidaus teritorijose galės būti nustatomi vienos savivaldybės ribose ir / arba jungiantys kelias savivaldybes Žuvininkystės regionai. Vidaus teritorijos Žuvininkystės regionas turi atitikti šiuos reikalavimus:

- vandens telkiniais užimta teritorija turi sudaryti ne mažiau kaip 5 proc. regiono teritorijos ploto;
- plėtojama akvakultūra, verslinės žūklės įrankiais žvejojama ežeruose – teritorijoje veikia ne mažiau kaip 7 tokio tipo subjektai;
- darbuotojų skaičius dirbantys akvakultūros / verslinės žvejybos subjektuose – ne mažiau kaip 30 darbuotojų;
- per metus sugauta / užauginta ir realizuota ne mažiau kaip 300 t žuvininkystės produkcijos.

Tarpregioniniai, tarpvalstybiniai ir tarptautiniai veiksmai

Sprendžiant bendrus uždavinius ir saugant bendras gėrybes prasminga bendradarbiauti tarptautiniu ir tarpregioniniu mastu. Siekiant ES BJRS tikslo padidinti gerovę įgyvendinimo, skatinimas regionų bendradarbiavimas. Šalių siekis būti klestinčiu ir augančiu regionu pasauliniu mastu didins regiono konkurencinį pranašumą, o dalijimasis gerąja praktika bei sutelktomis pastangomis sprendžiant regionui aktualias problemas, užtikrins darnų ŽRVVG vystymąsi bei pažangą.

Planuojamas finansinių priemonių naudojimas

Numatoma naudoti subsidijas ir finansines priemones, atsižvelgiant į išankstinio (ex ante) vertinimo rezultatus

2.3.1.2 Rodikliai

Produkto rodiklis								
Prioritetas	Konkretus tikslas	Fondas	Regiono kategorija	ID	Rodiklis [255]	Matavimo vienetas	Tarpinė reikšmė (2024 m.)	Siektina reikšmė (2029 m.)
3	3.1.	EJRŽAF		CO 01	Veiksmų skaičius	Vnt.	22	195

Rezultato rodikliai											
Prioritetas	Konkretus tikslas	Fondas	Regiono kategorija	ID	Rodiklis [255]	Matavimo vienetas	Pradinė reikšmė	Ataskaitiniai metai	Siektina reikšmė (2029 m.)	Duomenų šaltinis [200]	Pastabos [200]
3	3.1.	EJRŽAF		CR 03	Sukurtos įmonės (subjektų skaičius)	vnt.	0	2021	10	Vietos projekto paraišką (arba sprendimas dėl paramos skyrimo arba sutartis), kartu su MP pateikta informacija, sutikrinta su viešaisiais registrais	BIVP atveju „sukurtos įmonės“ reiškia visas įmones užregistruotas ŽRVVG teritorijoje, atsiradusias tiesiogiai dėl pagal VPS įgyvendinimo vietos projekto; veikla neprivalo būti tiesiogiai susijusios su žuvininkystės, akvakultūros ar jūrų sektoriais.
3	3.1.	EJRŽAF		CR 06	Sukurtos darbo vietos (asmenų skaičius)	vnt.	0	2021	10	Vietos projekto paraišką, kartu su MP pateikta informacija, sutikrinta su viešaisiais registrais	Tiesiogiai dėl įgyvendinto vietos projekto sukurtos naujos darbo vietos. Pasiekimas vertinamas: 1) projekto įgyvendinimo pabaigai arba 2) lyginant metusėjusius prieš projekto įgyvendinimo pabaigos metus su pirmais

											metais po projekto įgyvendinimo pabaigos metų
3	3.1.	EJRŽAF		CR 07	Išsaugotos darbo vietos (asmenų skaičius)	vnt.	0	2021	14	Vietos projekto paraiška, kartu su MP pateikta informacija, sutikrinta su viešaisiais registrais	Tiesiogiai dėl įgyvendinto projekto išlaikytos esamos darbo vietos. Pasiekimas vertinamas: 1) projekto įgyvendinimo pabaigai arba 2) lyginant metusėjusius prieš projekto įgyvendinimo pabaigos metus su pirmais metais po projekto įgyvendinimo pabaigos metų
3	3.1.	EJRŽAF		CR 08	Naudą gaunantys asmenys (asmenų skaičius)	vnt.	0	2021	75	Paramos paraiška, kartu su MP pateikta informacija	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigai
3	3.1.	EJRŽAF		CR 10	Veiksmai, kuriais prisidedama prie geros aplinkos būklės, įskaitant gamtos atkūrimą, išsaugojimą, ekosistemų apsaugą, biologinę įvairovę, gyvūnų sveikatą ir gerovę (veiksmų skaičius)	vnt.	0	2021	11	Paramos paraiška, duomenys pateikti su metinėmis projekto įgyvendinimo ataskaitomis ir (arba) MP	Rodiklio reikmės pasiekimas skaičiuojamas kasmet, metinės reikmės sumuojamos arba projekto įgyvendinimo pabaigai (kai įgyvendinimo trukmė iki 2 m.)
3	3.1.	EJRŽAF		CR 11	Socialinių tvarumą didinantys subjektai	vnt.	0	2021	48	Paramos paraiška, duomenys pateikti su MP	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigai

					(subjektų skaičius)						
3	3.1.	EJRŽAF		CR 13	Suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimo veikla (veiksmų skaičius)	vnt.	0	2021	41	Paramos paraiška, duomenys pateikti su MP	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigai
3	3.1.	EJRŽAF		CR 14	Inovacijos, kurioms sudarytos sąlygos (naujų produktų, paslaugų, procesų, verslo modelių ar metodų skaičius)	vnt.	0	2021	25	Paramos paraiška, duomenys pateikti su MP, užbaigto projekto ataskaitos, kai tokios teikiamos.	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigai, arba per tam tikrą metų skaičių nuo projekto pabaigos (jei taip nustatyta paraiškoje / paramos sutartyje (pagal teikiamas užbaigto projekto ataskaitas)
3	3.1.	EJRŽAF		CR 16	Subjektai, kurie gauna naudos iš skatinimo ir informavimo veiklos (subjektų skaičius)	vnt.	0	2021	35	Paramos paraiška, duomenys pateikti su MP	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigai
3	3.1.	EJRŽAF		CR 17	Subjektai, didinantys išteklių naudojimo efektyvumą gamybos ir (arba) perdirbimo veikloje (subjektų skaičius)	vnt.	0	2021	20	Paramos paraiška, duomenys pateikti su MP	Rodiklio reikmės pasiekimas vertinamas projekto įgyvendinimo pabaigai

3	3.1.	EJRŽAF		CR 19	Veiksmai, kuriais siekiama gerinti valdymo gebėjimus (veiksmų skaičius)	vnt.	0	2021	110	Paramos paraiška, duomenys pateikti su metinėmis projekto įgyvendinimo ataskaitomis ir (arba) MP	Rodiklio reikmės pasiekimas skaičiuojamas kasmet, metinės reikmės sumuojamos arba projekto įgyvendinimo pabaigai (kai įgyvendinimo trukmė iki 2 m.)
3	3.1.	EJRŽAF		CR 21	Pateikti duomenų rinkiniai ir suteiktos konsultacijos (skaičius)	vnt.	0	2021	4	Paramos paraiška, duomenys pateikti su metinėmis projekto įgyvendinimo ataskaitomis ir (arba) MP	Rodiklio reikmės pasiekimas skaičiuojamas kasmet, metinės reikmės sumuojamos arba projekto įgyvendinimo pabaigai (kai įgyvendinimo trukmė iki 2 m.)

2.3.1.3 Preliminarus programos išteklių (ES) suskirstymas pagal intervencinių priemonių rūšį (taikoma EJRŽAF)

Prioriteto Nr.	Konkretus tikslas	Intervencinių priemonių rūšis	Kodas	Suma (EUR)
3	3.1.	BIVP parengiamieji veiksmai	13	220 000
3	3.1.	BIVP strategijos įgyvendinimas	14	10 062 000
3	3.1.	BIVP einamosios išlaidos ir aktyvus taikymas	15	2 838 000

2.4. Tarptautinio vandenynų valdymo stiprinimas ir saugių (sveikų), apsaugotų, švarių ir tvariai valdomų jūrų bei vandenynų užtikrinimas

2.4.1. Konkretus tikslas – Stiprinti tvarų jūrų bei vandenynų valdymą skatinant jūrų pažinimą, jūrų stebėjimą ir (arba) pakrančių apsaugos tarnybų bendradarbiavimą

2.4.1.1. Fondų intervencinės priemonės

Įgyvendinamos veiklos (veiksmų rūšys + apibūdinimas kaip prisidės prie konkretaus tikslo ir makroekonominės ar jūros regiono strategijos kai aktualu) [8 000]

<p>Parama pakrančių apsaugos funkcijas atliekančių institucijų bendradarbiavimas. Parama pakrančių apsaugos funkcijas atliekančių institucijų efektyvesniam bendradarbiavimui, apsaugos funkcijoms kartu naudojamos infrastruktūros gerinimui, bei įrangos ir priemonių įsigijimui.</p> <p><i>Programa remia šiuos veiksmus:</i> bendro patruliavimo standartinių procedūrų (laivo saugumas / gyvybingumas / išsigelbėjimas / paieška ir gelbėjimas / kitų laivų bendras inspektavimas (tikrinimas) jūroje) sukūrimas ir pritaikymas praktiniams atvejams; bendrų operacijų/pratybų (įskaitant regioninių lygmeniu)</p>
--

organizavimas ir bendrų ilgalaikių patruliavimų vykdymas (įskaitant reikalingų priemonių įsigijimą); bendrai naudojamos infrastruktūros sąlygų gerinimas; kitos veiklos skirtos geresniam PAFI bendradarbiavimui užtikrinti.
Atsižvelgiant į 4 prioriteto nustatytus poreikius: P3, P2, P3, P4, P5, P6, P7. Numatyti veiksmai prisidės prie jūrų saugumo ir atitinkamai BJRS tikslo tikslo apsaugoti jūrą įgyvendinimo.

Pagrindinės tikslinės grupės

Parama pakrančių apsaugos funkcijas atliekančios institucijos

Lygybės, įtraukties ir nediskriminavimo užtikrinimo veiksmai

Vykdamas numatytas veiklas bus siekiama užtikrinti lygybės, įtraukties ir nediskriminavimo principus.

Konkrečios tikslinės teritorijos, įskaitant planuojamą teritorinių priemonių naudojimą, bendruomenės inicijuotos vietos plėtros ar kitų teritorinių priemonių naudojimą

Lietuvos teritoriniai vandenys, pakrantės

Tarpreigioniniai, tarpvalstybiniai ir tarptautiniai veiksmai

Operacijų / pratybų vykdymas regioniniu lygmeniu kartu su Baltijos jūros regiono šalimis. Infrastruktūros pritaikymas priimti EFCA/EMSA/Frontex ir kitų šalių PAFI laivus,

Planuojamas finansinių priemonių naudojimas

Netaikoma.

2.4.1.2 Rodikliai

Produkto rodiklis								
Prioritetas	Konkretus tikslas	Fondas	Regiono kategorija	ID	Rodiklis [255]	Matavimo vienetas	Tarpinė reikšmė (2024 m.)	Siektina reikšmė (2029 m.)
4	4.1.	EJRŽAF		CO 01	Veiksmų skaičius	Vnt.	0	3

Rezultato rodikliai

Prioritetas	Konkretus tikslas	Fondas	Regiono kategorija	ID	Rodiklis [255]	Matavimo vienetas	Pradinė reikšmė	Ataskaitiniai metai	Siektina reikšmė (2029 m.)	Duomenų šaltinis [200]	Pastabos [200]
4	4.1.	EJRŽAF		CR 13	Suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimo veikla (veiksmų skaičius)	vnt.	0	2021	6	Paramos paraiška, duomenys pateikti su metinėmis projekto įgyvendinimo ataskaitomis ir (arba) MP	Rodiklio reikmės pasiekimas skaičiuojamas kasmet, metinės reikšmės sumuojamos arba projekto įgyvendinimo pabaigai (kai įgyvendinimo trukmė iki 2 m.)

2.4.1.3 Preliminarus programos išteklių (ES) suskirstymas pagal intervencinių priemonių rūšį (taikoma EJRF)

Prioriteto Nr.	Konkretus tikslas	Intervencinių priemonių rūšis	Kodas	Suma (EUR)
4	4.1.	Jūrų stebėjimas ir saugumas	12	2 620 000

3. Finansavimo planas

3.1. Perkėlimai ir įnašai (Taikoma tik programų pakeitimams pagal BNR 10 ir 21 straipsnius)

☐ Programos pakeitimas, susijęs su BNR 10 straipsniu (įnašas į „InvestEU“)
☐ Programos pakeitimas, susijęs su BNR 21 straipsniu (perkėlimai į priemones, tiesiogiai arba netiesiogiai valdomas pasidalijamojo valdymo fondu)

3.2. Finansiniai asignavimai pagal metus (automatiškai pagal EMFAF V priedą)

Fondas	Regiono kategorija	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Iš viso
EMFF	N/A	7.484.030	9.996.101	9.601.315	9.193.636	8.153.481	8.312.155	8.442.859	61.183.577

3.3. Visi finansiniai asignavimai pagal fondą ir nacionalinis įnašas

Prioritetas	Konkretus tikslas (EJRŽAF reglamente nustatyta nomenklatūra)	Sjungos paramos skaičiavimo pagrindas	Sjungos įnašas		Nacionalinis viešasis įnašas	Iš viso	Bendro finansavimo norma*
			Sjungos įnašas be techninės paramos pagal BNR 36 straipsnio 5 dalį	Sjungos įnašas techninei paramai finansuoti pagal BNR 36 straipsnio 5 dalį			
1 prioritetas	1.1.1	Viešasis	5 103 000	306 180	2 318 220	7 727 400	70%
	1.1.2	Viešasis	-		-	-	0%
	1.2	Viešasis	126 000	7 560	57 240	190 800	70%
	1.3	Viešasis	2 315 356	138 921	1 051 833	3 506 110	70%
	1.4	Viešasis	10 402 000	624 120	4 725 480	15 751 600	70%
	1.6	Viešasis	4 284 000	257 040	1 946 160	6 487 200	70%

Prioritetas	Konkretus tikslas (EJRŽAF reglamente nustatyta nomenklatūra)	Sjungos paramos skaičiavimo pagrindas	Sjungos įnašas		Nacionalinis viešasis įnašas	Iš viso	Bendro finansavimo norma*
			Sjungos įnašas be techninės paramos pagal BNR 36 straipsnio 5 dalį	Sjungos įnašas techninei paramai finansuoti pagal BNR 36 straipsnio 5 dalį			
2 prioritetas	2.1	Viešasis	20 195 000	1 211 700	9 174 300	30 581 000	70%
	2.2	Viešasis	4 277 000	256 620	1 942 980	6 476 600	70%
3 prioritetas	3.1	Viešasis	9 184 000	551 040	4 172 160	13 907 200	70%
4 prioritetas	4.1	Viešasis	1 834 000	110 040	833 160	2 777 200	
Techninė parama (BNR 37 straipsnis)	5.1	Viešasis	-	-	-	-	-

4. Reikiamos sąlygos

Nuoroda: BNR 22 straipsnio 3 dalies i punktas

Reikiamos sąlygos	Fondas	Konkretus uždavinys	Reikiamos sąlygos įvykdymas	Kriterijai	Kriterijų tenkinimas	Nuoroda į atitinkamus dokumentus	Pagrindimas
Horizontalios reikiamos sąlygos							
1. Veiksmingi viešųjų pirkimų rinkos stebėsenos mechanizmai			Taip	Įdiegti stebėsenos mechanizmai, taikomi visoms viešosioms sutartims ir jų skyrimui pagal fondus laikantis Sąjungos viešųjų pirkimų teisės aktų. Tuo reikalavimu numatoma: 1. tvarka, kuria užtikrinamas veiksmingų ir patikimų duomenų apie viešųjų pirkimų procedūras, kurių vertė viršija Sąjungos nustatytas ribas, rinkimas laikantis ataskaitų teikimo pareigų pagal Direktyvos 2014/24/ES 83 ir 84 straipsnius ir	Taip	Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (VPI): • 96 str. (Perkančiųjų organizacijų registracija ir pirkimų ataskaitos) • 98 str. (Pirkimų stebėsenos ataskaita) Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ir pašto paslaugų srityse perkančiųjų subjektų įstatymas (PI): • 102 str. (to paties tipo norma kaip VPI) • 104 str. (to paties tipo norma kaip VPI)	VPI 96 str. Ir PI 102 str. nustato reikalavimą pateikti pirkimo procedūrų ataskaitas ir baigtinį sąrašą atveju, kai tokios ataskaitos neteikiamos, taip pat nustato prievolę teikti metines pirkimų ataskaitas. VPI 98 str. Ir PI 104 str. Nustato reikalavimą parengti ir pateikti pirkimų stebėsenos ataskaitą Europos Komisijai. Stebėsenos ataskaita teikiama pagal Europos Komisijos nustatytą formą ir viešai prieinama adresu: http://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/Prkimu_stebesenos_ataskaita_2017_m.pdf

				Direktyvos 2014/25/ES 99 ir 100 straipsnius;			
				2. tvarka, kuria užtikrinama, kad duomenys apima bent šiuos aspektus: a) konkurencijos kokybę ir intensyvumą: konkursą laimėjusių dalyvių pavadinimus, pradinių konkurso dalyvių skaičių ir sutarties vertę;	Taip	Igyvendinamasis teisės aktas – Viešųjų pirkimų ir pirkimų ataskaitų rengimo ir teikimo tvarkos aprašas	Šis teisės aktas nustato pareigą pateikti informaciją, nurodytą Direktyvos 2014/24/ES 84 str. ir Direktyvos 2014/24/ES 100 str. Pateikiama informacija apima visus aspektus, išvardintus šios formos stulpelyje „Kriterijai“. Procedūrų ataskaitos viešai prieinamos adresu: https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/ReportsOrProtocol
				b) informaciją apie galutinę kainą užbaigus procedūrą ir apie MVĮ, kaip tiesioginių konkurso dalyvių, dalyvavimą, kai nacionalinės sistemos teikia tokią informaciją;	Taip	Pareigos teikti informaciją apie galutinę sutarties kainą, ja įvykdžius, nėra, tačiau sudarytos sutarties vertė nurodoma perkančiajai organizacijai skelbiant ataskaitas, skelbimus apie pirkimo sutarties sudarymą, skelbiant sudarytas sutartis sutarčių registre. Informacija apie MVĮ kaip tiesioginius pirkimo dalyvius surenkama per Europos bendrąjį viešųjų pirkimų dokumentą – tiekėjai pažymi aktualų laukelį pildydami EBVPD: https://ebvpd.eviesiejipirkimai.lt/esp-web/filter?lang=en (II dalis: Informacija apie tiekėją). Atitinkamai, ši informacija vėliau pateikiama perkančiųjų organizacijų skelbimuose apie sudarytas sutartis tuo atveju, kai pirkimo vertė viršija tarptautinio pirkimo vertę.	Tiekėjas atsako į klausimą „Ar tiekėjas yra labai maža, maža ar vidutinė įmonė?“ pažymėdamas „Taip“ arba „Ne“.

			<p>3. tvarka, kuria užtikrinama, kad kompetentingos nacionalinės institucijos stebėtų ir analizuotų duomenis pagal</p> <p>Direktyvos 2014/24/ES 83 straipsnio 2 dalį ir</p> <p>Direktyvos 2014/25/ES 99 straipsnio 2 dalį;</p>	Taip	<p><u>Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (VPI):</u></p> <p>-VPI 95 str. 1 d. 5 p. (pareiga Viešųjų pirkimų tarnybai rinkti, kausti ir analizuoti informaciją apie pirkimus, sudarytas pirkimų sutartis, preliminariąsias sutartis ir pirkimo sutarčių įvykdymo rezultatus, pirkimų ginčus, nustatytus pirkimų tvarkos pažeidimus ir pirkimų praktikoje pasitaikančias problemas. Šią informaciją, išskyrus konfidencialią informaciją, skelbti Viešųjų pirkimų tarnybos interneto svetainėje ir (arba) Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje ir teikti Europos Komisijai, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms);</p> <p>-VPI 95 str. 1 d. 6 p. (pareiga Viešųjų pirkimų tarnybai analizuoti ir vertinti pirkimų sistemą, o pastebėjus jos trūkumų, rengti ir šio įstatymo 92 straipsnio 1 dalyje nurodytai ministerijai (<i>Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai</i>) teikti pasiūlymus, kaip ją tobulinti).</p>	<p>Pažymėtina, kad atsižvelgiant į pirkimų praktikos problemas ir aktualijas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nurodoma problematika ir teikiami konkretūs siūlymai LR EIM, Lietuvos Respublikos Seimo komitetams, kompetentingoms institucijoms (ministerijoms ir kt.); • Atliekamos teminės viešųjų pirkimų analizės ir apžvalgos: http://vpt.lrv.lt/lt/statistika-ir-analize; • Organizuojami mokymai, rengiama mokomoji ir metodinė medžiaga (gairės, informaciniai pranešimai, dažniausiai užduodami klausimai, kt.). • Siekiant efektyviau organizuoti viešuosius pirkimus ir užtikrinti didesnę konkurenciją pirkimuose, įgyvendinamas Viešųjų pirkimų profesionalumo stiprinimo planas, pagal kurį yra rengiamos rekomenduojamos pirkimų specialistų mokymo programos, mokymų medžiaga ir nuotolinio mokymo moduliai. • Įgyvendinus Viešųjų pirkimų profesionalumo stiprinimo planą, numatoma, kad į Viešųjų pirkimų mokymo programas bus įtrauktos temos dėl strateginių (žaliųjų, inovatyvių, socialiai atsakingų) viešųjų pirkimų organizavimo, rinkos tyrimų, techninių specifikacijų rengimo, pasiūlymų vertinimo ir pan., kurios yra reikalingos siekiant efektyviau organizuoti viešuosius pirkimus ir užtikrinti didesnę konkurenciją pirkimuose. Taip pat rengiamos naudingos metodologinės priemonės, ieškoma sprendimų, kaip motyvuoti perkančiąsias organizacijas ir pirkimų specialistus pirkimus atlikti efektyviau.
--	--	--	--	------	--	--

				4. tvarka, pagal kurią analizės rezultatai skelbiami viešai pagal Direktyvos 2014/24/ES 83 straipsnio 3 dalį ir Direktyvos 2014/25/ES 99 straipsnio 3 dalį;	Taip	Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (VPI): - 98 str. (Pirkimų stebėsenos ataskaita) Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ir pašto paslaugų srityse perkančiųjų subjektų įstatymas (PI): - 104 str. (to paties tipo norma kaip VPI)	VPI 98 str. Ir PI 104 str. nustato reikalavimą parengti ir pateikti pirkimų stebėsenos ataskaitą Europos Komisijai. Stebėsenos ataskaita teikiama pagal Europos Komisijos nustatytą formą ir viešai prieinama adresu: http://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/Pirkimu_stebesenos_ataskaita_2017_m.pdf
				5. tvarka, kuria užtikrinama, kad kompetentingoms nacionalinėms įstaigoms būtų pateikiama visa informacija, liudijanti apie įtariamus viešųjų pirkimų klastojimo atvejus, pagal Direktyvos 2014/24/ES 83 straipsnio 2 dalį ir Direktyvos 2014/25/ES 99 straipsnio 2 dalį.	Taip	Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (VPI): - 95 str. 2 d. 8 p. (Viešųjų pirkimų tarnybos teisė nustatius VPI pažeidimus ar galimus Konkurencijos įstatymo pažeidimus, korupcijos apraiškas ar dokumentų klastojimą, medžiagą tolesniam tyrimui perduoti teisėsaugos institucijoms ar kitoms valstybės institucijoms nagrinėti pagal kompetenciją). Taigi, jei atlikdama pirkimų analizę ar vertinimus Viešųjų pirkimų tarnyba pastebėtų požymius, leidžiančius spręsti, kad egzistuoja konkurenciją ribojantys susitarimai, apie tai būtų pranešama Konkurencijos tarybai.	2017 m. vasarį Viešųjų pirkimų tarnyba, Specialiųjų tyrimų tarnyba ir Konkurencijos taryba pasirašė trišalę bendradarbiavimo sutartį, kuri leidžia efektyviau išnaudoti institucijų potencialą suteikiant tarpusavio ekspertinę pagalbą bei dalinantis reikšminga informacija atliekant tyrimus dėl korupcijos, viešųjų pirkimų pažeidimų ir konkurenciją ribojančių susitarimų viešuosiuose pirkimuose, taip pat keliant institucijų darbuotojų kvalifikaciją: https://vpt.lrv.lt/lt/naujienos/pasirasyta-trisale-bendradarbiavimo-sutartis Be kita ko, perkančiosios organizacijos gali ir savarankiškai pranešti kompetentingai institucijai – Konkurencijos tarybai – apie įtariamus konkurenciją ribojančių susitarimų atvejus.
2. Veiksmingo valstybės pagalbos taisyklių taikymo priemonės ir gebėjimai			Taip	Vadovaujančiosios institucijos turi priemonių ir yra pajėgios patikrinti, ar laikomasi valstybės pagalbos taisyklių: 1. sunkumų patiriančių įmonių ir įmonių, kurioms taikomas	Taip	Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos interneto svetainėje: www.bankrotodep.lt Juridinių asmenų registro nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407:	Įgyvendinančiosios institucijos vidinėse procedūrose yra nusistačiusios kriterijus pagal kuriuos yra vertinama, ar įmonė yra sunkumų patirianti. Jeigu įmonė yra priskiriama labai mažai, mažai ar vidutinei ir ji veikia trumpiau negu 3 metus, tokia įmonė nelaikoma sunkumų patiriančia. Toliau tikrinama, ar įmonei nėra iškelta bankroto, restruktūrizacijos byla, arba jau įvykęs bankrotas. Tai galima patikrinti Audito,

				reikalavimas grąžinti lėšas, atveju;		https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.9E302593CE80/asr	<p>apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos interneto svetainėje, kur skelbiama informacija apie bankrutuojančias ir restruktūrizuojamas įmones (tikrinama įvedus įmonės pavadinimą į laukelį „Ieškoti pagal frazę“). Jei minėtoje svetainėje randama vertinama įmonė, ji yra pripažįstama sunkumų patiriančia.</p> <p>Jei ne, tolimesnis vertinimas priklauso nuo įmonės teisinės formos ir dydžio. Įmonės turi pateikti balanso formas ir kai kuriais atvejais kitas finansinės atskaitomybės formas. Vertinami tik Juridinių asmenų registrai pateikti metinių finansinių ataskaitų rinkiniai (jei taikoma pagal Juridinių asmenų registro nuostatų 120 punktą).</p>
				2. naudojantis galimybe valstybės pagalbos klausimais konsultuotis su vietos ar nacionalinių subjektų valstybės pagalbos ekspertais ir gauti jų gaires.	Taip	<p>„Valstybės pagalbos priemonės ir nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos priemonės ekspertizės atlikimo, išvadų ir rekomendacijų teikimo, pranešimų apie valstybės pagalbą ir kitos informacijos, susijusios su valstybės pagalba, pateikimo Europos Komisijai taisyklės“, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 6 d. nutarimu Nr. 1136:</p> <p>https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.E01B0C98E737/asr</p> <p>LR konkurencijos įstatymas: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.B8B6AFC2BFF1/asr</p> <p>LR viešojo administravimo įstatymas:</p>	<p>Pagal Valstybės pagalbos priemonės ir nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos priemonės ekspertizės atlikimo, išvadų ir rekomendacijų teikimo, pranešimų apie valstybės pagalbą ir kitos informacijos, susijusios su valstybės pagalba, pateikimo Europos Komisijai taisyklių (toliau – Taisyklės) 5 punktą, pagalbos teikėjas parengtą nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos ar valstybės pagalbos projektą turi pateikti Konkurencijos tarybai pagalbos priemonės ekspertizei atlikti. Konkurencijos taryba, atlikusi pagalbos priemonės ekspertizę, pagalbos teikėjui pateikia išvadą ir rekomendacijas.</p> <p>Pagal Taisyklių 7 punktą, Konkurencijos taryba taip pat turi teisę savo iniciatyva atlikti valstybės pagalbos priemonių ar teisės aktų projektų, dėl kurių atitikties Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1</p>

						https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.0BDFFD850A66/asr	<p>dalyje nustatytiems valstybės pagalbos kriterijams kyla abejonių, ekspertizę.</p> <p>Pagal Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 55 straipsnio 1 dalį, Konkurencijos taryba yra koordinuojanti institucija valstybės pagalbos, kuriai taikomos Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklės, klausimais. Įgyvendindama šias savo funkcijas, Konkurencijos taryba ne tik atlieka teisės aktų projektų ekspertizę, bet ir teikia valstybės pagalbos teikėjams išvadas ir rekomendacijas (kaip tai numatyta Konkurencijos įstatymo 55 straipsnio 2 dalyje). Konsultacijas valstybės pagalbos klausimais Konkurencijos taryba teikia vadovaudamasi minėtomis Konkurencijos įstatymo nuostatomis ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatomis.</p> <p>Įgyvendindama konsultavimo funkciją, Konkurencijos taryba 2019 metais vedė 4 mokymus valstybės pagalbos temomis ir turėjo 42 tarpinstitucinius susitikimus, kurių metu patarinėjo valstybės pagalbos klausimais.</p>
3. Veiksmingas Pagrindinių teisių chartijos taikymas ir įgyvendinimas				Įdiegti veiksmingi mechanizmai siekiant užtikrinti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) laikymąsi, be kita ko:		<p>Naujojo laikotarpio Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių priedų projektas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - būsima projekto paraiškos forma (pvz., prie pareiškėjo deklaracijos); - arba kvietimas ir projektų finansavimo sąlygos - Metodiniai nurodymai vertintojams dėl projektų atitikties bendriesiems reikalavimams. 	<p>Siūlymas naujame finansavimo laikotarpyje papildyti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - būsima projekto paraiškos formą teiginiu, kad projekte numatytos finansuoti veiklos atitinka ES pagrindinių teisių chartijos nuostatas dėl orumo, laisvės, lygybės, solidarumo, pilietinių teisių ir teisingumo <p>https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0723(01)&from=EN</p> <p>Arba vietoje to, komunikuoti kvietime ir sąlygose dėl reikalavimo atitikti ES pagrindinių teisių chartijos nuostatas.</p>

				<p>programomis ir jų įgyvendinimu laikomasi atitinkamų Chartijos nuostatų;</p>			<p>- Vertintojai atlikdami paraiškos vertinimą įvertina ar paraiška atitinka ES pagrindinių teisų chartijos nuostatas.</p>
				<p>2. tvarka, pagal kurią stebėsenos komitetui pranešama apie atvejus, kai fondais remiamais veiksmais nesilaikoma Chartijos, ir apie su Chartija susijusius skundus, pateiktus laikantis tvarkos, nustatytos pagal 69 straipsnio 7 dalį.</p>		<p>Papildytos naujo laikotarpio Stebėsenos komiteto darbo reglamento nuostatos.</p>	<p>Siūlymas papildyti naujo laikotarpio Stebėsenos komiteto darbo reglamento nuostatas dėl metinių ataskaitų teikimo: tais atvejais, kai nustatomi neatitikimai Europos Sąjungos pagrindinių teisų chartijos nuostatomis, šie atvejai pristatomi su metinėmis ataskaitomis per Stebėsenos komiteto posėdį kartą per metus.</p>
<p>4. Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos (JT NTK) įgyvendinimas ir taikymas pagal Tarybos sprendimą 2010/48/EB</p>				<p>Įdiegta nacionalinė sistema, skirta JT NTK įgyvendinimui užtikrinti. Ją sudaro:</p> <p>1. tikslai su išmatuojamais siekiniais, duomenų rinkimo ir stebėsenos mechanizmai;</p>		<p>2018 m. gruodžio 11 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 1, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 151 straipsniu įstatymas (toliau – Įstatymas). Įstatymas įsigaliojo 2019 m. liepos 1 d. ir juo buvo įkurta Žmonių su negalia teisių stebėsenos komisija prie Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos (toliau – Komisija).</p>	<p>Pagal Lygių galimybių įstatymo 151 straipsnio 1 dalies nuostatas, Komisija, veikdama pagal lygių galimybių kontrolieriaus patvirtintus nuostatus, atlieka Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimo stebėseną. Komisija nėra juridinis asmuo. Pagal 151 straipsnio 2 dalies nuostatas, Komisiją sudaro 5 nariai, iš jų 4 yra neįgaliųjų asociacijų atstovai ir vienas Tarnybos atstovas. Per lygių galimybių kontrolieriaus nustatytą terminą ir jo nustatyta tvarka kandidatus į Komisiją siūlo neįgaliųjų asociacijos bendru sutarimu. Neįgaliųjų asociacijos, teikdamos Komisijos narių kandidatūras, turi užtikrinti, kad būtų proporcingai atstovaujami neįgaliųjų, atsižvelgiant į negalios pobūdį ir įvairovę, ir jų interesams atstovaujančių neįgaliųjų asociacijų, atsižvelgiant į veiklos sritį, interesai.</p>

						<p>Pagal Lygių galimybių įstatymo 151 straipsnio 8 dalies nuostatas, atlikdama Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimo stebėseną, Komisija atlieka šias funkcijas: nuolat tikrina, kaip įgyvendinama Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencija (1 punktas); Lietuvos Respublikos Seimui, Lietuvos Respublikos Vyriausybei, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, lygių galimybių kontrolieriui bei kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims, kitoms organizacijoms ir jų padaliniais teikia rekomendacijas dėl Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimo (2 punktas); rengia Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimo stebėsenos ataskaitas (3 punktas).</p>
			2. tvarka, kuria užtikrinama, kad prieinamumo politika, teisės aktai ir standartai būtų tinkamai atspindėti rengiant ir įgyvendinant programas;		<p>Naujojo laikotarpio Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių priedų projektas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - būsima projekto paraiškos forma (pvz., prie pareiškėjo deklaracijos); - arba kvietimas ir projektų finansavimo sąlygos <p>Metodiniai nurodymai vertintojams dėl projektų atitikties bendriesiems reikalavimams</p>	<p>siūlymas naujame finansavimo laikotarpyje papildyti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - būsima projekto paraiškos formą teiginiu, kad projekte numatytos finansuoti veiklos atitinka JT neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatas. <p>Arba vietoje to, komunikuoti kvietime ir sąlygose dėl reikalavimo atitikti JT neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatas.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vertintojai atlikdami paraiškos vertinimą įvertina ar paraiška atitinka JT neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatas.
			3. tvarka, pagal kurią stebėsenos komitetui pranešama apie atvejus, kai fondais remiamais veiksmais nesilaikoma JT		<p>Papildytos naujo laikotarpio Stebėsenos komiteto darbo reglamento nuostatos</p>	<p>Siūlymas papildyti naujo laikotarpio Stebėsenos komiteto darbo reglamento nuostatas dėl metinių ataskaitų teikimo: tais atvejais, kai nustatomi neatitikimai JT neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatoms, šie atvejai pristatomi su metinėmis ataskaitomis per Stebėsenos komiteto posėdį kartą per metus.</p>

				NTK, ir apie su JT NTK susijusius skundus, pateiktus laikantis tvarkos, nustatytos pagal 69 straipsnio 7 dalį.			
--	--	--	--	--	--	--	--

5. Programos institucijos

Nuoroda: BNR 22 straipsnio 3 dalies k punktas ir 71 bei 84 straipsniai

Programos institucijos			
Programos institucijos	Institucijos pavadinimas [500]	Kontaktinis asmuo [200]	E. paštas [200]
Vadovaujančioji institucija	Žemės ūkio ministerija	Donatas Dudutis	donatas.dudutis@zum.lt
Audito institucija	Žemės ūkio ministerija	Artūras Ugenskas	arturas.ugenskas@zum.lt
Komisijos išmokas gaunantis subjektas	Finansų ministerija	Audrius Želionis	audrius.zelionis@finmin.lt
Kai taikytina, subjektas ar subjektai, kurie gauna Komisijos išmokas tais atvejais, kai teikiama techninė parama pagal BNR 36 straipsnio 5 dalį	Finansų ministerija	Audrius Želionis	audrius.zelionis@finmin.lt
Apskaitos funkcijos vykdytojas tais atvejais, kai ši funkcija patikima ne vadovaujančiajai institucijai, o kitam subjektui	Nacionalinė mokėjimo agentūra prie ŽŪM	Vitalija Zumeriene	vitalija.zumeriene@nma.lt

6. Partnerystė

[10 000] Nuoroda: Nuoroda: BNR 22 straipsnio 3 dalies h punktas

Partnerystė yra vienas svarbiausių ES sanglaudos politikos įgyvendinimo principų, kuriam skiriamas ypatingas dėmesys tiek ES, tiek nacionaliniu lygiu.

Pažymėtina, kad planuojant, įgyvendinant, stebint ir vertinant Programos įgyvendinimą, partnerystė grindžiama šiais principais:

- **Atvirumo** – gali dalyvauti visų institucinių lygių ar visuomenės grupių atstovai;
- **Įtraukimo** – partneriai įtraukiami į visus Programos įgyvendinimo etapus;
- **Skaidrumo** – partneriams pateikiama visa reikalinga informacija;
- **Efektyvumo** – partneriai į Programos įgyvendinimą įtraukiami pagal savo kompetencijas, laiku, jiems tinkamomis formomis ir dėl esminių klausimų;
- **Tarpusavio atsakomybės** – partnerystė grindžiama abipusiu pasitikėjimu ir įsipareigojimu maksimaliai efektyvaus ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimo.

Partnerystės principas, kitaip nei kiti horizontalūs principai, nėra sukoncentruotas į tam tikrų tematinę iššūkių sukeltų problemų sprendimą. Partnerystė veikiau yra būdas pasiekti geresnio Programos įgyvendinimo proceso ir rezultatų. Šio principo įgyvendinimu siekiama pasiekti teigiamų rezultatų trijuose lygmenyse:

- **Sistemių lygiu.** Partnerystė sisteminiu lygiu padeda praskaidrinti ir palengvinti sprendimų priėmimo procesą; sustiprinti institucijų administracinius gebėjimus, tarpinstitucinį koordinavimą ir bendradarbiavimą.

- **Programiniu lygiu.** Šiame lygmenyje taikomas partnerystės principas padeda padidinti Programos efektyvumą, stebėseną ir vertinimą; programų įgyvendinimo etape atsiranda galimybė greičiau priimti kokybiškus sprendimus.

- **Projektų lygiu.** Projektų lygiu įgyvendinamas partnerystės principas padeda išlaikyti tęstinį projektų aktualumą, sąsajas su nacionalinėmis ir ES politikomis. Taip pat jo taikymas padeda formuoti formalius ir neformalius tinklus informacijos apsaugai, įdėti daugiau pastangų dėl projektų sėkmės.

Partnerystės principo įgyvendinimas vykdomas atsižvelgiant į <partnerystės kodeksas>. Kuriuo vadovaujama tiek rengiant Veiksmų programą tiek bus vadovaujama įgyvendinant Veiksmų programą. Skaidriai ir efektyviai partnerystei užtikrinti įgyvendinant Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014-2020 m. veiksmų programą buvo parengtos ir patvirtintos <ministro įsakymas>. Analogiškas aprašas numatomas parengti ir patvirtinti Veiksmų programos įgyvendinimui. Jame aptariamos partnerių galimybės dalyvauti sprendimų priėmimo procese: nurodomi partnerių atrankos principai ir kriterijai, pristatomos partnerystės formos, partnerių teisės ir pareigos.

Siekiant kuo geresnio ir efektyvesnio valdžios institucijų ir socialinių ekonominių partnerių bendradarbiavimo ir partnerystės principo <....>.

2019 m. atliktas <tarpinis vertinimas> nagrinėjo kaip laikomasi partnerystės principo įgyvendinant minėtą programą ir nustatė, kad partnerystės principas įgyvendinant veiksmų programą buvo taikomas iš dalies efektyviai, tačiau reikia tam tikrų palaikymo ir aktyvinimo priemonių.

Pradedant planuoti naujojo laikotarpio Veiksmų programos remiamas investicijas, socialiniai ir ekonominiai partneriai buvo įtraukti į parengiamuosius programavimo darbus. Atitinkamai nuo svarstomų klausimų buvo kviečiami ekonominiai ir socialiniai partneriai, atstovaujantys tam tikrus žuvininkystės ar viešosios politikos sektorius; miestų ir savivaldybių atstovai, atitinkamos institucijos, atstovaujančios pilietinei visuomenei, aplinkos apsaugos sritį; organizacijos, atsakingos

už lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimą. Šiuose susitikimuose (apklausose) buvo konsultuojamasi dėl būsimų investicinių prioritetų ir kryptių žuvininkystės sektoriuose. Nuo 2019 m. spalio mėn. pradėtos organizuoti viešos diskusijos su žuvininkystės sektoriaus atstovais, ekonominiais-socialiniais partneriais, mokslo bendruomene, taip pat suinteresuotų valstybės ir kitų institucijų atstovais dėl EJŖŽAF lėšomis finansuotinių veiklų. Siekiama išsiaiškinti žuvininkystės sektoriaus atstovų, socialinių-ekonominių partnerių ir kitų suinteresuotų atstovų idėjas ir pasiūlymus, kaip EJŖŽAF lėšos galėtų efektyviau prisidėti prie žuvininkystės sektoriaus iššūkių bei racionaliausių problemų sprendimų ir geresnio poreikių tenkinimo. Nuo vasario 20 d. iki kovo 15 d. atlikta apklausa dėl 1 prioriteto „Tausios žvejojimo skatinimas ir vandens biologinių išteklių išsaugojimas“. 2020 m. kovo, gegužės mėn. buvo numatyti renginiai diskusijoms dėl 2 ir 3 prioritetų, tačiau dėl COVID-19 pandemijos jie neįvyko, o konsultacijos dėl poreikių ir finansuotinių veiklų buvo tęsiamos vykdant anketines apklausas elektroniniu būdu. Apklausa dėl 2 prioriteto „Darnios akvakultūros veiklos ir žvejojimo bei akvakultūros produktų perdirbimo ir prekybos skatinimas“ buvo vykdoma nuo 2020 m. balandžio 10 d. iki gegužės 8 d., apklausa dėl 3 prioriteto „Sąlygų tvariai mėlynajai ekonomikai augti sudarymas ir žvejojimo bei akvakultūros bendruomenių vystymosi pakrantės rajonuose ir krašto gilumos vietovėse skatinimas“ – nuo 2020 m. balandžio 11 d. iki gegužės 5 d. Taip pat vyko susirašinėjimas su pakrančių apsaugos institucijomis dėl poreikio ir galimybių įgyvendinti 4 prioriteto „Tarptautinio vandenynų valdymo stiprinimas ir jūrų bei vandenynų saugos, saugumo, švaros ir tvaraus valdymo galimybių uztikrinimas“ uždavinį „Stiprinti tvarų jūrų ir vandenynų valdymą gerinant žinias apie jūras, jūrų stebėseną ir (arba) pakrančių apsaugos tarnybų bendradarbiavimą“, kur numatoma galimybė 2021–2027 m. laikotarpiu remti nacionalinių institucijų vykdomus veiksmus, kuriais prisidedama prie bendradarbiavimo vykdant pakrančių apsaugos funkcijas.

Po konsultacijų su partneriais parengti Veiksmų programos projektai teikiami ir derinami su VPVK patvirtintame Veiksmų programos rengimo partnerių sąraše esančiomis institucijomis ir organizacijomis: Asociacija „Alternatyvioji akvakultūra“, asociacija „Modernioji akvakultūra“, Nacionalinė akvakultūros ir žuvų produktų gamintojų asociacija, asociacijų sąjunga „Žuvininkų rūmai“, asociacija „Vidmarės“, Žuvininkystės įmonių asociacija „Lampetra“, asociacija „Žvejo viltis“, Lietuvos žvejų verslininkų asociacija, Priekrantės verslinės ir rekreacinės žuvininkystės asociacija, Lietuvos žuvininkystės produktų gamintojų asociacija, Žvejų ir žuvis perdirbėjų asociacija „Baltijos žvejas“, Žvejojimo tolimuosiuose žvejojimo rajonuose asociacija, Finansų ministerija, Aplinkos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Vyriausybės kanceliarija, Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie VRM, Žuvininkystės tarnyba prie ŽŪM, Nacionalinė mokėjimo agentūra prie ŽŪM, VšĮ Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademija, VšĮ Klaipėdos universitetas, Labdaros ir paramos fondas Lietuvos gamtos fondas, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, asociacija Lietuvos ornitologų draugija, Asociacija Lašišos dienoraštis, BĮ Gamtos tyrimų centras, asociacija Lietuvos žuvininkystės regionų vietos veiklos grupių tinklas.

Pirminis Programos projektas 2021 m. balandžio mėnesį pristatytas Programos rengimo partneriams (keturiuose nuotoliniuose susitikimuose), Programos rengimo partneriai pateikė savo pastabas ir pasiūlymus raštu ir elektroniniu paštu. <Parengtas Veiksmų programos projektas prieš teikiant EK tvirtinimui bus pristatomas ir aptariamasis Stebėsenos komiteto posėdžiuose>.

Rengiantis 2021–2027 m. programavimo laikotarpiui, aktuali informacija (įskaitant partnerių Pastabų apžvalgą) talpinama ŽŪM puslapyje.

Partnerystė bus skatinama ir ateityje, užtikrinant partneriams galimybes aktyviau ir veiksmingiau įsitraukti į Veiksmų programos įgyvendinimą, stebėseną ir vertinimą. Šiuo tikslu bus įgyvendinamos šios Vadovaujančiosios ir Tarpinės institucijų iniciatyvos:

- Nuolat bus viešinama aktuali informacija ŽŪM ir NMA tinklapiuose;
- Bus sudaryta galimybė partneriams patiems inicijuoti ir organizuoti susirinkimus, diskusijas ir posėdžius, prisidėsiančius prie geresnio veiksmų programos įgyvendinimo.

Tikimasi, kad šios iniciatyvos padės užtikrinti glaudesnę bendradarbiavimą su regioninėmis, vietos, miestų ir kitomis valdžios institucijomis, taip pat ekonominius ir socialinius partnerius bei įstaigomis, atstovaujančiomis pilietinei visuomenei, įskaitant aplinkosaugos partnerius, NVO ir įstaigas, besirūpinančias moterų ir vyrų lygybės bei nediskriminavimo skatinimu.

7. Komunikacija ir matomumas

[4 500] Nuoroda: BNR 22 straipsnio 3 dalies j punktas (numatomas programos komunikacijos ir matomumo užtikrinimo metodas: apibrėžiami programos tikslai, tikslinės auditorijos, komunikacijos kanalai, įskaitant veiklą socialiniuose tinkluose, kai taikytina, planuojamas biudžetas ir atitinkami stebėsenos ir vertinimo rodikliai);

Komunikacija, matomumas, skaidrumas

Lietuvos žuvininkystės sektoriaus veiksmų programos (programa) viešinimo ir informavimo veiklomis 2021–2027 m. siekiama fondų paramos matomumo, skaidrumo, komunikacijos, kuo efektyviau skleidžiant informaciją apie programą, paramos galimybes, kuo plačiau pristatant strateginius sprendimus, paramos administravimo tvarką, geruosius pavyzdžius bei informuoti plačiąją visuomenę apie programos, finansuojamos EJŖŽF ir nacionalinio biudžeto lėšomis, vaidmenį ir pasiekimus, užtikrinti paramos administravimo veiklos ir jos panaudojimo skaidrumą ir viešumą. Viešinimo ir informavimo veikla vyks pagal parengtą Komunikacijos strategiją.

Ypatingai svarbu atsižvelgti į ankstesnių finansinių laikotarpių gerą patirtį, kai buvo viešinami EJŖŽF lėšomis finansuoti ir sėkmingai įgyvendinti svarbūs bei inovatyvūs projektai, formuojamas teigiamas įvaizdis apie ES žuvininkystės politiką ir Lietuvos dalyvavimą joje. Todėl ir šiuo laikotarpiu būtina tęsti šią gerąją praktiką ir siekti, kad apie programą, įgyvendinamų projektų naudą ir toliau būtų kuo plačiau informuojama visuomenė. Visuomenės informavimo ir viešinimo apie programą bei ES indėlių veiksmas padidina galimybę efektyviau ir kokybiškiau įgyvendinti programą, pasiekti maksimalių rezultatų ir kryptingo jų poveikio.

Į komunikacijos veiklą kuo plačiau įtraukiami įvairūs dalyviai: socialiniai ir ekonominiai partneriai, centrinės ir vietos valdžios atstovai, su informavimo ir viešinimo procesu susijusios organizacijos, aplinkosaugos ir kitos nevyriausybinės organizacijos, konsultantai, informacijos centrai Europoje ir kt.

Paramos gavėjai, kurių projektai finansuojami iš EJŖŽF pagal programą, privalo viešinti šią paramą, vadovaudamiesi reikalavimais, nustatytais informavimo apie programą ir suteiktos paramos viešinimo taisyklėse. Tokiu būdu siekiama visuomenei suteikti informaciją apie ES paramos fondų prieinamumą ir skaidrumą bei pažymėti ES indėlių formuojant Lietuvos žuvininkystės politiką.

Programos komunikacijos tikslai:

1. Užtikrinti veiksmingą komunikaciją su visuomene: užtikrinti matomą, skaidrią, operatyvią, visiems prieinamą informacijos sklaidą apie EJŖŽF;

2. Operatyviai teikti informaciją visuomenei ir formuoti objektyvią nuomonę apie EJRŽF, programos tikslus ir teikiamas galimybes, reikalavimus paramai gauti, įgyvendinimo eigą, ES finansinį įnašą ir jos vaidmenį, įgyvendinant programą;
3. Informuoti apie paramos panaudojimo patirtį, paramos žuvininkystės sektoriui poveikį šalies ekonominiams ir socialiniams vystymuisi;
4. Viešinti programos įgyvendinimo gerąją patirtį, pasiektus rezultatus;
5. Viešinti dažnai pasitaikančias paramos projektų rengimo, įgyvendinimo klaidas, siekiant klaidų prevencijos;
6. Užtikrinti operatyvų tiesioginį grįžtamąjį ryšį su galimais ir esamais paramos gavėjais;
7. Užtikrinti galimiems ir esamiems paramos gavėjams informacijos apie programą pasiekiamumą;
8. Informuoti apie praėjusio programinio laikotarpio rezultatus, gerosios patirties pavyzdžius bei pasirengimą naujam programiniam laikotarpiui;
9. Kurti ir palaikyti teigiamą Lietuvos žuvininkystės politikos įvaizdį šalyje ir tarptautiniu mastu.

Tikslinė auditorija:

- šalies visuomenė, kuri yra galutinis EJRŽF naudos gavėjas;
- socialiniai ir ekonominiai partneriai, kurie yra suinteresuoti EJRŽF tikslų ir rezultatų pasiekimu; galimi pareiškėjai ir paramos gavėjai, kuriems svarbu būti tinkamai informuotiems ir užtikrintiems dėl galimybės dalyvauti skaidriame atrankos procese;
- žiniasklaida, kiti informacijos rengėjai ir skleidėjai, su EJRŽF įgyvendinimu susijusių įstaigų, organizacijų specialistai, konsultantai, kurie aktyviai įtraukia visus visuomenės sluoksnius, esamus ir galimus paramos gavėjus į programos įgyvendinimo procesą;
- centrinės ir vietos valdžios institucijos, kurios aktyviai dalyvauja programos įgyvendinime.

Komunikacijos priemonės:

1. Informaciniai straipsniai, reportažai, laidos, garso ir vaizdo įrašai žiniasklaidos kanaluose, t. y. spaudoje, televizijoje, radijuje, internete, socialiniuose tinkluose;
2. Parodos, standai, konferencijos, seminarai, viešinimo kampanijos ir kt. informaciniai ir mokomieji renginiai;
3. Programos įvaizdžio formavimo priemonės: popieriniai ir elektroniniai leidiniai, garso, vaizdo medžiaga, kitos techninės priemonės;
4. Visuomenės nuomonės tyrimų apie programą bei jos įgyvendinimą analizė, jos rezultatų viešinimas;
5. Kitos informavimo ir viešinimo priemonės, būtinos tikslams įgyvendinti ir tinkamai pasirengti naujam programiniam laikotarpiui.

Didžiausią efektyvumą ir plačiausią auditoriją galima pasiekti visuomenei patraukliai pristatant gerosios patirties pavyzdžius bei naujas galimybes, kurias atveria ES, skirdama finansavimą programos priemonėms iš EJRŽF lėšų.

Biudžetas: 900 tūkst. EUR

EJRŽF matomumo, skaidrumo ir komunikacijos stebėsenos ir vertinimo rodikliai

Rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Pradinė reikšmė	Pradinės reikšmės metai	Siektina reikšmė	Šaltinis

Produkto rodiklis	Vnt.	0	2021	100 publikacijų, vaizdo ir garso įrašų, įrašų socialiniuose tinkluose, lankstinukų	Komunikacijos kanalai
Rezultato rodikliai					
Gyventojų, kurie žino apie EJŖŽF įgyvendinamas priemones, dalis	proc.	0	2021	20	Visuomenės nuomonės tyrimas
Galimų pareiškėjų, kuriems pakako informacijos, kaip teikti paraiškas, dalis	proc.	0	2021	30	Visuomenės nuomonės tyrimas
Projektų vykdytojų, kuriems pakanka informacijos, kaip tinkamai įgyvendinti projektą, dalis	proc.			30	Visuomenės nuomonės tyrimas
Gyventojų, pritariančių, kad EJŖŽF prisideda prie teigiamų socialinio ekonominio gyvenimo šalyje pokyčių, dalis	proc.	0	2021	30	Visuomenės nuomonės tyrimas